

21755

HERCVLES PIOCHYMICVS

PETRI IOANNIS FABRI,
DOCTORIS MEDICI , AC
Philosophi Monspeliensis, Philo-
chymici Castrinoidarensis.

~~IN QVO PENITISSIMA,~~
~~TVM MORALIS PHILOSOPHIÆ,~~
~~sum Chymica artis arcana, laboribus Herculis,~~
~~apud Antiquos tanquam velamine obscuro~~

~~obruta deteguntur, & obvia fiunt~~

~~& clausa omnia Philochy-~~

TOLOSÆ TECTOSAGVM,
Apud PETRVM Bosc Bibliopolam.

M. DC. XXXIV.

No. 49 of Google Books

D. V. R. Bank for
Villages

EMINENTISSIMO CARDINALI DVCI DE RICHELIEV.

X P E C T A V I T
Chymicorum turba
Piochimicum hunc
(VIR EMINEN-
TIS SIME) at noluit
in lucem prodire, quia
prius Gallia monstris quibus deuasta-
batur, ab Hercule suo liberata fuerit,
et merito quidem, cum Te salutan-
dum habuerit, nec tanto poterat di-
gnari honore, cum Theseum ageres
à ij

et Herculi nostro inferuires, ad hoc
insigne & in aeternum memorabile
facinus absoluendum. Non erat tibi
locus nullus Musas inuisendi, et si ve-
rus earum Apollo ab omnibus sis iu-
dicatus: jacebat Chelys intensa, ac
omni musico ornatu defituta: Phare-
tra & Arcus eminebant ac nitebant,
ut pote Gallia, & Herculii nostro per-
quam necessaria, ut Pytho ex Dilu-
uij Gallici putredine ortus tandem
interficeretur, & evanesceret.

Expectauit diutissime Gallia, hoc
supracaelesti auxilium quod prudentia
insigni tua, & virtute directum ac
conductum tanta fuit toti Galliae uti-
litati, quanta abullo alio esse nun-
quam potuit. Te iure ergo merito pro-
clamat Gallia patrem, tutorem, con-
seruatorem, ac eiusrenouatorem. Nec
nullus tibi inuidet insigne hoc nomen
& eloquium nisi qui prius malus sit,
aut in Regem, aut in Religionem
male affectus: hac nosfer tuisque

ipsemet Hercules palam loquitur ergo
in intimo cordis sui clamat tota Gal-
lia: At non solum Gallia, sed etiam
Italia fatur, quin imò ergo tota Euro-
pa, imò ergo totus orbis, te hominibus
omnibus tantum præcellere sentit,
quantum ergo Gallia ipsa, regnis alijs
eminere solet. Eminet Gallia te ipso
producto, ergo tu ipse emines Gallia à
te ipso efflorescente floret Gallia Ar-
mano, ergo Armanus Galliā floret,
florent ergo in perpetuum ambo, ergo
absit ab his perpetua Rhamnusidis
ira, ut Aureum viuant saeculum. Ob
quam rem Prochymicus hic meus Her-
cules genibus astat tuis, ut magnitu-
dine, ergo eminentia tua, quicquid pro-
cellosi erit, ergo tempestuosi procul ab illo
eliminetur. In aprico sic erit, ergo à
leuidis zoilorum linguis omnino vin-
dicatus. Magnum quod in eo est, inest
ergo certe maximum, cum insit totius
naturæ nucleus, tibi soli custodies:
Non enim magna vulgo decent, sed

ā iii

*magnis magna inseruiunt. Itaque cum
magnus sit Hercules, quæ decent illum
insequitur, imò quæ gloriam eius, ac
famam promulgant ac propagant inse-
statur & ambit. Ideo non debuit nec
potuit sub maiori quam sub tua quies-
cere umbra hic Hercules: cui si The-
seum ie præbeas: Nec enim Hercu-
lem sine Theseo videre licet, heroica,
& Hercule digna erunt eius opera, &
monstra facile diuincet, quorum spo-
lia templo gloria tue appendenda cen-
set, tanquam sub insigni & illustri
nomine tuo, sibi vendicata. Vale (VIR
EMINENTISSIME) & viue tibi,
tuisque ac Galliae, donec sol occasum
nesciat ullum. Castrinouidarij pridie
Calend Nouembris anni. M.DC. XXX.
qui fæliciter & ex voto excurrat.
annus obsequij mei auspicio insi-
gnis.*

PETRVS IOANNES FABER
Doctor Medicus

PHILOCHYMICIS
LECTORIBVS
PRÆFATIÖ.

BAVLAS Antiquorum quamplurimi hominum non infimæ eruditionis & doctrinæ aniles existimarunt nugas, & ad otij blandimentum humani excogitata figmenta: deponant quæso ex animis hanc sententiam & opinionem, quæ opusculo isto tractantur, & declarantur erroris aut saltem non rite ponderatæ sententiæ conuincenteos omnes qui hęc opinantur. Nihil apud antiquos secretius

abstrusiusque fuit, ac penitioris doctrinæ, quam quod fabulis descriptum est : quamuis enim scribant Authorum grauissimorum permulti, nihil debere esse in Philosophia commentitijs fabellis loci, nihilominus antiquitus hoc non obseruatum est , sed penitus violatum : Philosophiæ siquidem secreta abstrusiora , Theologiæ naturalis arcana altiora, & Chymicæ artis ferè omnia pulchriora , fabularum tegmine tanquam puluere obuelata & operta fuere , ne omnibus propatula fierent & a fungi hominibus tanquam à brutis , pecudumque voracibus dentibus vindicarentur.

Quod neotericorum Authorum iam multi , per quam optime subolfecerunt , & varias , easque perutiles & eruditas posteris reliquerunt harum fabularum explicaciones , tum ut Philosophiæ moralis arcana , & Theologiæ naturalis

mysteria quædam graphicè depi-
cta nobis ostenderent, tum ut
etiam Chymicam artem veterem
& antiquatam fabularum technis
deuolutis & explicatis, nobis no-
uam ac recentem dépingerent: hoc
Maierus doctissimus & mirificus
author, ingenio grandi, capaci, &
per omnes artes diffuso, Neoteri-
corum primus nobis tradidit, ex-
plicatis permultis antiquorum fa-
bulis circa Chymicam rem facien-
dam.

Nullus tamen adhuc Herculeos
suscepit labores cnodeados & quid
in ipsis occultum & abstrusum sit
Chymicæ artis & moralis Philoso-
phiæ, diffusè, minutim ac digesto
ordine pertractauit. Primus ego
omnium hunc mihi elegi laborem,
Herculeum forsitan mihi, & hume-
ris meis impar onus, cuius pon-
dere quicquid anteactis & in lucem
editis operibus meis laudis, hono-

tis, & gloriæ consequutus sum,
suffocabitur, & extinguetur: altum
enim sapere velle socordis est ani-
mi, nî præpetibus innitatur pen-
nis.

Ænigmata hæc antiqua, & gry-
phos obscuros & sphynxes disso-
luenti opus est Oedipo coniectore,
ego autem potius Dauus sum quam
Oedipus: Itaque si non respondeat
ingenij mei conatus ænigmatum
intricatæ amplitudini, nescio verè
vnde mihi sint excipiendæ leuita-
tis ingenij mei excusationes , nisi
diem iuris naturæ dicam, vt reddat
rationem , cur acuminis non mihi
magis concederit vt omnibus esse
possem delitijs , cordi & amori :
quicquid enim est mihi facultatis,
gratiæ, veneris, leporis, eloquij, &
eiusdem acuminis, Philochymicis
libenter omnibus trado, Misochy-
micis verò si possem nolle ita fa-
cili & explicato animo loqui, stul-

tum enim est asinis præbere lactu-
cas, quibus sufficiunt cardui.

Ipsi siquidem vilipendunt &
nauci habent hæc arcana quia pre-
tium eorum & pondus ignorant,
Gallo similes Æsopico, qui margarita
ritam pretiosam, & prægrandem
inter similes repertam, grano tritici
commutauit & prætulit, ita My-
sochymici si quid inueniant rarissimi
pretij; inter veterum parieti-
nas antiquatas, & caducas, quod
luminis & splendoris Chymici af-
ferat nitorem & radium, ipsis post-
ponunt tricis Peripatheticis eaque
sola Peripathetica laudant inuenta,
& cœlo extollunt, quamuis forsitan
non recte capiant, quantâ sint lau-
de digna: laudant quia multi cœlo
ipso beant, non quod ipsi compo-
tes sint & capaces ponderis Peri-
patheticorum laudis, pecorum gre-
gis & auium glomeratarum in-
star, quod primæ tendunt, sequun-

tur & ultimæ , et si nesciant quò
tendant & iter in uium videant.

Si ipsis Misochymicis ænigma-
tum cortices & callos obduros
præbere mihi fas esset , & Philo-
chymicis eorumdem ænigmatum
succos dulces mel ipsum & sac-
charum , nullo pacto ambigendum
est , quin id ex calamo meo extor-
querem : sed quod Philochymicis
documento est , Misochymicis ne-
quit esse socordi grypho , nisi fataliter
quodam ordine id contingat ac se-
rie rerum diuersâ , qua quod vni est
prudentiæ , alteri vesaniæ est , id in
succo melancholico prælucet , &
in ipso vino manifestum est , hæc
duo prudentiam , sapientiam , & in-
genij acumen in multis augent , in
alijs verò quamplurimi s. stultitiam
multiplicant , & socordiam sopitam
refocillant .

Chymica hæc inuenta possent
pari rerum naturalium effectu ambi-

cis & Chymicæ artis alumnis esse
mentis & ingenij ornamento, cæte-
ris verò (quos odi tanquam pro-
phanum vulgi lutum & excremen-
tum) labori & maniæ : quicquid
inde oriatur & contingat non mo-
ror, placere omnibus in votis est ;
& solem qui omnibus lucet, imitari
volo, et si luminis tantùm , & vtili-
tatis non mihi arrogare fas sit: Qua-
kècumque tamen & quantum sit lu-
cis, & exiguae vtilitatis, hilari fron-
te, expanso corde, brachijs extensis,
liberâ manu, dare, profundere, imò
projcere cupio , vt oinnes , hoc ex
fonte Chymico hauriant quidquid
est opus ad hominis vitam , seu po-
tius humanam calamitatem leuibus
his fulcris aliquatenus statumi-
nandam & focillandam. Sunt enim
styli dicendi duo dispari moralita-
te diuersi , quibus frui poterit Le-
ctor , ad miserias vitæ demulcen-
das, et si scribendi facilem & intel-

ligibilem dicendi facultatem ex
animo meo deponendam consu-
luere amicorum permulti, in odium
& pœnam Misochymicorum, ni-
hilominus semina Chymica campis
Spagyricis diffundere ac spargere
non desinam, nec rapacium auium
pertimescam gulam & rostrum, nec
enim propter auiculas seminio par-
cendum, sat erit messis ut tandem
ea maturescente ac collectâ, Her-
metis omnes alumni congaudeant
ac lætentur.

A D A V T H O R E M

H E R C V L I S C H Y M I C I

Epigramma.

A Mphytrioniades quamvis prostrauerit arcu
Monstra Cleonais pernicioſa plagis.
Thermodoontaum quamvis superanuerit Agmen,
Et rabidas Getico cum Diomede feras:
Denique laudis ornum factis impleuerit orbem,
Et tulerit merito nomina clara polo.
Par tibi laus, ô docte F A B E R , nam collis vierque
Lethiferum variâ nobilis arte malum:
Sed fallor, magni num maior gloria F A B R I ?
Ille necis causam sustulit, ifte necem.

I A C . O V R A D O V .

V. C. PETRO IOANNI
FABRO CHYMICORVM
Principi, in suum Her-
culem Chymicum.

Sutor subactas jactet Alcides feras,
Jactet Tyrannos morte mactatos cruci
Et saua lerna monstra numerosum malum,
Aut Sulphuratos regis inferni lacus:
Vicisset illum dura Parcarum colus
Et triste fatum, nî sue magnus Parens
Qui fulminanti concutit mundum manus,
Dedisset astra proli & immeritas domos:
Sed ecce magus: Chymica Doctus F A B E R
Superauit arte saua morborum mala,
Et quidquid atra corpus infirmat luc,
Ipfamque docuit artibus mortem mori.
Sic sempiternis laudibus cœlum petit,
Sic doctus altum vincit Alcidem F A B E R
Ars tribuit isti, quod tribuit illi genu.

Ioannes Ouradou Consiliarius Re-
gius in Præfectura Lorigensi, hoc
carmen Iambicum in perpetuum
benevolentiae & obseruantiae symbo-
lum apposuit.

HERCULES
PIOCHYMICVS
PETRI IOANNIS FABRI,
Doctoris Medici ac Philosophi
Monspeliensis, Philochymici
Castrinuidarrens.

EX IOVE SVMMO, ET ALC-
mena enatus Hercules adhuc puer, & in
cannabulis jacens geminos angues à Iunone
immisos elidens, quid Philosophis tum
Moralibus, tum Chymicis porten-
dat ac presagiat.

CAPUT I.

ERCULEM verum Hercules sco-
& vnicum Chymi- pus artis chy-
cae Artis scopum es- mica.
se ad quem collimat
omnes Spagyrici fa-
tēdum est, tanquam
ad huius artis veram
Cynosuram, ex qua sola dependet eius
tuta nauigatio: eā obscuratā ac non
lucēte Syrtes & Charybdes cuitari ne-
queunt: Ac vt aërem mundique huius
vastissimum spatium sinē Hercule obs-
curum, tenebrosum imo pestilentem ac
lethalē censemus, Hercules siquidem

A

H E R C U L E S

Hercules quid significet.

est huius mundi Sol & Phœbus, aëris laus & gloria, ut connotat cius nominis etymon *H'gænλίς* enim nihil aliud sonat, quam aëris gloriam, vnde Sol verè dicitur Hercules, quod sit aëris gloria, quæ tota sita est, in radijs & illuminatione Solis, cuius recessu, profunditate tenebrarum spiritus omnino vitæ occulitur. Hic autem Hercules apud Chymicos, non secus ac Sol apudmundū, totam Chymicam illuminat ac exornat artem, est eius gloria, decus, ac ornamentū: absque enim mundi spiritu qui ab omnibus antiquitatis Sophis Hercules dictus est, tanquam aëris vera & vnica laus ac gloria, manca est Alchymia, tenebris plena, ac lethali succo redundans, eo autem nobis oriente ac relucente præstò adest verus Hercules, Sol oculus totius vniuersi, monsticida; cum quicquid sit monstri genus in tota rerum natura, sua innata ac naturali fortitudine ac robore, vincat & superet, vt iam clarum fiet ex enodata eius fabula.

Qui Herculis historiam poëticam callent, commentitiam nullo pacto existimabunt, sed mysterium occultum naturæ metallicæ, quod rugosa cortice fabularum techna, in publicum prodit, ne omnibus sit cognitum etsi omnibus sit obuium.

Quid enim à mendacio & commen-

Herculis historia tota mystica est.

to magis alienum esse potest, quam quod oculis nostris assidue subjicitur, & in proposito omnibus est?

Alcmenam legimus Amphitryonis vxorem per pulchram, sed Regiae maiestatis criminis temeritatem, consortem ac infidam coniugem, quae dolo Mercurij versipellis Sosiam fingentis ac simulantis, & dolo ipsius summi Louis Amphitryonis specie suscipientis, tribus diebus integris una sola nocte conexis Herculem concepit.

Si haec fabula, otiosi esset Poëtae cuiusdam commentum, & nulla mysteria naturæ secū reclusa coerceret, quid quæso posset excogitari impius, & brevibus gyaris & carcere dignius; quam Deo ipsi probitatis ac pietatis authori stupra attribuere, fraudes ac dolos omnes, & quicquid est in humana imbecillitate pessimum, illi ipsi, quamvis summō bono ascribere! non est Poëtis tantum sceleris imponendum, cum virtutis, ac pietatis sint fontes, scelera carplant, ac satyrico stylo persequantur: Nihilomin' si haec ita ieiunè interpretentur, ut sonant, ex fonte ipso virtutis & pietatis, vitium ipsum purum scaturiet & haurietur: nefas est, & quidem summum, hoc solū, solo mentis conamine per vagos imaginationis nostræ loculos spatiari permettere. Virus omne in cortice est, virtus autem in

Poëta sub mēdacijs cortice veritatem occludunt

4 HERCULES

intimis horum verborū medullis certissimè latet , vt iamiam videre est, sequenti interpretatione, quæ dupli suo sensu, uno, moralem nobis philosophiam pandit, altero penitissima chymicæ artis arcana recludit.

*Alcmena
quid indicet
moraliter.*

*Impiter quid
indicet mora-
litor.*

*Amphitryo
quid indicet.*

*Hercules &
Iphiclus quid
indicent.*

*Serpentes quid
indicent ab
Hercule elisi.*

*Sosias quid
sit.*

Alcmena mulierum robustissima, sic enim dicta est quod robore polleret , voluntas est humana, qua in rerum natura nihil fortius , hæc coniugali nexu intellectui humano, tanquam regi potentissimo, connexa est: Iupiter Amphitryonem simulans, est diuina ac cœlestis inspiratio, quæ voluntati humanae sub specie rationis & intellectus, qui est verus Amphitryo , maritali iugo se cōnectit, tandiūque immoratur, donec voluntas humana virtutem seu amorem diuinum concipiat.

Et vt Alemena gemellos concepit ac peperit, Herculem ex Ioue & Iphi- clum ex Amphitryone; sic & voluntas humana concipit ac parit gemellos , amorem sui ipsius ex intellectu , & amorem diuinum ex gratia , seu ex Ioue summo , qui vix enatus & in cunabulis adhuc vagiens , vitia habet elidenda , ac dolores superandos , qui à mundo tanquam à Iunone euincendi propo- nuntur.

Sosias est sensus communis qui intellectui tanquam Amphitryoni obse- quitur ac inseruit : hic seruus ab Ange-

Io custode nostro , tanquam à Mercurio summi Louis assecula illuditur & illusionis illius cautela, voluntas nostra, nullatenus ab internis diuinæ inspirationis illecebribus diuertitur , donec tandem amore diuino, tanquam alio Hercule prægnans fiat.

Tres illi dies integri , vnica tantum nocte copulari , qui ad progignendum Herculem fuerunt impensi , nobis indicant tempus diuturnum , ac longinquum, quod amori diuino progignendo impenditur ; non enim subito , & vnico ad Decum conatu , & elatione , amor ille diuinus , & Hercules perficitur , & completur ; sed multis ac sæpe repetitis mentis nostræ diuinis cogitationibus , tamquam cœlestibus illecebribus , ac basiolis , Herculem hunc concipimus , aduersus quem illico surgit Juno , seu mundus ac Diabolus , qui veri Dei se germanum esse contendit , ac Herculii nostri magnopere inuidet , & mōstra quotidie illi debellanda proponit , ac obijcit .

Hæc est interpretatio , quæ moralē Philosophiam docet , viam cœlestem , ac beatam , qua vitiorum Syrtes æstuosas facile est effugere , & virtutis arduum iter , etsi salebrosum ingredi , ac terere pergratum est : sic enim solum Herculis demeremur nomen & gloriam , & apoteosi cœlesti

*Tres illi dies
ad Herculis
conceptionem
impensi quid
sint.*

donamur , postquam monstra omnia huiusc mundi debellauerimus ; non datur enim præmium certaminis , nisi his qui strenue certauerint , vicerint , brauiumque virtutis retulerint .

Interpretatio verò , quæ chymicum Philosophum spectat , alium sensum habet , nihilominus verum , ac certum , quo Chymicæ artis alumnis manifestatur principium artis , & Mercurius Philosophorum indicatur , ex quibus materijs enascatur , & quid , cum jam natus roboris præstare debeat .

Alcmena chymicæ quid. Alcmena si quidem terra est metallica , quæ auro tanquam Amphitryoni nexu iugali connectitur : aurum enim Regum symbolum est ; Jupiter amore Alcmenæ captus , eiisque amplexus quæritans dolis ac technis ad hoc paratis , metallum est proprium ac peculiare , quod dolis & astutijs artis nostræ , terræ metallicæ , seu Alcmenæ sinubus insinuat ; & permiscetur , dumque amoënis fruuntur amplexibus , Mercurius , seu argentum viuum , quod seruus Philosophorum est , serum Sosiam illudit , seu humidum primigenium auri dissoluit , eiisque specie sic suscipit , dum Jupiter & Alcmena simul coëunt , hoc est terra metallica nostra prægnans fit , ac turgens humido copioso & abundanti metallico , quod leuissima distillatione tempore partus

Sosias chymicæ quid.

stillat in aquam albissimam fumosam
valde, & aëream quæ Herculis nomi-
ne decoratur, ob insignes & potenti-
ssimas eius virtutes ac energias: cui
statim in ipsis incunabulis à Iunone
immittuntur gemini serpentes ipsi eli-
dendi, hoc est sales gemini vnius &
eiusdem generis, & veri fratres immit-
tuntur ipsis aquæ eius efficacitate côte-
rendi ac occidendi, à Iunone, seu à chy-
mica arte, quæ vera Iuno est, diui-
tiarum ac veræ gloriae Dea.

*Hercules chy-
mice quid.*

*Serpentes ab
Hercule elisi.
quid chymicæ.*

*Iuno quid si
chymicæ.*

Serpentes autem illi gemini, sunt
sales ipsi metallici, qui sol & luna di-
cuntur, seu frater & soror, qui nulla
alia aqua interimi possunt, nisi autem
putrefiant ac moriantur nullius sunt
momenti: dicuntur autem serpentes,
quod ut serpentes terra enascantur,
terra viuant, ac iuuenescant, & varie-
gata ueste induantur.

Nihil est in tota Chymica arte no-
mine serpentis & draconis frequentius,
nulos tamen ars Chymica serpentes
veros obtinet, sed simulatos ac symbo-
licos, & horum nomine sales metal-
lici intelliguntur, quorum copiosus
& frequens est apud chymicam artem
vsius.

Iphiclus quem vna cum Hercule
peperit Alcmena, dicimus esse humi-
dum aquosum Mercurij nostri, quod
vnacum Mercurio nostro, seu Hercule

*Iphiclus chy-
mice quid.*

prodit in lucem qui ab ipso Hercule separandus est varijs artis nostræ distillationibus.

Sic Poëtæ antiqui, qui mysteria hæc naturæ calluerunt rugosa fabellæ cortice, doctis & naturæ sacris initiatis ostendunt, quod stultis pandere nolunt: eodem etiam ego stylo, sed lucidiori & clariori herois nostri res gestas persequar omnes, & artis Chymicæ arcana pandam.

THE SPII FILIAS NVMERO

quinquaginta Hercules adhuc puer, at corporis & animi vigore prestans una nocte comprimens & ex his quinquaginta filios suscipiens, quid indicet tum Moralibus tum Chymicis Philosophis.

CAPUT II.

Mpium acfoedum, omnisque turpitudinis plenum prima fronte videtur; hoc Herculis opus, & scelus patius quam præclarum facinus habendum: nihilominus si semota omni vulgari & triviali conceptione id exponamus, puram putani redole-

re virtutem videbimus, animique & corporis robur, vel mirum & stupendum chymicæ artis opus indigitare videbimus.

Quid quæso in tota rerum natura, animi, tum corporis robur ac virtutem testari potest, & nobis ipsis certius, & conuenientius illam indicare, quam quod est roboris ac virtutis ynica basis, ac fundamentum. Nullus vnquam hominum in dubium reuocauit, quin virtus & energia totius naturæ, tum vniuersæ, tum singularis in semine consistat, & in progignendis sui similibus: tota vis naturæ huc tendit, ab hoc fine si frustretur, effœta est & clanguida: quimimò antiquitus ut robur corporis, & animi virtutem indicarent, qui hieroglyphicis sapientiam occultabant & rerum omnium notitiam obscurò illo emblematum velamine obumbrabant, hominis pudendum tum maris tum foeminæ depingebant, ut apud Pierum legere est, ac videre. Et jure quidem merito, natura siquidem posuit, in his partibus sedem humani seminis, quod in eo abutamur: quid in rerum serie præstantius ac nobilius reperiri potest, & quid eo fortius, robustius ac magnificentius inuenire possumus, cum illud sit centrum virtutum omnium cœlestium & infernarum: homo enim hinc enascitur, qui

*Semen est
symbolum
virtutis ac
roboris.*

*Hominis pu-
dendum quid
indicit.*

*Homo est et
trem totius
universi.*

*Fortitudinis
symbolum est
bominis pu-
dendum.*

*Thespij filie
quid indicet.*

*Ex virtutis con-
suetudinibus quid
virtutis o-
riatur.*

totius vniuersi est compendium , in quo virtutes omnes naturales ac supercœlestes reconduntur.

Nihil ergo mirum si antiqui sophi hoc naturæ mysterium contemplantes virtutis ac fortitudinis hieroglyphicum in utriusque sexus humani pudendis posuerint.

Imò etiam multò minus mirari debemus Herculem nostrum Thespij filias numero quinquaginta una nocte comprimentem, & ex his postea quinquaginta filios suscipientem, virtutis ipsius obsignare facinus. Quod ut posteris comprobatum relinquam, sciant necesse est, Thespij filias quinquaginta denotare vitiosas actiones, quæ in epulis & conuiuijs celebrari solent, quas ad quinquaginta numero recēdere fas est.

1. Comessationem, putà, ex qua suscepit Regimen victus.
2. Ingurgitationem, quæ dedit modestum comedendi ordinem.
3. Perpotationem, quæ tulit sobrietatis cultum.
4. Ebrietatem, quæ nobis dedit sitis extinguendi temperatum modum.
5. Calumniam, ex qua suscepimus veræ laudis sermonem.
6. Iniuriā, ex qua accepimus jus ipsum.
7. Rixam, quæ nobis communicauit Pacis germanum.
8. Pugnam, quæ nobis fecit tranquillitatis Alumnum.

9. Meretriciam disciplinam, quæ nobis tulit Suadæ filium.
10. Scortationem, quæ nobis dedit castitatis nexum.
11. Ignauiam, ex qua suscepimus fortitudinis filium.
12. Socordiam, ex qua accepimus animi vigorem.
13. Veternum, ex quo ortus est moderatus dormiendi usus.
14. Luxuriam, ex qua originem habuit temperatus vitæ modus.
15. Impensam, quæ nobis fecit parsimoniae questum.
16. Acclamationem, quæ nobis dedit Silentium.
17. Vomitionem, ex qua habuimus jejuniū.
18. Ruptionem, ex qua accepimus Suspirium.
19. Pedendi licentiam, ex qua suscepimus honestatis vinculum.
20. Choream, quæ nobis tulit coelestis lætitiae symbolum.
21. In honestam deosculationem, quæ nobis dedit legitimum amorem.
22. Gesticationem libidinosam, quæ nobis fecit modestiæ ornamentum.
23. Illecebram, quæ nobis attulit laborem.
24. Titillationem, ex qua suscepimus grauis vitæ cultum.
25. Oscitationem, quæ nobis fecit vi-

- gilandi opportunum tempus.
26. Pandiculationem quæ ortum dedit Exercitio.
27. Bacchi furorem, qui originem dedit Sapientiæ acuminis.
28. Sannam, quæ in lucem protulit honorem.
29. Cachinnosam irrisiōnēm, quæ attulit honestum colloquium.
30. Insulsam hilaritatem, quæ peperit modestiæ specimen.
31. Aleam, quæ ex ventre suo eduxit honestum oblectamentum.
32. Cauillationē, quæ decus portauit.
33. Pellicatum, qui nobis fecit humanae miseriæ subsidium.
34. Somnolētam taciturnitatem, quæ nobis dedit vigilans eloquium.
35. Ventriculi dolorem, qui nobis attulit eiusdem ventriculi Robur.
36. Capitis torpedinem, quæ protulit sensuum extēnorū vigorem.
37. Grauedinem, quæ nobis portauit Sensuum extēnorū Robur.
38. Corizam, quæ nobis attulit Sensuum extēnorū Acumen.
39. Oris fōtorem, ex quo suscepimus suauissimum halitum.
40. Ophthalmiam, ex qua habuimus Visus Acumen.
41. Trēmorem membrorum, ex quo ortum est eorumdem stabilimentū.
42. Corporis vacillationem, quæ dedit

constans valetudinis fulcrum.

43. Balbutiem, quæ nobis peperit Eloquentiæ Deum.
44. Fatuitatem, quæ ortum dedit ingenij Acumini.
45. Animi languorē, qui protulit eiusdem vigorem ac florem.
46. Febrem, quæ in lucem dedit virtutē verè vitalis fomitem & ignem.
47. Colicā, quæ peperit dolores quoſcumque tolerandi tenacem virum.
48. Arthritidem, quæ protulit patientiæ ac ferendi æquum Animum.
49. Calculosæ vesicæ mineram, quæ dedit vitæ humanæ tedium.
50. Paralyſim, ex qua originem habuit membrorum omnium ad labores quoſcūque suscipiendos promptus ac facilis habitus.

Hi sunt filij Herculis seu virtutis, qui Thespiadæ dicti sunt, quod ex impuris matribus conuiuia & epulas sciscitantibus ortura habuerint: hi tamen omnes Iolaum Iphicli fratris Herculis filium secuti sunt in Sardiniam ibique vrbes construxerunt, hoc est virtutes hæ, Iolaum semper comitatæ sunt, & Sardiniae vrbes ac ciuitates decorarunt, quod Bacchanaliorum & Hilariorum turpes omnes comedationes, & vitia reformauerint, & in honestos ac dulces hominum conuentus conuerterent, in quibus nihil turpitudinis & vitij viscera-

Filij Herculi
lis Thespiada
dicti qui.

tur, sed virtutis ipsius vndiquaque flagrabit odor: vnde nihil mirum si Hercules qui est ipsamet virtus & amor diuinus apud Morales Philosophos vna sola nocte compresserit quinquaginta Thespij filias, hoc est vitia quinquaginta represserit vnico conuiuio nocturno, vbi decumbi solebat antiquitus, & vitijs omnibus vna cum vino & cibo se coinquinari: virtus siquidem & amor Diuinus subito comprimit vitia, quæ illi occurunt, & ex his generat virtuosos & honestos tum animi, tum corporis habitus, qui liberi masculi Herculis seu virtutis censemur.

Virtus mascula est, vi-
suum verò
femina.

Virtutis siquidem omnes habitus mares censemur apud antiquos, vt & ipsorum vitiorum praui habitus feminæ sexus nomine indicati sunt: vnde & Thespij filiaz vitia coindicant, & earum ex Hercule nati probos virtutis habitus solo maris nomine componstrant.

Thespis
quid chymicè
indicit &
Hercules.

Chymici verò Philosophi, alium sibi proponunt huius fabellæ sensum, & sic interpretari oportere contendunt: Per Herculem Mercurium intelligūt, per Thespium Erichthei Regis Atheniensis filium, materiam crudam & incoctam Philosophorum, cuius quinquaginta partes vna nocte, unicōque concubitu in philosophorum

lectulo, perquam optimè clauso, ab Hercule nostro, adhuc puero, sed corporis labore præstanti, hoc est a Mercurio nostro recenter fixo & perfecto, comprimuntur; hoc est prægnantes fiunt Mercuriali virtute, & Herculeo labore, & pariunt mares robustissimos quinquaginta, hoc est, partes hæ singulæ multiplicant agendi suam virtutem admixtione Herculis nostri, qui non solum has omnes quinquaginta partes, seu pondera sui ipsius æqualia perficit; sed adhuc vnaquæque illarum partium aliam perficit partem: quod idem est ac quinquaginta Thespis filias Herculem comprimere, & ex singulis partum masculum suscipere. Partes enim singulæ, dum tanguntur à Mercurio nostro, perficiuntur; non secus ac fœminæ omnes ultimam sui finis perfectionem obtinent, dum vtero gerunt & puerperæ fiunt, viro cōpretiæ.

Qui arcani Chymici multiplicatiōnem & incrementum viderunt, hanc interpretationem catillantis animi labris prælibabunt, & quantum ingenij, studij, ac sudoris impenderim cognoscent, vt illa ex Thespis profapia decerpere valerem, quam vt adhuc comprobatam & rationib[us] stabilitam relinquam, Thespis propaginem altius repetam.

Diximus Erichtheum Regem genuisse

*Fœmina viro
gerentes ult
timam suæ fi
nis perfec
tionem obtinet.*

*Multiplicatio
arcani Phy
sici per Thespis
filias indica
ta.*

Thespium, quem ipsa Minerua ērure, siue ex loco infimo & vili suscepit, aluit, educavit, & Athenis pro Rege credidit; quod moraliter interpretari potest de communi, ex lege naturæ viuendi modo, qui à Deo Philosophis traditur, ex quo ciuilis viuēdi methodus exoritur, tanquam alias Thespis, ex quo deinde vitia quamplurima exsurgunt, quæ à virtute tanquam ab Hercule reprimi debent.

*Explicatio
Chymica fa-
bella Thespis.*

Chymicè verò aliud nobis indicare non potest hæc fabella, quām suēcum metallicum crudum & rudem, qui ruri enatus, & ex loco infimo, terrestri putà, ac vili susceptus à Chymica arte, tanquam ab altera Minerua coquitur, & perficitur, & Atheniensi populo pro Rege creditur, hoc est Musis & litteris amicis, ac Philosophis pro magno thesauro traditur, ex quo deinde nascitur Thespis noster siue Mercurius Philosophorum, cuius quinquaginta partes, vnicā & sola lapidis Physici proiectione perficiuntur, & permuntantur in quādam materiam, quæ adhuc secum coērcet lapidis Physici virtutem & energiam, & sic demum multiplicantur hæ partes, donec in maximam & prægrandem excrescant molem.

*Ciuitates &
urbes multi-
plicationem
chymicam
indicant.*

Quod indicatur per vrbes & ciuitates à Thespiadis conditas & extructas. Vrbes enim & ciuitates extructæ nunquā fuerunt

fuerunt nisi ex humani generis multiplicatione & incremento ; hoc autem incrementum non inconcinnè nobis indicare potest lapidis Physici augmētum & incrementum, per Thespīj filias fabellæ velamine ac tegmine obumbratum , de quo satis supérque dictum sit, vt ad tertium Herculis nostri laborem transeamus.

*AD VLTVS IAM HERCVLES
hydram colubris , & capitibus pullulantem,
face & ferro in Lerna palude opprimens
quid indicet Moralibus & Chymicis
Philosophis.*

CAPVT III.

V I Virtutis iter arduum sequi cupiunt vt tandem vitæ beatæ ac securæ palatiū ingredi queant, eiūisque sempiternis ac jugiter catillatibus bonis perfaci possint , Herculis iam adulti vias ac tramites insequi habent , & potissimum hydram colubris & capitibus pullulantem, face ac ferro in Lerna palude opprimere.

Virtutis enim est , & quidem supræma & magnificæ , virtus omnia quæ in

*Ad virtutis
insequendam
viam quid
agendum sit.*

*Virtutis su-
prema est vi-
tia superare.*

B

deprauata animi nostri voluntate enascuntur superare: hæc enim hydram imitantur; enascuntur siquidem non secus ac hydra, in paludibus, ac vdis vitæ nostræ locis, in hisque aluntur, crescunt ac miris in modis pululant.

*Paludes &
vda loca quid
indicent.*

Sunt autem vda loca, & paludes nobis vitiorum vbera & vteri, quod paludes stagnantes aquas otiosas & corruptibiles continent, nobis vitam otiosam exhibeant ac repræsentent; in paludibus equidem nihil assolet enasci, quod non sapiat corruptionem & quod veræ vitæ bellum & pugnam non inferat, ideo finixerunt Græci sapientes hydram nullis serpentibus veneno inferiorem, in Lerna palude enatam fuisse: hæc toti vicinæ regioni adeò infesta fuit, vt ea ratione prouerbio fuerit, *λέγενται ταχατι*, malorum Lerna, pto malorum omnium cumulo & aceruo. Parí ac non dissimili ratione, si in vitæ humanæ vniuerso spatio & æuo, Lernam paludem, hoc est, segnitiem expandi permittamus, hydra malorum, vitiorumque aceruuus ingens ac prægrandis germinat & accumulatur, quem vt destruamus ac proteramus, virtute Herculis, seu robore insigni nobis opus est, nec solùm in hisce malis deuincendis ferro vtendum est, sed & igne; ferrum siquidem germinata tantum & producta cuellit, & truncat,

*Virtus produ-
ctrix ferro
nō extingui-
tur sed igne.*

at producendi, & germinandi virtutem & energiam non euellit, sed intactam & illasam in radicum centro relinquit.

Vita verè beata, sancta; & intemerata non solum à vitijs libera esse debet, sed etiam à vitiorum germine ac fomite penitus vindicari meretur; quo circa radices euellendæ sunt & igne cremandæ vt penitus pereat vitiorum irradicabile germen. Sic hydram vitiorum omnium matrem & syluam colubris & capitibus pullulanem in Lerna palude nostra, hoc est otiosa vita opprimimus & suffocamus, sic Græci sapientes moraliter graphicè nobis hoc scheme consummatum plenūmque sortis humanæ bonum depinxerunt.

Aliud etiam nobis hoc obscuro emblemate, perquām optimum repræsentarunt naturæ mysterium, quo cognito, diuitum omnium regum & imperatorum pavimenta ridere possumus, imò & totam cum Diti suo opem: tantum enim est, & elatum hoc naturæ sacrum, vt à nullis Sapientum vnquam depictum sit, nisi ænigmaticōs, & per tropos & figurās, vt in præsentiarum hoc in Capitulo vide re licet, in quo Hercules, vt antedictis demonstratum est, Mercurium Philosophorum repræsentat, qui philosophi-

*Vita sancta
à vitiorum
semine libra
esse debet.*

*Quid Chy-
mice indica-
tur per Hy-
dram capiti-
bus pullulan-
tem.*

co modo præparatus & sic adultus factus , hoc est robore quammaximo præditus ac suffultus , semen metallicum crudum & incoctum colubris & capitibus pullulans , hoc est multipliciter , & infinitis fere modis enascens & venenum suum extollens in Lerna palude , hoc est in aqua chymica , quæ tanquam palus quædam in phiala rotunda concluditur , ac in ea veluti in palude stagnatur , ex qua aqua exsurgit hydra Chymica , hoc est semen metallicum , quod varijs capitibus , seu rerū figuris ac coloribus se extollit ac repræsentat , quod nisi continuato igne & adiuuante ferro , seu Marte excindamus , hoc est ad coctionem debitam , seu ad vltimam sui perfectionem conducamus , nondum hydram opprimimus , donec colorum varietatem ex cruditate Mercurij exsurgentem & pullulantem compescamus , vt in vnū rubeum colorē perfectum ac vltimū , permanentem ac persistentem reducamus : Alioquin Lernam malorum Chymici philosophi in seipso retorquent ; nihil siquidem ex tali opere emolumenti ipsis redundat , nisi nocimenti plurimum & damni , quod illis Lerna malorum est . Sic hydra Lerna semen metallicum crudum & incoctum vasi philosophico inclusum , variisque rerum figuris ac formis Pro-

Hydra Chymica est semen metallicum.

tei virtute mira seipsum varians nobis repræsentat.

Quid enim hydra aliud fuit apud antiquos, quām serpens aquis degens multisque capitibus collum extollens cui dempto ac exciso capite vno, decem hinc enascebantur? Semen item metallicum quid aliud est, si Philosophis spagyricis rei metallicæ peritissimis credendum est, quām quidquid serpentis modo terrarum antris serpit, & in aquis degit, vtpote in aqua ortum & propaginem ducens: Semen enim metallicum ex elemento aquæ sumpsit exordium, vnde metalla cuncta fluunt & liquefcunt dissoluta ac fusa eorum omnium compagine igne forti ac robusto, qui materiam metallorum primam ac eorum semen explicat, & ostendit, cui si caput vnum exscindamus, hoc est colorem vnum protaramus, quamplurimi exsurgunt alij colores, qui veluti capita pullulant rerūmque nouas formas, ac multiplices nobis exhibent.

Vel vt clarius explicem & intima philosophiæ metallicæ secreta, & arcaña patefaciam, hydra Lerneæ nobis erit semen metallicum, cui si caput vnum scindamus, hoc est si philosophica methodo ipsum semen metallicum percoquamus, in ipsa etenim percoctione ita alteratur & mutatur,

*Hydra quid
apud anti-
quos.*

*Seminis me-
tallici & Hy-
dra compara-
tio.*

*Hydra ler-
nea, multi-
plicationem
Chymicam
ostendit.*

vt verè mori , & nouum vitæ germen sibi adipisci videatur , & in eo vitæ nouæ surculo , decuplum maius , quām antea inest virrutis robur , & sic vno capite excusso exsurgunt capita decem , quod emblemate nostro Lerneo , satis clarè admodum indicatur , & Philosophis Chymicis multiplicationē arcani metallici non obscurè ostendit.

Quoties enim arcanum istud percoquitur , & recenti Mercuriali succo dissoluitur , tunc temporis hydram Lerneam capitibus , ac colubris pullulante opprimimus eiūsque colla rescindimus , hoc est eius robur , virtutem & facultatem decuplo maiorem quam antea multiplicamus .

*Hydra Ler-
nea fabula in
mineralibus,
vegetabili-
bus, ac ani-
malibus ex-
plicatur.*

Id non solùm in arcano metallico , & in admirabili mineralium metamorphosi fieri ac celebrari cernimus , sed etiam in omni vegetantium productione : Dum enim granum aliquod , in centro cuius semen vegetabile concluditur , in terram proiecitur , vt in ea putrefiat , ac moriatur , tunc temporis semen vegetabile prosternitur , etus caput vnum perit , seu excinditur , adeò vt eius seminis mortem differat hæc ficta mors , illique saluti sit ac vitæ , mori videri ac perire velle ; illico enim exsurgunt ex vno capite excisso , decupla ac plura capita , quām fuerint antea .

Sic hydram Lerneam quam fictam

ac fabulosam fere credunt omnes, veram, per totum orbem expansam cernimus & collis capitibusque pullulantem, non solum in mineralium progenie, sed & in vegetantium familia conspicere licet.

Quinetiam in animantium seminibus, eandem Lerneam Hydram animaduertere licet. Solum siquidem & vnicum animal quoties suum semen vitæ suæ radicem, ac fundamentum, in terram verè suam ac propriam proijcit, vt ibi moriatur, & putrefiat, secundūm leges naturæ, tunc temporis multiplicatur ac numerum auget.

Semen enim cuiuscumque rei hydra Lernea dici potest, multis de causis. Primo quod semen omne humidis circundetur succis, hisque foueatur ac nutriatur, non secus ac palude & vdo loco Lernea nostra hydra. Secundò quod omne semen ut multiplicetur & crescat, moriatur ac pereat necesse est, veluti Lerneam hydram capitibus exscoliari fabula testatur, ut eius virtus ac robur fortius fieret. Tertiò, quod omne semen seipsum renouet, non dissimili prorsus ratione, ac serpentes omnes singulis annis veteres exuuias deponunt, nouāmque inducunt pellēm veluti recentem induunt ætatem. Quartò quod omne semen tota polleat germinandi virtute & seipsum

*Semen eius-
cumque rei
quomodo Hy-
dra dicatur.*

producendi facultate, adeò mira & efficaci, vt nisi ferro & igne deleatur, extingui in ipso facultas illa nequeat, non secus ac hydra Lerneia nostra, nulla vi vñquam potuit opprimi, nisi postquam Hercules ferrum & ignem adhibuerit in ea delenda, eiúsque robore extinguendo.

Virtus semi-nalis totius vniuersi quædo extingue-tur.

Virtus siquidem seminalis, qua mundus vniuersus generaliter repletur, nulla virtute ac agendi facultate extingui poterit, donec Hercules diuinus, qui erit supremus Deus, verus Hercules, & huius mundi vera & vnicaria gloria, ferrū & ignem adhibuerit huic Lernosæ hydræ, quæ tūc temporis germinandi ac pullulandi facultatem omnem amittet, nouus consistet orbis & mundus absque vlla productrice ac germinatrice facultate verus elucebit mundus.

Hydra vitium etiam repre-sentat.

Hæc etiam nostra hydra, vitium in genere nobis exhibere potest, quod nullis vñquam humanis viribus extingui poterit, donec Christi aduentu mundus vniuersus igne iudicetur: tunc enim temporis vitium omne domabitur, & in abyssum projicitur, nec eius facultas ac virtus extendetur vltra vt iam extenditur, quod semper magis ac magis excrescit, ac de se noua vitia nouis dat incrementis, adeò vt veram Lernam malorum producat: At in vl-

timō ac supremo mundi iudiciō aderit
verus Hercules, veri Louis & Alcmenæ
sacræ filius, qui hydram Lerneam hanc
colubris ac capitibus pullulantem fer-
ro & igne opprimet & vere extinguet,
felix qui istius hydræ sanguinis tabo
impollutus ac incontaminatus repe-
rietur, vt vnā cum Christo Hercule
suo vero monsticida, verus Iolaus
ferro candardi cruentum hydræ restrin-
gere valeat, ac cohibere & catenus ve-
ram iuuentutem nunquam senescen-
tem recuperare queat.

*Christus ve-
rus est Her-
cules.*

C E R V A M A E R I P E D E M
*aureaque habentem cornua in Menelao
monte cursu comprehendens atque inter-
ficiens Hercules, quid nobis moraliter
ac chymice indicet.*

C A P V T I I I I .

Q Vis vnquam hominum vi-
dit ceruam aëripedem au-
reaque habentem cornua,
hoc omne fictitium est, &
merē poëticum, natura
nullibi locorum ac terrarum, similia
producit ac generat animalia. Quid sibi
ergo volunt sapientes Græci per Her-

culm hoc inauditum animal & inuisum in sequentem? Varij variè hanc interpretari possunt fabellam: Qui ethicas ac moralibus addicti sunt, dicere possunt occasionem, fortunam, ac fauorem aëripedem esse ceruam, aurea habentem cornua, quam vir fortis prudent, ac sapiens per Herculem indicatus, in Menelao monte, hoc est, in regijs palatijs & Principum, Magnatumque contubemijs cursu, hoc est magno animi vigore, corporisque lassitudine & angore consequitur ac tandem comprehendit, ac potitur.

*Cerua aëri
per quid sit.*

Velocissimum animalium omnium, ceruus est, & ut adhuc velociorem hāc ceruam poëtæ Græci ostenderent aëripedem finixerunt esse. Quid enim aere letius ac velocius, cuius originis venti sunt qui velocitate velocitatem ipsam antecellunt. Occasionem, fortunam, ac fauorem in rerum humanarum sorte dicere verè possumus ceruam aëripedē, cū verè præcipiti cursu ac velocissimo transitu, oculos hominum feriat ac etiissimè transeat, nec datur cuique hominum eam cursu comprehendere, nisi Herculea polleat virtute, & Dijs sit genitus, aut ardens euchat ad æthera virtus; Qui iamiam in regum principūmque aulis fortunam venantur ac fauorē, fideles & oculati huiusc rei testes esse possunt, cùm toto vitæ suæ tempore

*Occasio sou
fortuna est
verè cerua
aëripes.*

syluas humanæ pompæ incolant ac habitent, vt tandem fortunam nanciscantur aurea habentē cornua, hoc est præpotentem, prædiuitem, ac eximiam, sed pauci quos æquus amauit Iupiter Dijs geniti potuere hanc ceruam aëripedem aureaque habentem cornua in Mene-
lao monte cursu comprehendere.

Qui chymicis nauant operam ci-
tiùs multò, ac tutiùs ceruam hanc ve-
nari possunt. Sed antequam id conse-
quantur, discant necesse est ceruam hāc
aëripedem, & aurea habentem cornua
metallicum esse succum, seu Mercurij
partem volatilem, quæ vt ætherea est,
ac aërea, propter eius subtilitatis ac pe-
ntrantis virtutis efficaciam, aëripes
verè dici potest, vnde à Philosophis
omnibus aér, æther & æthelia nuncu-
patur hæc pars Mercurij metallici, quæ
propter eius volatilitatem ac infixam
naturam, aér dicitur ac æther. In Mene-
lao monte cursu ab Hercule compre-
henditur ac interficitur, hoc est à vir-
tute ac robore fixante salis metallici
in capitellis vitreis, quæ montes chy-
mici verè sunt & dicuntur, detinetur
ac coagulatur, eiisque viuifica virtus
motu plena compescitur, & ita neci-
datur, ac cursu comprehenditur, inse-
quitur enim illam vis fixans vbique
donec ipsam comprehendat.

Habet autem hæc pars Mercurij au-

*Ceruæ aëri-
pes quid
chymici sūt.*

*Montes Chy-
mici quales
& qui.*

*Hercules est
vis fixans ac
coagulans.*

Cur Mercur-

*vix Philosop-
phorum ha-
bent aurea
cornua.*

*Cornu quid
indicit est
virtutis sym-
bolum.*

*Vis fixans
ac coagulans
est Hercules,
Et quare.*

28

H E R C U L E S
rea cornua, quod verè virtus artis au-
riferæ in ea lateat, & ipsamet pars sit
principium, & verum auri semen. Apud
etiam omnes Philosophos semper cor-
nu interpretatum est, pro virtute ac
robore cuiuscumque rei, quod cornu
durum quid sit ac forte, ac cornuta ani-
malia cornu utantur pro defensuis ar-
mis, ita ut cornua sint illis tutelæ ac
defensioni: quod autem defendit ac
tutatur robustum esse oportet ac præ-
potens, vnde cornu virtutis ac roboris
est symbolum in hieroglyphicis anti-
quorum. Ne ergo quis improbet hanc
interpretationē, perpendat quæso hæc
omnia naturalia mysteria in occulto
hoc emblematis cortice latere.

Vis primò ac Robur fixans & coagu-
lans salis metallici, Hercules verè ac
propriè dici potest: Hercules enim ut
Græcum eius etymon sonat, nihil aliud est quam aëris gloria: Aër autem
apud Chymicos pars Mercurij seu suc-
ci metallici, ac mineralis volatilis est
ac infixa, quæ propter eius volatilita-
tem ut diximus aër dicitur: gloria vero
decus, & honor huiusc partis mercuria-
lis consistit penitus in fixatione, & coa-
gulatione sui ipsius, Hermete Chymi-
corum omnium patre dictante: Vis
eius integra est; si versa fuerit in ter-
ram, hoc est, si coagulata fuerit & in
rei fixæ naturam permutata.

Vis ergo fixans ac coagulans quæ ex penitissimis salis Mercurialis visceribus exsurgit, Hercules verè & propriè dici potest, cùm coagulet ac fixet volatilem Mercurialis aquæ naturam, quæ fixio ac coagulatio tota & integra vis est, & energia Mercurialis aquæ, & perinde decus, honor, & gloria illius est.

Quod adhuc altius ac profundiùs probare, ac Chymicis alumnis inculcare possumus repetita Herculis progenie, quam cùm sciamus esse ex Ioue summo & Alcmena Amphitryonis vxore, id ipsum ostendit & indigitat per quirentibus vim hanc fixantem salis metallici Herculis nomine verè indicari posse, cùm hæc vis & facultas ex calore cœlesti & innato, qui Iupiter est, ac interpretatur, & ex terrestri siccitate, quæ etiam Alcmena dicitur originem ducat.

Terrestris hæc siccitas vera Alcmena est Amphitryonis vxor, hoc est humiditatis metallicæ ligamen & nexus: humidū hoc metallicum adnexum & adiunctum cum Alcmena seu siccitate terrestri parit ac generat coagulationem mineralium, quæ cùm leuissimi sit momenti, & parui ponderis ob instantiam suę perdurationis Iphiclus nobis esse potest, quem peperit Alcmena ex Amphitryone: calidum vero inatum, cœleste, primigenium metallo-

*Terrestris
siccitas cur
Alcmena di-
catur.*

rum quod nos Iouem dicimus, si cum Alcmena seu siccitate terrestri, seu terra metallica coniungatur & copuletur inde producitur fixatio, seu metallorum perfectorum permanens ac persistens natura, quæ examina cuncta & clementia perfert, patitur ac vincit, & sic verus Hercules dici potest, quum fortitudine ac robore vincat omnia, quæ eius naturam destruere cupiunt, ac eius gloriam & laudem impedire tentant, ne ceruam nostram aëripedem aurea habentem cornua in Menelao monte cursu comprehendere ac interficere queat.

Fixatio metallorum perfectorum cur Hercules dicitur.

Quæ ratione Mercurij sublimati compositio ex cerua aëripede comprehendatur.

Sunt qui hoc supradictum Ænigma, ad interpretationem particularem aliquius alterius arcani physici retorque-re possunt, sed hæc, & alia interpreta-tio ad eundem reddit fontem, & ex ea-dem exsurgit scaturigine, sicuti est hæc quæ nobis depingit, declarat, & ostendit Mercurij sublimati compositio-nem ex Mercurij crudi annexu, & per-mixtione nitri & vitrioli.

Mercurius enim crudus qui & Chy-micis Aquila eorum dicitur, nobis cer-uam aëripedem aurea habentem cor-nua repræsentare potest, & verè sub eius nomine & eius proprietate sic de-picta, naturam & essentiam Mercurij patefactam habemus; aërea siquidem est eius essentia, fugit ignem leuissi-

móque eius impetu æthera petit, & in inuisibilem auram conuertitur, adeò vt aëripedem iure merito nuncupare cum valeamus.

Aurea etiam habere cornua eundem testari possumus, quòd auream habeat naturam & essentiam, cùm naturali & magnetico quodam impetu ad aurum feratur, illúdque appetat mirabili amore & iungatur cum illo, incredibili suis in aurum propensione, ita vt aurum magnes Mercurij dici possit, cùm cæco quodam ductu ad se trahat Mercurium. Mercurius ergo cùm trahatur ab auro eamdem cum auro habere naturam & essentiam ex hoc mirabili amore colligimus, & id certum esse credendum est, & perinde fatendum nobis etiam erit aurea habere cornua.

Id idem nobis manifestū esse potest, ex repetitione illius sublimationis super aliquam terrā metallicam perfectorū, metallorū rite clacinatorū; tunc enim temporis capitellis chymicis ceruam hanc aëripedē aurea habentem cornua adhærere cernimus: verè enim & visibiliter Mercurius sublimatur, in crystallinam naturam cornua rutilantia præse ferens, quæ figuram & speciem ceruinorū cornuum obseruant ac retinent. Vnde non immeritò Mercurium sic præparatum ceruam aëripedem aurea habentem cornua dicere possumus:

*Mercurius
crudus cur
dicatur ha-
bere aurea
cornua.*

*Mercurium
sublimatus
cur cerua aë-
ripes dicatur.*

Herculem vero hanc ceruam in Mene-
lao monte cursu comprehendentem
ac interficientem afferere possumus,
esse vim fixantem ac coagulantem salis
nitri ac vitrioli: hæc enim vis, robur
ac fortitudo maxima est terreæ siccita-
tis, quæ dum vi ignis pellitur, in auras,
vnâ cum natura, & essentia Mercurij
eam in ipso volatu & cursu in Mene-
lao monte, hoc est in capitello vitreno
comprehendit, coagulat, retinetque &
sic eam interficere dicitur, cum motu
*Argentum
viuum unde
dicatur viuu.*

Hanc autem vim fixantem & coagu-
lantem, Herculem dici posse antea pro-
bauimus, rationesque attulimus varias,
quæ hic repetere non est opus: Sed tan-
tum afferere Philosophis antiquis esse
solitum varijs ænigmatum technis &
Emblematum & Fabularum commen-
tis philosophiæ naturalis secreta & ar-
cana occultare, ne omnibus fierent
obuia, ut ex sequentibus Capitulis fiet
adhuc clarius.

IN NE-

I N N E M E A S Y L V A
*in usitata magnitudinis Leonem ingulans
 Hercules, detractamque eius pellem pro
 insigni gestans, quid nobis demonstret
 in Moralibus ac Chymicis
 operibus.*

CAPVT V.

VITAM humanam Nemcam
 syluam dicere possumus, cū
 vndiquaque in vita humana
 non fecus ac in Nemca sylua
 exsurgant pericula & quidem exitialia.
 Quid enim viuere nostrum est, quām
 sylua malorum, in qua si quid vitæ est,
 morti adhæret & calamitati? Virescunt
 quidem in sylua arbores, crescunt ac
 germinant, & varios, multiplicesque de-
 se promunt surculos; at etiam membra-
 tim tabescunt ac pereunt, & quæ gran-
 diori ramo caput extollunt, securim
 euitare nequeunt, vel fulminis impe-
 tum non effugint; aut si tam felici
 sorte in umbra degant, ut hæc omnia
 euitent, cariem & vermiculorum den-
 tes effugere non possunt, quin tan-
 deem eodem redeant ynde exierint, &
 ortum habuerint.

*Vita huma-
 na quid.*

C

*Vita homini-
nū sylua est.*

Quis hominum est, qui similia non patratur dum viuit? virescit quidem accrescit, germinat, ac in plures sui similes expanditur natos: at etiam nonne interim saepius membra eius colliquantur ac tabe conficiuntur: si quis feliciori sydere natus reperiatur, qui inter alios caput extollat, & cæteris præemineat, is est qui saepe saepius fortunæ securim patitur, & in declivi iacet.

*Nemo sene-
citus serram
effugere po-
test.*

Quod si hæc omnia fortis humanæ vincat pericula, & portum felicem ac beatum longissimæ vitæ pertingat, senectutis serram, ac eius curculionese uitare nequit, quin tacite corrodatur, ac collabescentibus membris penitus desinat, & corruat: nec est illa humana mentis industria, cuius auxilio occultos hos corrodentis æui dentes euellere, vel saltem hebetare valeamus, nî Leonem hunc Nemeū omnia deuastantem, ac deprædantem Herculea vi ac robore iugulemus, & detraetam eius pelle pro insigni gestemus.

*Qua ratione
Nemeū Leo-
nem iugule-
mus.*

Leonem autem Nemeum iugulamus, dum peccatum omnium malorum deformè malū occidimus, & peccantium tantum effigiem & formam humana induit pelle, pro insigni gestamus, quod factitare non arduum nobis solū est, sed verum Herculeum opus quod soli Christo Redemptori nostro reseruatur, tanquā vero Herculī, qui peccatum ve-

rè iugulauit in Nemea sylua, & peccati pellem pro insigni gestauit, induta humana forma, ac specie quæ Leonis Nemei pellis est, seu peccantis insigne.

Nos etiam omnes Christi asseclæ, peccantium formam & seruorum effigiem retinere debemus; peccati verò naturam & essentiā omnino destruere, & in vita nostra tanquam in Nemea sylua iugulare debemus, hac in parte Christum sequi & imitari, vt æternæ vitæ gloriam mereri valeamus, & vt Nemeam hanc syluam hoc est vitam transigere tuti ac salui, à Leonis huius incursu, dentibus & vnguisbus esse queamus.

*Christum se-
qui debemus.*

Mortem etiam possumus interpreta-
ri Leonem hunc Nemeum, quam mor-
tem verè iugulare debemus, & de ipsa
triumphare Nemea in sylua, hoc est in
huiusc vitæ vmbroso & opaco nemo-
re, & detractam eius pellem, hoc est eius
incommoda, languores & dolores, qui
veræ mortis pelles dici possunt, patien-
ter ferre debemus, vt hisce tegumentis
induti, veri Herculis nostri indolem sa-
piamus.

*Nemeus Leo
est mors.*

Si hunc Nemeum superauerimus
Leonem, & de eo, Herculis instar, trium-
phum ducamus, Herculis etiam hono-
res & glorias in Nemea sylua quot-
annis demerebimus, celebratis in ho-
norem nostri Nemeis certaminibus: ita

vt hoc ænigma tacitè ostendat , quid
veris fortibus agendum sit , vt hanc
transcant mortalitatem , vt in melio-
rem transcribantur sortem , relieta sui
famæ , quæ nobis facinora illa insignia
virorum fortium , ob oculos ponit , &
res ab his præclarè gestas memora-
re cogit ; ita vt nec in præsenti , nec
futuri sæculis vnquam desinant , sed
perenniter vbi cumque viuant , vt he-
roëm antiquorum facinoribus clarum
ac manifestum habemus : floret enim
corum fama apud nos . Et si corum
præclara facinora vero numini appro-
bata fuissent , & Deo vero collaudata , in
verū Deorum seu sanctorum numerum
relati fuissent Heroës illi , vt & infiniti
qui verum Deum coluerunt Christia-
ni relati sunt , ob res ab eis præclarè ac
sanctè gestas , virtuti , Deoque soli rela-
tas : hæc enim sola facinora præcla-
rè gesta censemur ; reliqua vero osten-
tationem potius & vitium ipsum
sapiunt , quæm virtutis oleant flores .
Itaque qui Herculem antiquorum con-
templabitur Nemeum Leonem iugu-
lantem , & detractam eius pellem pro
insigni gestantem , mirabitur vnà virum
sortem ac præclarum in hac misericarum
valle tanquam in sylua Nemea , calamit-
ates omnes , miserias , ac vitia cuncta
vincentem ac superantem , & vitam
hanc tanquam calamitatum pellem &

*Que virtu-
tem sapient
sola præclara
gesta censem-
tur.*

miseriarum vitiorumque omnium cū-
tem patienter ac fortiter , vt decet
verum Herculem pro insigni ferentēm,
ac gestantem : laudabile enim est , &
præclari viri insigne præclarum,incom-
moda , & tædia vita humanæ fortiter
ferre , ac tolerare.

*Viri est for-
tissimi tædia
vita passion-
ter ferre.*

Sic abundè me satis fecisse puto,mo-
ralibus Philosophis: Videamus iam quid
arcani Chymici , & Philosophiæ natu-
ralis secreti contineat hæc fabella. Quid
per Nemeam syluam & Leonem hunc
Nemeum omnia deprædantem Chy-
mici intelligent, corūmque rationes &
fundamenta explicemus: ne Misochy-
mici nostrorum inuentorum osores &
contemptores fictum hoc omne , &
otiosæ mentis opus existimet: Sinè
enim ratione & autoritate nolumus,
harum fabellarum explicationes in lu-
cem prodire , & in censu & peculio ve-
ritatis reponere.

Sciunt omnes qui tantūm summis
labris degustarunt chymicæ artis dog-
mata, apud ipsam artem , hyle esse præ-
cipuum artis subiectum:hyle autem syl-
ua est, & confusio quædam rerum om-
nium in prima rerum materia, indige-
sta mole contenta : hæc autem mate-
ria prima quæ verè vñ, apud Græcos,
seu sylua & confusio apud Latinos di-
ci potest, subiectum & obiectum chy-
micae artis est ; cùm enim rerum om-

Hyle quid.

*Hyle chymi-
ca artis sub-
iectum.*

nium hæc sola materia persistens ac permanens habeatur , & ars chymica rerum persistentium & permanentium naturam ignis ope querat , cum in ea sola rerum veram & exactam scientiam consistere credamus , ideo hæc sola rerum omniū ultima materia obiectum est chymicæ artis , & hæc cum vñ dicatur seu sylua , & confusio , non immerritò Nemea sylua antiquorum nobis indicabit primam chymicæ attis materiam. In Nemea siquidem sylua , opaca erant omnia , obscura , & caligine umbrosa plena ; sic & in materia prima , opaca sunt omnia , tenebrosa , tanquam in veram noctem congesta ; ita ut sub eius caliginoso tegmine , lateant omnia. Produxit Nemea sylua , & enutrit Leonem inusitatæ ac incredibilis magnitudinis omnia deprædantem , quæ huicce Nemeæ regioni pretio erat & utilitati. Materia autem chymicorum prima , tanquam altera noua Nemea sylua producit , & suo innato humido educat salem fixum & permanentem , quem Leonem viridem nuncupari vere sciunt omnes , eumque omnia pretiosa qualiscumque sunt pretij , & utilitatis , in ea ipsa materia prima deuastare , corrumpere , & in sui occultum redigere. Leo siquidem hic viridis adeò est insignis virtutis ac inusitatæ fortitudinis ut omnia vincat , & in sui

Natura chymicorum est sylua.

naturam conuertat, imò aurum, & argentum ipsum, omniāque metallū deuorat, & suo ventriculo concludit, ac perquām optimè digerit; non secus ac Nemeus ille Gracus Leo, qui huius figuram & imaginem nobis typicè representat. Hercules hunc vicit & superauit, eiisque detractam pellem toto vitæ suæ tempore pro insigni gestauit.

Hic vertitur totius Alchymiae cardo: latent ibi secreta quāmmaxima: in his fabularum vmbbris, in Elixere Arabico, seu opere magno Philosophorū, materia prima metallorum Nemeam syluam nobis representat. Aqua Mercurialis, seu humiditas illa primigenia metallorum Leonem Nemeum nobis exhibet: calor autem innatus, fixans ac coagulans aquam Mercurialem Hercules nobis erit. Hæc autem omnia ita verè & physicè interpretari debere, & ratio dictat, & authoritas antiquorum Chymicorum approbat, vt iamiam in procinctu videre est ac legero.

Materiam primam metallorum, & præcipuum artis spagyricæ obiectum, syluam dici, & à Philosophis antiquis & modernis verè ita nuncupari liquet, ex Hermete Chymicorum patre qui libro suo de lapide occulto, nominat hanc materiam hylealem, & syluosam: Omnes autem Philosophi qui hanc

materiam suis scriptis ac literis patefacere voluerunt , per sylvas vmbrosaque loca, obscura & caligine plena descriperunt : fons enim ille Chymicus ex quo scaturit aqua Mercurialis , clavis præcipua totius artis , numquam in aperto, & in vijs publicis resilit, quamuis in omnibus locis reperiatur occulte , & natura, inuisibili semper modo, vtatur in omnibus , nihilominus nusquam in aperto est, sed semper in occulto & latitanti loci alicuius recessu, mirandas illas fundit aquas, quæ topia-
ria Chymica viridantia , & semper germinantia conseruant ac tutantur.

Si hæc aqua Mercurialis in sylvofo & vmbroso non lateret loco, iamdiu triuialis , & vulgaris esset Alchymia, cum ex ea sola dependeat totius artis opus: quæ supersunt peragenda , ludi veri sunt puerorum & opera mulierū. Proinde sylua mera est Nemea hæc ma-
teria, quæ Leonem hunc Nemeum enutrit. Si quis hanc materiam notam habere cupiat, quærat necesse est in oc-
culto rerum sinu, ubi reperiet; in aper-
to siquidem, hoc est in superficie re-
rum plana , & cortice numquam in-
ueniet. Vmbrosa, syluosa, & caliginosa
est hæc materia & inde in centro re-
rum quærendam esse arguendum est,
cum centrum rerum omnium occul-
tum sit, & obscurum , quod idem est

*Mercurius
pholosophorū
ubinam lo-
corum sca-
turias.*

*Centrum re-
rum omnium
occultum.*

ac ymbrosum & syluosum: vnde non immerito clamant omnes Philosophi, occultum fac manifestum, & habebis magisterium; in occulto enim sinu, & anfractu metallorum, & mineralium latet humiditas quam querimus, & postulamus ut chymicum opus perficiamus.

Humiditas autem hæc, quam Leonem viridem dicunt omnes propter insignem eius caliditatem, & soluendivim, ac proprietatem, quæ Leonum voraci edacitati respondet in metallis omnibus, & præcipue in opere Chymico, quod mera sylua est, omnia devastat, destruit ac consumit quæ superficiem primam rerum, & huius operis exornabunt: vnde hoc potissimum iure dicitur Leo, fortissimus enim animalium omnium Leo, & voracissimus omnium est, carnes siquidem & ossa animalium omnium cruda & in cocta digerit, coquit, & in sui naturam convertit: Humiditas siquidem metallica, hæc, ex omnium Chymicorum auctoritate & experientia omnium humidatum & aquarum fortissima est, & omnium voracissima censetur, cum tantam, & adeò præpotentem habeat vim dissoluendi, & metallia cuncta, & aurum ipsum metallorum omnium fortissimum in aquam penitus reducat substantiam, adeò ut verè dicere valcamus hanc aquam, metallorum car-

Aqua Mercurialis est aqua digesta.

nes & ossa cruda & incocta verè digerere, coquere, & in sui naturam convertere, non secus, ac verus Leo, quæ comedit in sui naturam convertit.

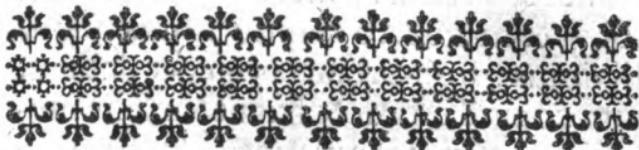
Sunt Philosophorum quamplurimi, qui hanc aquam, seu metallorū radicalem humorem Leonis nomine & natura depinxerunt, ita ut non solum fabulæ huic Herculeæ, hoc condonare valeamus, sed & multorum Chymicorum scriptis approbatum censeamus. Maneat ergo ratum ac firmum, aquam Mercurialem chymicam quæ ex prima metallorum materia miris modis elicetur, Leonem vitidem ac Nemeum verè dici, & interpretari posse, qui nisi Herculis nostri robore ac fortitudine vincatur, detimento potius est operi nostro, quam decori, ac ornamento at si vincatur & debelletur, insigni nobis erit gloriæ, & laudi eius mors, eiusque detracta pellis, insigne nobiserit tegumentū, aduersus rerum fortuitarum casum & miseriae humanæ vilē sortem.

Vnde autem desumemus Herculem hunc, Leonem hunc Nemæum omnia deprædantem, iugulantem, ac debellantem? Superius varijs in locis varias attulimus Herculis interpretationes, vt historiam fabulosam Herculis, historiam veram Chymicam, & moralem faceremus. Iam verò, vt quintum hunc Herculis laborem ad Chymicas opera-

*Aqua Mer-
curialis vin-
osa debet seu
caugulari*

tiones referamus, dicemus Herculem ibi, vt & in quarto Capite huius operis diximus, interpretari posse, & debere, vim coagulantem & fixantem salis metallici, quæ coagulando, & fixando aquam Mercurialem, verè dicitur Leonem Nemeum iugulare, & tincturam eius rubicundissimam detrahendo, & ad superficiem eius euocando verè tunc temporis dicere possumus Herculem nostrum, seu vim ac facultatem fixandi salis nostri fixi metallici detrahere pellem Leonis nostri Nemei, seu humiditatis metallicæ, & Mercurialis, & toto vitæ suæ tempore, pro insigne gestare: nunquam enim colorem hunc rubicundum amittit; quo post mortem tingitur & coloratur pellis Leonis nostri rubei; at eius est nobilissimum ac præclarum insigne, quo decorari possunt Chymici omnes & gaudere, tanquam ab omnibus humanæ misericordiae & calamitatis stimulis tuti ac salvi. Qui enim Chymicorum Leonem hunc Nemeum iugulant, eiisque detrahere possunt pellem, veri Hercules habentur, & omnia mundi huius, & vitæ pericula superant & euincunt: tincturam enim sic Philosophorum obtinent & arcam,

*Detrahere
pellam Leonis
Nemei quid
fit.*

DIOMEDEM THRACIÆ

*Regem equos suos hospitum carnibus, &
sanguine depascentem, deuincens,
Hercules quid Moralibus &
Chymicis Philosophis
indicet.*

CAPUT VI.

*Muli sum
Diomedes,
hoc est rudes
& inculti vi-
ri.*

ANTVS fuit & adeò rudis
ac miserandus humanæ vi-
tæ cultus omnibus in sæcu-
lis, vt non vnicum Diome-
dem Thraciæ regem, in
perniciem humanæ vitæ, enatum fuis-
se existimauerim, sed & infinitos pri-
scis sæculis & iamiam innumeròs ena-
tos fuisse credam, qui hospitum suo-
rum carnibus & sanguine depascunt
equos suos. Nec datur vnicus tantùm
Hercules qui eorum crudelitatem ac
feritatem compescat & cohibeat.

Eatenus hisce sæculis felicior fuit
prischorum sæculorum antiquitas, cùm
vnicum saltem habuerit Herculem
huius inmanitatis vindicem.

Quis enim hominum est qui rudem
& alperam vitæ suæ rationem tot vir-

tutibus, ac probis moribus exornet, quot opus est ad vitam suam omni feroci, rudi, & aspero huius saeculi cultu expoliandam, adeò ut virtutes omnes & probi mores tutum apud ipsum habent locum, & hospitio recipiantur liberali, dum rudem & asperam vitæ suæ rationem excolendum veniunt ne vitijs suis tanquam equis depascendis tradantur: Nemo mechancule, nemo reperitur qui aduenientes virtutes, & probos mores liberali ac tuto apud se recipiat hospitio.

Omnes Diomedem Thraciae regem mirantur, hospites suos equis nostris seu vitijs deuorandos tradimus: Nec est rixandum & capite nutandum, quod Equos vitia, & prauos animi nostri mores interpreter; hoc enim Graecorum antiqui fecerunt, Homero monstrante viam in Equi Troiani fabrica & structura, quam fraudis & vitij fontem sciunt omnes: quod enim fortis ac præpotentes viti, decem annorum spatio, aperto Marte deuincere non potuerunt, equus vñus, vna sola nocte debellauit. Sic equus vñus fraude plenus, ac vicio turgens Troiam inuidam superauit, non bos, non Elephas, non Leo, nec aliud quodvis animalium, ad hoc scelus perpetrandum adhibitum fuit, sed solus equus tanquam humanae fraudis capax, & crudelitatis hu-

Equi repræsentant vicia.

manæ conscius & Marti dicatus, huic cladi faciendæ destinatus est.

Equus est symbolum frātus. Hinc non immeritò fraudis & vitij symbolum equum esse asserimus, ex copotissimum quod Marti dicetur: nullam enim fidem pietatēque viris qui castra sequuntur esse dicere solemus; neque item rebus omnibus quæ castris subseruiunt, quibus potissimumque adnumerantur equi: si autem fidem ac pietatem è natura tollamus, quod reliquum est, vitij partes occupare necesse est.

Mauors vnde dicitur. Magna item euertit Mauors, vnde nomen habet, nihil autem magnum verè credimus, nisi quod virtuosum; quod autem magnum & virtuosum euertit, vitij partes ac leges obseruare necesse est. Cur ergo Equum vitij symbolum esse ambigemus? si Martis & humani petulantis animi obsequio consecretur & cùm fræno egeat ut impetus naturæ suæ cohibere possit, absque fræno siquidem in obuia quæcumque, et si cōfragosa, inuia, & abrupta præcipitia fertur, vitij penitus imitantando naturam, quæ fræno, & compedibus firmis ac duris cohibeatur in omnia irrepit vitæ illicita.

Diomedes ergo Thraciæ rex nobis eritrudis, agrestis, & incultus homo, vitijs quamplurimis scatens, ac turgens que erunt illi equi, in stabulis degentes.

Diomedem agrestem ac rudem esse
hominem, testatur eius regnum ac
Imperium, quod cum Thracia sit, fri-
gida & inculta regio, infœcunda pror-
sus, nec cœlo nec solo tractabilis, feros
habens homines, aspero valde cultu,
vnde & Thracia dicta est, quasi aspera
& rudis ~~θρακη~~, enim apud Græcos aspe-
rum sonat. Hinc certè colligimus per
Diomedem Thraciæ Regem, rudem
& asperum, ciuilibus virtutibus inorna-
tum virum intelligi posse, cui si virtu-
tes accedant, & vitæ suæ honestamen-
ta, & magnum aliquod sui decus, illico
pereunt ista, & vitæ suæ ruditate, ac
feritate sterilescunt; & ita hospites hi,
huc aduenientes equis eius traduntur
deuorandi.

Virtutes siquidem omnes vitæ hu-
manæ aduenæ sunt & verè hospites
aduentitiæ, ab humanis, verè humani-
ter recipiuntur; ab his verò qui agre-
stem ac rudem omnino incolunt ~~vitam~~
ruditer & agrestè admodum excipiuntur,
imò vitijs traduntur deuorandæ;
donec tandem adueniat Hercules vi-
fortis ac prudens, iustus ac potens, qui
tantæ iniuriæ vindex, horum hominum
agrestem vitam & immanitatem sup-
plicio publico vindicat, ipsosque tor-
quet, ac poenas scelerum tuorum pos-
cit, ita ut tradantur & ipsi equis suis, hoc
est vitijs deuorandi. Acquum enim &

*Virtutes ad-
uenæ sunt vi-
ta humana.*

iustum est, ut qui virtutem non coluit,
 & hospitem aduenientem humaniter
 non recepit, at truculenter repudiauit,
 & genio vitiorum suorum nimis indul-
 fit, poenam tantis sceleris tandem reci-
 piat: sic scelera sceleratum torquent
 ac vitiorum suorum poenas, ac suppli-
 cia exposcunt; vnde illud; Vnumquem-
 que suum vexat scelus.

Sic Diomedem Thraciae Regem
 hospitum carnibus & sanguine depas-
 centem equos suos, deuictum ac debel-
 latum ab Hercule, & equis ipsius in
 pabulum traditum, ritè moraliter in-
 terpretatum habemus.

Iam verò quid secreti, & Arcani phy-
 sici contineat hæc fabella, altius est
 inquirendum. Diomedem Thraciae
 Regem, Mercurium Philosophorum
 interpretamur; est siquidem Mercurius
 verus Diomedes, crudelis & immanis,
 terræ frigidæ incultæ, ac infœcundæ
 Dominus, agrestis ac rudis valde;
 adeò ut hospites suos omnes qui illum
 inuisunt ac cius contubernium qua-
 runt & expostulant, corrodenti sua vir-
 tute, ac dissoluendi potentia, qua
 equorum edacitati æquiparari potest,
 disperdat ac necet.

Sciunt enim omnes Chymici me-
 talla omnia, imò & reliqua cuncta na-
 turalia, quæ Mercurio Philosophorum
 assitantur, ab ipso corrodri & mortem
 pati,

*Diomedes
 quid apud
 Chymicos.*

pati, ita ut spiritus Mercurij, qui sunt illius equi pascantur carne & sanguine hospitum suorum: donec tandem adueniat Hercules, qui erit Chymicus aliquis insignis, virtute & genio clarus, qui Mercurium hunc, seu Diomedem Thraciaz Regem deuictum ac superatum equis ipsius tradet deuorandum, hoc est spiritibus Mercurij ex quibus fit aqua Mercurialis, committet ipsum Mercurium deuorandum, ut Regnum metallicum vindicetur à tali tyranno, quo mortuo exsurgit alius Rex metallicus & mineralis, qui benignius multò, ac liberalius suscipit hospites, suos, ut potè regni facultatem & potentiam suis hospitibus communicando, & impertiendo, ut & capitula sequentia ex laboribus herois nostri commonstrabunt.

Vel licet interpretari Diomedem nostrum, Mercurium Chymicum: hospites autem Diomedem visitantes & inuisentes, sunt Chymici & Alchymistæ qui visitant Mercurium, & tractant ipsum & interdum sèpe sèpius pessimè tractantur ab ipso, dum opus vanum tentant & in summam paupertatem deueniunt, tunc temporis possunt dici ab equis istius Diomedis seu Mercurij deuorari, & comedi: verè enim deuorantur ab equis Mercurij Alchymistæ dum in eius operaria officina,

Equi Diomedi chymici & quid sunt.

Alchymista visus à Mercurio & pessime habentur ab ipso.

D

paupertate & miseria contabescunt & pereunt. Mercurius enim non vincatur ac superestur penitus, veluti Diomedes aliquis hospites hos incultos, & imprudentes virtutibus ac proprietatibus occultis tanquam equis suis tradit deuorandos. At si chymicorum aliquis adeo fortis ac prudens reperiatur, ut ipsum Mercurium seu Diomedem Thraciae Regem vincat, & equis suis, seu ipsis met virtutibus ac proprietatibus tradat deuorandum & comedendum, tunc vere nouus erit Hercules, & regno fruetur ingenti ac ditissimo. Hic ad-

*Quid in ope-
re chymico
primo sit a-
gendum.*

monentur Chymicæ artis alumni, quid agere debeat in opere Chymico tractando, ne a Mercurio quem inuisere tentant palatiūmque eius & domum Regiam ingressi cupiunt, pessimè habentur, & ne misere & calamitosè percant in domo eius, quod enim ipsis imprimis est peragendum morti tradere debent Mercurium & carnem & sanguinem eius pascoere quos suos, hoc est spiritus suos, quos superius proprietates & virtutes occultas diximus. Qui qui, dem spiritus communiter aues & corvi dicuntur, quidni etiam & equi possent dici, cum & equi perniciitate & currendi velocitate, cæteras antecellant quadrupedes, & voraces sint heluones & ingluuiosi, non secus ac corvi, qui apud Chymicos omnes

spiritus & locuniales impedita & cuncta
miserias quoracitatis i. pecubagis quoq;
potentis homines ad illi spiritus Mer-
curiales & prodigendi potentia, ac facul-
tate, & adeqvis cunctis naturalia sum-
mopere vigeat. Sunt enim ipsi soli
quorum opes & ministerio cuncta ca-
dunt & petent, & in chaos abeunt. His
etiam nî cadat & in chaos abeat, plu-
uiam imperauimus ab Ioue summa
qua irrigandi sunt Alchymiae campi,
nî steriles siant, & infecundi, veluti
Ægyptus qua cum per inuenem angos-
sicca & arida penitus permanesset
tandem accepto augurio à quodam
Thrasea, pluuiam à Ioue exorati, ac
impetrari posse, si hospites immolaret,
tunc Busiris Ægypti tyrannus, cum &
hospitem Thraseam sciret, tu primus
inquit ô Thrasea Ægypto aquam da-
bis, & fies Iouis hostia primus, quod
Ouidius 3.de Arte argutè canit his ver-
sibus.

*Dicitur Aegyptus caruisse rigantibus arua
Imbris, atque annis sicca fuisse nouem:
Quum Thraseas Busirin adit monstratq; piari
Hospitis effuso sanguine posse Iouem.
Illi Busiris, fies Iouis hostia primus*

*Inquit, & Aegypto tu dabis hospes aquam.
Pari ratione valde sicca & arida est Al-
chymia, nî arua eius & campi irroren-
tur fient omnino steriles & infœcundi:
Acceptum habemus oraculum ab ipso*

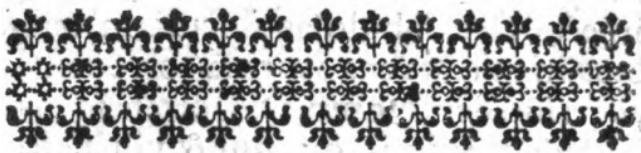
D 2

*Vnde nam
aqua chymi-
ca desumen-
da.*

*Mercurius
dare debet
aquam Al-
chymia se-
cessariam.*

Mercurio, ni hospites immolentur, non posse pluuiam à superis impetrati: ipse met Mercurius hospes est Alchymia & verè peregrinus, ergo in ipsum primum, Busiris lege ac præcepto agendum erit, vt fiat hostia primus, & sic Alchymia det hospes aquam, quam tanti esse ponderis ipsi Alchymiae credimus, ut verè absque ea, inutilem & infructuosam sterilem ac infœcundam censemus Alchymiam.

Ita habemus Diomedem Thracias Regem hospitum carnibus & sanguine equos depascentem ab Hercule viatum, & suis met equis in escam & pabulum traditum.

*N ERYMANTHO ARC A-
dia monte terribilem aprum omnia de-
stansem captans Hercules, cumq; vinum
ad Eurystheum adferens quid com-
monstret, ac indicet.*

CAPUT VII.

PAUCI sunt hominum qui in Erymantho Arcadiæ monte terribilem aprum omnia deuastantem capiant, imò pauci sunt qui ipsum venatu persequuntur. Erymanthus nobis est, *venatum*, *sordidorum*, & *illiberalium* hominum mens & animus, qui cum circa hæc mundi huius vana & *imutilia*, aut saltem vilia ac *sordida* *occupetur* mons Arcadiæ verè dici potest, cum Arcadia asinorum procerorum admodum ferax habeatur, & nihil ferè aliud magni & *vtilis* præter asinos ipsos ferat: hinc etiam mens & animus vilium ac *sordidorum* hominum, cum nihil præter quæstum vilem & *mercimonium* adferat, Erymanthus meritò nobis erit Arcadiæ insignis ac sublimis mons, in quo

D 3

terribilis aper cuncta deuastat, vel ut
infecta face fabulosas discutiam um-
bras, in quo ardens auaritia corrodenti
ac ferino dente, omnia dilacerat: in his
siquidem animis, quaestui & vili lucro
deditis, adueniens auaritia plus nocu-
menti ac detrimenti adfert, aduersus
virtutes, moralisque gratias quae ani-
mum humanum exornare debent,
quam intulerit aper ille Arcadicus in
Erymantho monte.

Mercatores tunc temporis venalesq;
facti: quærimus non quale sit quid, sed
quanti, nisi vindictaque lucrum elu-
cescat lucem odimus; ac idem illam
quæ sine lucro præteriti: honesta, quan-
diu illis aliqua spes lucri ineſt sequimur,
in contrarium transituri ſi plus icele-
rata promittant lucrum omnia vincit
& lucro cedunt omnia, hoc ipsum tot
magistratus, totiudicites detineret, totum
laborum pretio recte ad lucrum expitium
ſuffragia verutem, ida p[ro]p[ri]etate dante
animi stimulo, lucro & honore, ad h[ab]ec-
mundū fastigia sublimam incompedi-
tur; tanquam in Erymantho Aueretæ
monte, ubi aperte in asperis his & con-
fragosis locis, tenacibus suis omnia di-
lacerat, frangit ne dicant vorat aper
dit, & nullus adhuc Hercules terribiles
huius apri dentes cohibet ac compescit
qui in Erymanthum illi Arcadia morti-
tem sterilem ac infructuosum efficerat.

Avaritiam aperum diximus iure merito, quod in sylloge ac asperis locis degat aper, non sectis ac avaritia, montanis ac semiferis adhæreat hominibus, eosque sequatur, eorumque domos colat, & inhabitet: & ut aptum ad convivia natum esse existimamus, sic & avarum ad delicias, & voluptates non sui ipsius, sed aliorum natum esse videmus. Quicquid auri vel argenti cōgerit & accumulat non sibi accumulat, miserè siquidem admodum viuit, cum torqueatur amore pecuniae, quam nunquam potitur, sed fāuor ignibus Aetnæ, feruens amor ardet habendi, quo miser ipse Tantalus heredibus sens parat epulas amplas, & oppata convicia quibus potiri sibi ipsi interdicit, ut verus aper ad convivia natum animal censi possit.

Sed quousque tandem Aper iste Erymanthus, terram nostram sterilem reddet, & infructuosam? nonne fortis aliquis reperiatur Hercules, qui Diuum sanguine satius, hunc terribilem aperum cuncta detustantem captare queat, & viuum ad Eurystheum adferre possit? hoc expectandum est ex virtute bonae & forti, qui prauas has animi indoles, & ferinas mentis humanae dotes captat, & domitat, ac ad rectæ & sinceræ rationis arcem conducit, tanquam ad Eurysthei palatium, seu optimi iudicij &

intellectus domum, vt ibi feritatem deponant, & humanam omnino ac ciuem induant gratiam & leporem: sic Erymanthum Arcadiæ montem ab apro terribili & feroci omnia deuastanti liberamus.

At possunt Philosophi Spagyrici Erymanthicum eorum montem ab apro terribili & feroci vindicare, cùmque viuum capere, & ad Eurystheum Regem viuum deferre, modò corroden tem salis mineralis facultatem ac energiam in capitellis suis vitreis ascendenter, ibique omnia corrodentem ac deuastantem edulcorent ac mitigent: hoc est captare aprum, & modo captum ad tinturam eorum perducent, & summam illam ac supremam malorum omnium conficiant medellam, hoc est viuum illum aprum ad Eurystheum deferre. Quid enim sonat Eurystheus, nisi rectum & optimum? recte ergo, & iure quammaximo philosophi Spagyrici, aprum Erymanthum, qui eorum Mercurius est, captant eumq; viuum ad Eurystheum deferunt, modò ipsum coagulent, fixent, & ad supremam eorum medicinam conducant, quæ illis verus est Eurystheus, ipsos suscitans ac stimulans ad tantos ac indefessos labores suscipiendos, adeò vt laborando, nunquam defatigentur, sic enim verum Herculem

imitatur, ac iratæ lunonis inuidia, hoc est naturæ erga nos nouercæ auaritia immortalem sibi gloriam consequuntur, & ad cœlum sublimes feruntur.

In intimo ac penitissimo huius fabellæ sinu, latitat arcanum Chymicum excellens ac mirum : quod enim Philosophi omnes , omni ænigmate , ac velamine occultant , hæc fabella suo cortice pandit, ac indicat, vbinam scilicet locorum quærendus ac captandus est Philosophorum Mercurius, qui hic aper Erymantheus nuncupatur : ex flore enim Veneris & Mercurio vulgari ritè præparato, elicitur vapor ille vntuolus , qui aper Erymantheus dici potest. Erymantheus nihil aliud sonat, quam florē Veneris: Erycina siquidem cognomentum Veneris est, & Anthos flos est, vnde non immerito aper Chymicorum in Erymantho quærendus est, venādus, ac captandus, qui tandem Adonidem Veneris amasium dente suo neci dabit, hoc est Solem qui verus est Veneris amasius, vt sciunt omnes chymicæ artis alumni, & ferè omnes aurifabri, ac metallarij qui cum pro seu Veneri, solem admixtum siue aurum experiūtur , tanto amore prosequitur cuprum siue Venus aurum, vt nulla vñquā reperiatur Venus absque scintillis & particulis auri veri, adeò vt Solem, verum Veneris amasium &

Ad hunc dicere valeamus; Aperatum qui in Erymantho Arcadiæ monte grassatur, hanc Veneris amasum deante sub inguis percussum occidere debet, quem deinde Venus ipsa in florē. At mones herbae sanguineo colore rubentem perficitare habet, quod fit dura tincturam Philosophorum, & rubicundum tyrium colorem habemus. Mercurio physico & sole, qui aperit, & Ad hunc interpretantur.

At possumus etiam hanc explicare fabellam, assertando Herculem esse vim fixantem caloris innati metallis, qui Apriti venatur, a consequitur, hoc est humidum metallicum, & Philosophorum Mercurium, qui verus aperit, propter corrodentem ac soluentem virtutem in Erymantho Arcadiæ monte, Omnia deuastans, ac deglutiens, hoc est in magnis & utilibus chymicæ artis operibus. Potest enim Alchymia propter magnitudinem rerum, & utilitatem operum, quæ in ea operantur, Arcadia dici, & nuncupari: Arcadia si quidem in proverbijs antiquorum magnitudinem & utilitatem rerum portendit. Arcadiam postulare dicebant antiqui, pro magnum quid & utile postularet.

In Erymantho ergo Arcadiæ monte, hoc est in magno Alchymia opere vis fixans ac coagulans caloris innati me-

PROPHYMAGVS. 508
taliis qui vorus Hercules dicitur in
antea probauimus multis rationibus,
& authoritatibus. Aprius caput scilicet
Mercurium coquit & fixat ac coagulat
& ad superemam Medicinam conducit,
& sic viuum aprium ad Eurythmou con-
ducit quo conspecto Eurythmeus areo-
vase scabescendit quod chymicus indi-
cat. Nunc te vapores domini opere mate-
riam adhuc procoquendam esse, nec a
vase adhuc abdilendam, et saluen-
dam, et si coagulatibi ac fixatae videar q
nibus, sed adhuc vase recessidandam, do-
no ut in stirram tyram ad propoteam
Inventus.

S T Y M P H A L I D E S A U E S
Iugurta interficiens Hercules, vel abenet
crepitaculi sonitu usque ad insulam
Arethadda fugans, quid in chy-
micis ac moribibus operi-
et mutationibus commoneret.
Capit VIII.

VOT & quantae adhuc
superfint Stymphalides
aeus, totam vniuersitatem
Arcadiam deuastantes
sciunt omnes, & expe-
riuntur, qui circa rerum magnitudi-

Inuidi sym-
phalides aues
imitantur.

60 HERCVLES
nem & excellentiam, imò circa virtutem sibi comparādam occupantur: insurgunt statim in ipsos infiniti ferè. Inuidi, qui suis vnguibus, ac liuidis linguis, eos acerbissimè petunt, & ab ipsa rerum magnitudine & virtute detrudere tentant. Quod enim magnū utile ac excellens conspicunt, in idipsum maledicam linguam soluunt ac veluti vncis timendæ vnguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes, impetunt ipsam Arcadiam, siue Dei arcam, ut vorent & auferant quicquid sacri & occulti est, vel saltem liuorè suo, & inuidia velut umbra alarum obumbrent & obtegant ne in apertum & lucem prodeat.

Stymphalides enim aues has, tantæ ferunt fuisse magnitudinis, ut Solis radios obumbrare dicerentur: sic inuidum ac zoilorum liuor tantus est, ut virtutis solem ipsum obscurare possint. Lacum Stymphalum incoluere rapaces hæ volucres, ut magis notum habeamus & apertum eorum symbolum: quicquid enim lacus incolit & habitat, propter putrentes & stagnantes aquas, ex quibus originem & ortum trahit, & viuit, inuidiæ & liuoris præbet insigne. Inuidia siquidem vitiorum caput, verè lacus est Stymphalus, quem incolunt rapaces homines, qui lucro soli toti addicti sunt, & quibus aliorum bona

Inuidia est
lacus Sty-
mphalus.

damno sunt : hi verò volucres Stymphalides habentur & reputantur , tanquam Arcadiam deuastantes , hoc est rei alicuius magnitudinem & excellen-tiam : Arcadia etenim magna est , & excellens , tum bonis omnibus quibus abundat , tum pascuis quibus pingueſ-cunt animalia quamplurima quæ Arcadiam incolunt . vnde ex copia ac fertilitate alimentorum & vitæ , quibus turget , Arcadia dicta est , quasi Dei Arca , nihil enim Deus occludit , & arcis imponit suis , nisi quod magnum & excellens est ac pretij summi habe-tur.

*Arcadia
unde dicta.*

Vnde etiam animam rationalem veram Arcadiam dicere possumus : & corpus humanum , lacum Stymphalum , quem tanquam vitiorum omnium mare patens incolunt volucres Stymphalides , seu vitia humana , quæ adeò prægrandia sunt , ut umbra alarum suarum solem ipsum humanæ vitæ , hoc est rationem ipsam , & intellectus diuini radios obumbrant , & quicquid est boni in ipsa anima deuastent ac vitient , ni Hercules qui est vir fortis ac prudens , diuina stirpe satus , sagittis suis interficiat vel ahenei crepitaculi sonitu , persequatur ac fugeret , ad insulam usque Aretiada : quod fit dum orationibus ad Deum fusis quæ tanquam sagittæ sunt , vel sonitus ahenei crepitaculi , qui-

*Animæ ra-
tionalis ve-
ra est Arca-
dia.*

bus: & ita omnia ex corporibus nostris,
tanquam volucres Stymphalides ex la-

cu Stymphalo expellimus & fugamus,
Aretiada ad insulam usque Aretiada; hoc etiad
insula quid metum est rationis ubi penitus areti-
cunt & steriles sunt.

Corpus etenim nostrum verus est
hucus Stymphalos; in eo siquidem
deliciatum omnium aquæ stagnantur
quaæ alimento & incrementum dant
vitijs omnibus, quaæ tanquam volu-
cres Stymphalides Arcadiam uni-
uersam seu animam nostram vi-
tiant ac deturpant, & adeò depopulan-
tur, ut eam sterilem ac infertilem effi-
ciant.

Sic moraliter fugat Hercules Stymp-
halides aues ex Arcadia nostra; & sag-
gittis interficit, donec venustate prima
& antiqua vigeat tota regio; & floreat
undiisque vernantibus flosculis can-
dore nimis micantibus, & sic vera Dei
Arca habeatur.

Quid sibi velint autem Philosophi
Stymphalides aues quid
chymice sint.

Spagyrici per Stymphalides aues hu-
cum Stymphalum incolentes, totam
que Arcadiam devastantes, satis aperi-
indicant multis in locis dum spiritus
Mercuriales hinc undique volitantes in
opere Philosophico, & totam terram
suam conspurcantes ac derigrantes,
eadem præstare, ac aues Stymphalides
omnes Philosophi arguunt. Paus si-

quidem fixa terrea in opere Philosophico Arcadia est, quæ magna & prægrandia enutrit ac continet. Aqua quæ supernatat terræ, aut terram hanc circundat, lacus est *Stymphalus*, ex quo aues *Stymphalides* exsurgunt & euolant in auras, hoc est spiritus Mercuriales, qui exsurgunt ex aqua Mercuriali, qui opacitate aclarum lucarum Sollem, hoc est tincturam obumbrat dum in opere Physico illo, sol Philosophorum pretret & obscuratur, actione spirituum aquæ Mercurialis, donec Hercules qui est vis fixans, ac coagulans auri Physici, sagittis suis, hoc est actione sua, mira & acuminata interficerit spiritus illos Mercuriales, seu coagulauerit ac fixauerit, quod est sagittis interficere, aues *Stymphalides*, vel ahensi crepitaculi sonitu ipsas fugare aues, ad insulam usque Aretiada. Per abencium crepitaculum intelligimus vapores exhalantes metallicos qui ex metallo Physico exhalant & ferunt spiritus Mercuriales, & fugant ipsos, donec tandem arescant omnes, & fixant terra fixa, & arida, quod est ad insulam usque Aretiada fugare; lacus siquidem *Stymphalus*, qui est aqua Mercurialis nostra pedentim arescit, ac siccescit, & spiritus Mercuriales pedentim etiam fixantur, ac coagulantur, & sic abeunt ad insulam Aretiada.

Lacus Stym-
phalis quid
chymice.

Abencium
crepitaculum
quid.

*Alia animus
Stymphali-
dum inter-
pretatio.*

Alij possunt hanc fabellam ad arca-
na particularia chymica declaranda re-
torquere : Possunt etenim Stymphali-
des aues Arcadiam deuastantes, inter-
pretari spiritus antimoniales & Arseni-
cales, qui terram Antimonij fixam,
grandem admodum & magnificam,
efficacia ac præstantia virtutis eius de-
turbanter ac deuastant, adeò ut eam fu-
giant omnes , nemóque velit eam co-
lere , & habitare , propter periculosas
hasce aues, quæ eam infertile reddunt :
Hercules autem sagittis interficiens il-
las aues potest interpretari , Sal petra
qui tanquam ex Ioue , hoc est cœlo,
& Alcmena , hoc est terra enatus , vi-
sua , ac fortitudine spiritus illos anti-
moniales & arsenicales interficit , & a-
henei crepitaculi sonitu ad insulā vsque
Aretiada fugat ; dum illos spiritus fi-
xat , ac coagulat , ac in terram albissi-
mam conuertit, quæ bezoartica est , &
magnæ virtutis , postquam vindicata
est à foedis illis Stymphalidibus auibus,
seu spiritibus Mercurialibus crudis &
infixis. Possim ego & tinturam An-
timonij per hanc fabellam explicare.
Ratum enim & stabilitum est inter
medicos spagyricos spiritus Mercuria-
les, Arsenicales & Antimoniales pro-
pter volatilitatem & aëream naturam,
qua pollent aues dici , & volucres , &
quia potissimum nocent , ac mortem
inferunt

*Tinctura an-
timonij per
aves Stym-
phalides in-
dicata.*

inferunt vitæque animalium sunt maximo detrimento , ideoque coruis, harpijs , & Stymphalidibus auibus præcipue æquiparari , & sub carum auium symbolis indicari : quia haues rapaces sunt, voraces , & cadaueribus inhiant, eaque perseq uuntur, vt vitam suam sustentare queant carne & sanguine animalium mortuorum. Sic in tinctura Antimonij videtur fieri : spiritus siquidem Mercuriales qui sunt præcipua causa mortis Antimonij, Antimonij carnem & sanguinem mirificè appetunt . adeò vt totum sanguinem exhaustant & carnem relictis ossibus solis , terra inutili ac infertili. Spiritus autem hi quandiu persistunt , tandiu carnem & sanguinem deturpant ac vitiant donec ab igne auferantur , qui verus est Hercules , sagittis suis has interficiens aues Stymphalides totam Arcadiam deuastantes : actione enim ignis tanquam sagittis interficiuntur hi spiritus Mercuriales venenosum si quidem omne, ab igne corrigitur , & interficitur , ac in alexiterium conuertitur , & sic purgatur Arcadia tota , ab Hercule nostro ab auibus defedantibus ac deustantibus illam.

Sic & chymicè & Ethicè interpretatum habemus, quid indicet , ac monstruet Hercules aues Stymphalides sagittis interficiens , vel ahenei crepi-

E

T A V R U M F V R E N T E M,
insulam Cretam totam fere deuastantem
demans Hercules, eumque victimum ad
Euriftheum adducens, quid nobis &
Ethicè & Chymicè cōmonstret.

CAPUT IX.

*Superbia nil
peius in hu-
mana natu-
ra.*

Creta insula tanquam Cretam insulam deuastat ,
quid sit. *natura siquidem humana vera Creta*
insula est, in qua nihil noxijs reperiire
licebat, omnia erant ad voluptatem
parata & ad delicias quascumque. Vn-
dīq; scaturiebat vītē æternæ balsamum
& vinum integræ ac synceræ volupta-
tis; donec Taurus furens sup̄venierit;
qui hæc bona omnia subuerterit; scitur
etenim primū parentem nostrum ob
gratiam & iustitiam originalem in qua
creatum fuisse credimus, bonis om-
nibus tum animi, tum corporis afflu-
xisse, vt ex superbia & peccato tan-

quam à Tauro furente, hæc omnia bona effusa sunt ac subuersa, vt in hierarchia supercœlesti cernere est; vbi supremus Angelus tanquam Taurus verè furens, totam ac vniuersam virtutum supercœlestium Cretam deuastauit, qui veluti Creta supercœlestis insula nobis habenda est, cùm bonis omnibus afflueret, & solis veri gratissimo aspectur vnde quaque conspecta haberet, rerūmque omnium creatarum decus, delitium, ac ornamentum esset: at à Tauro illo furente conspurcatus hic Cretus, Cretæ insulæ verā effigiem nobis exhibet. Michael autem Archangelus Herculis ideam, qui Taurū hunc furentem deuicit, ac vincit & victum ad Eurystheū Regem, Deum, putat, conduxit inferis detrudendum carceribus, ne tanti amplius foret nocumenti: sic piè interpretantur hæc Græca cōmenta, quæ nihil veri commenti habent, nisi cortice tenus: hac seclusa medullam prædulcem, ac vitæ succum, tum præsentis, tum futuræ decerpere possunt, qui in naturę secretis supercœlestia arcana degustare solent.

Vt colligere licet ex hoc Tauro furente ab Hercule deuicto, qui nobis arcana & secreta naturalia multa fabellæ huius velo occludit, & obscurat: Taurus siquidem furens, à Neptuno aquarum Deo in Cretam insulam im-

Taurus Creticus quid sit Chymicè.

missus est, vt eam deuastet ac perdat: A secretioribus Philosophiæ Coryphæis Principibus nihil aliud est, quam spiritus Mercurij, seu aqua Mercurialis, quam Taurum dixerunt Alchimiæ patres, vt videre est apud Turbam Philosophorum, seu veritatis Codicem pag. 180. alijsque multis in locis, Neque immerito dicitur Taurus aqua Mercurialis; hæc enim vt Taurus terram Philosophorum inutilem, infertilem ac aridam scindit in glebas, arat & colit, vt tandem suo solo labore, utilem Philosophis reddat, semini suscipiendo, & idoneam constituant, vt tandem pariat ac fructus efferat.

Hæc etiam aqua Mercurialis non se-
cūs ac Taurus Creticus leui irritamēto
Creta insula quid Chymico. in rabiem excitatur, adeò vt Cretam insulam deuastet, quæ est terra Philosophorum, quæ nisi prædulci ac temperato regatur regimine, Taurus ille qui eam incolit, eam ipsam deuastat, ac perdit, vt clamant Philosophi omnes, qui de hac Apollinis insula scripsierunt: ideo cauendum summoperè nobis est, ne in furorem excitetur: donec nouus superueniat Hercules, qui supernaturalibus, ac subcoelestibus pollens virtutibus Taurum hunc deuinciat, & suo robore penitus vincat.

Præstò autem aderit Hercules, si quæ superius scripsimus notata sint: Hercu-

Item enim diximus vim metallorum ac virtutem fixantem, & coagulantem spiritus volatiles ac infixos, qui quidem spiritus in re chymica facienda tanti sunt momenti, ut tota ars in eis consistat, & si hi penitus innotescerent verè triuialis & vulgaris esset Alchimia.

Spiritus me-tallici qui.

De his multa multi scripserunt, sed sub ænigmate, & varijs fabularum technis: ignes enim veri sunt, qui purissimis terræ partibus vniuntur, & secundum varios puritatis gradus varia producunt metalla: dum aëri & igni metallico associantur, sulphur constituunt metallicum: dum verò aquæ metallicæ vniuntur, Mercurium aliud metallorum principium componunt: dum verò terræ metallicæ copulantur, tertium nobis ostendunt metallorum principium, salēm putā: Adeò vt in omnibus & singulis metallorum principijs, imò & in omnibus rebus ignis reperiatur; qui quidem ignis nī suo vitali nectare, naturam omnem, & singulam foueret, actum esset, & verè clamatum de tota natura, & singulis naturæ rebus.

*Quid sulphur
quid Mercu-
rium, quid
sal producat.*

Non ergo immerito ad naufragium usque clamant omnes Philosophi, sulphur nostrum, Mercurius noster, & ego addam sal nostrum, ubique repe- riuntur, & nemo sīnē his viuere po-

*Ignis nature
est lapis Phi-
losophorum,
unde ubique
reperitur.*

test, cùm verè sint ignis naturæ, cuius fotu perpetuo indiget omne compositum, & tota natura: centrum enim cuiuscumque rei, ignis est, qui formam rei & naturam nutrit ac alit, eo deficiente & extincto, deficit & extinguitur robur & virtus formæ, seu naturæ, imò & ipsa forma & natura perit. Ex hoc igne rebus omnibus insito, & potissimum ex igne metallico qui in visceribus eorum residet, paratur sulphur, paratur Mercurius, paratur sal, principia tria metallorum, quæ solo & vnico Mercurialis aquæ ambitu coërcentur.

*Qua ratione
deuinciatur
Taurus Creticus seu Mercurius.*

Hæc verè Taurus est Creticus qui insulam Cretam, in quam à Neptuno aquarum patre immittitur, deuastat, nisi à prudenti rerum magistro & naturæ ministro, tanquam ab altero Hercule prosternatur. Prosternitur autem si molli ignis temperamento foueatur; tunc enim temporis, vt in confessu est apud omnes Philosophos, mutatur in terram & verè deuincitur: sic fixatur & verè coagulatur, ac in veram fixam, ac permanentem Philosophorum tinturam conuertitur. Et ità ad Eurystheum Regem deuinctum & funibus perligatum deducunt Taurum Creticum, seu aquam Mercurialem Philosophi, quam verè ad palatium Regium deductam dicere possumus, modò ad auream na-

turam, & auri florem & fructum perducamus: Sunt enim hæc Regia Chymicorum palatia, ibi quies summa est, & supremum humanæ miseriae solatium.

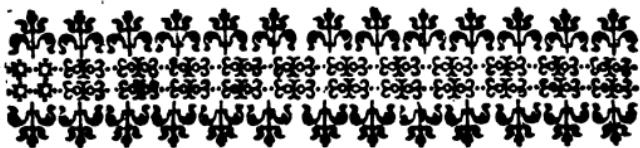
Qui hunc Taurum Creticum nostrū *Laus Alchymie.*
superarunt & funibus proprijs perligrarunt, sciunt quanta postmodum detur animis eorum quies, & gaudium, & an Regijs delitijs æquiparari possint, ne dicam eas ipsas superare delitias: tunc enim temporis nihil fortunæ timetur, satis est sanitatis, satis est diuitiarum, cum maiores expeti non possint. Itaque perpendant quæso chymicæ artis alumini, utilitatem & pondus huiuscæ artis, & cum maximi sit pondus laboris etiam ac sudoris esse necesse est, ad summa felicitatis fastigia nunquam perreptatur, nisi summa cum difficultate: bonum omne posuere Dij sudore ac labore parandum. Multi sunt & fere omnes huiuscæ sæculi Philosophi, & Medici qui artem chymicam amplectentur, modò facilis esset, & levissimi laboris, facilisque & præcoces ad ferret fructus. At pace eorum dixerim, si veri Philosophi ac Medici habentur, scirent utique magna tardè semper prouenire, & præcoces fructus omnes, putredini esse obnoxios; longos autem, & tardos scimus esse Alchymia fructus, sed proculdubio dulces & ma-

Omne difficile pulchrum est.

turos ; at cum sol spectatores nisi cum deficit, non habeat, nemóque obseruet lunam nisi laborantem. Sic Alchymiam nemo spectat, nisi laborantem ac deficientem, in his solis in quibus deficere oportet, in his siquidem si niteret, suáque profunderet bona, plus adferret nocumenti, quam utilitatis. Sunt enim pecora campi, & iumenta quibus nullus est intellectus, & quibus solis cardui sufficiunt.

*Alchymia
debet esse ob-
scura.*

Nónne Alchymiae dedecori esset & vituperio si margaritas suas ante porcos obijceret, qui desidiæ tantum incubant, & luto gaudent: viris solum fortibus ac sapientibus Herculeo genere natis poma sua aurea reseruat, vt videbitur inferius, postquam labores alios summos & prægrandes, ab ipso met Hercule exantlatos explicauerimus, qui non inferioris sunt momenti, ad declarandos Alchymiae thesauros Tauro hoc nostro Cretico, superato, & deuicto & ad Eurystheum Rectem conducto.

A C H E L O V M F L V V I O R V M
*omnium celeberrimum deuincens Hercules;
 quid Chymicopis Philosophis cōmonstret.*

C A P V T X.

E R C V L E S verus
 est Diuino sanguine satus, qui Acheloum fluuium
 vincere ac superare
 potest: tantus enim
 est hic fluuius, &
 tantæ virtutis ac energiæ vt formas
 omnes, rerūmque figuras suscipere
 qucat, deuicta vna, superest alia expu-
 gnanda, ac debellanda, ex vño labore
 quamuis exantlato, emergunt & ex-
 pullulant labores, & certamina per-
 multa: nulla datur certaminis huius
 periodus ac finis.

Quis est ergo inter homines tanti ro-
boris, ac fortitudinis, vt hæc sustinere
queat, nemo certe mchercule nemo,
& vt vera hæc omnibus apparent &
in aperto luceant: Acheloum fluuium
dicimus ex sententia hieroglypho-
rum omnium, scientiam rerum om-

Quid Acheloue indicet.

nium, quam qui capere potest, verè diuina stirpe natum, verūmque Herculem prædicandum censemus.

Acheloi fluuioris ortus.

Encyclopædiam siquidem artium omnium, & scientiarum perfectam cognitionem iusto nomine Acheloum dicere possumus, cum & Achelous fluuiorum omnium maximus, à Pindo monte oriens Aetoliam ab Acarnania diuidens, & in Meleacum sinum defluens, tam vario cursu ac discincto alueo fundat aquas suās, vt verè formas rerum omnium & figurās, ex quarum cognitione & notitia emergit Encyclopædia, demonstrare possit. Quod si quis vir fortis, prudens & acutus, ac studiosus formam quandam, & figuram seu internam & externam alicuius mixti proprietatem & energiam penitus, ac medullitus cognitam habeat: Quid hoc est quæso inter tot ac tantas formarum rerum omnium myriades, quæ mundum hunc vniuersum constituunt quas omnes & singulas notas habere oportet, vt Acheloum nostrum superare valeamus seu Encyclopædiam complecti queamus? cuius umbram tantum, scientiæ, quæ præ animis hominum nunc temporis versantur, nobis exhibent, & unius folius notitiam vix habere valeamus, vt testatur diuinus Hippocrates de sola Medicina, quam artem longissimam

*Encyclopædia
quare valde
difficilis.*

esse prædicat, vitam verò nostram breuissimam vt eius curriculo, eam asse-
qui queamus, tum propter iudicium,
quod summoperè difficile est, in di-
gnoscendis rebus omnibus quę ad me-
dicam artem pertinent, tum propter
experimenta que tentari debent, et si
periculosa sunt, quorum ratione di-
cuntur medici, experimenta per mor-
tes agere, et si qui prudentia valent &
scientia, nunquam illa valde pericu-
losa experimenta tentanda suscipiunt
absque lethali prognostico & infausto
omine, prius declarato: vnde pruden-
ter consulunt medicinæ patres, despe-
ratos solis prognosticis esse relinquen-
dos, et si Celsus clamet in desperatæ
salutis affectibus remedium aneps
potius esse adhibendū, quām nullum.

Quod si vita breuis sit ad vnicam
artem addiscendam, & difficultates &
angustiæ ex parte humanæ mentis
quam multæ sæpiissimè oriuntur, quæ
non potest eleuari, ad artis alicuius
intima indaganda, & percipienda.
Quām multò ergo breuior erit vita,
ad omnes artes & scientias indagan-
das, & quām multò difficiliores erunt
angustiæ, ad artium omnium & scien-
tiarum labyrinthos extricandos?

Hercules tamen potuit & fecit, &
quamvis vita breui donatus fuerit, ni-
hilominus sat longa fuit ad Ache-

*Encyclopediæ
potest adipisci
et qua
via.*

loum nostrum deuincendum ac debelandum, in cuius sola victoria, totius Encyclopædiæ cursum integrum verè collocamus, vt nos multis in locis operum nostrorum testati sumus, & testantur adhuc omnes Alchymia patres.

Qualis autem sit iste Achelous, quem Encyclopædiam superius indicare diximus, iam verò & Chymicæ Encyclopædiæ cursum continere assentimus, nunc nobis est demonstrandum: hic iam totius Alchymia thesaurus & fons occultus aperiendus est, in gratiam filiorum artis: nihilominus his qui artem hanc non callent, nec calle-re student, at potius irrisione illius & fannæ toto animo incumbunt, occultandus potius est, quam minimo lumine indicandus.

*Author odit
osores Al-
chymia.*

Quod enim ad me pertinet, si tandem aliquando præfigirem Alchymia osores posse ex scriptis meis aliquid arcami, & veritatis desumere, dubio procul calamus meus, ne tantillum quidem atramenti suscepisset vñquam, ad hæc arcana depingenda, vt huiusc farinæ hominibus prodesse possint: sunt enim flagro potius quam doctrina digni: telum & fulmen spagyrica opuscula, quæ iampridem in ipsis iaculatus sum, benevolentiam, qua illos persequor, satis admodum testantur. Hisce de causis stylo spagyrico ex

more & consuetudine authorum huiusce artis, persequar hæc arcana adaperire, quæ tanta sunt, ut verè Encyclopædiam complectantur; Mercurium siquidem Philosophorum detegunt ac manifestant, in cuius notione, scientia verè vniuersalis consistit: hic verè

Achelous est, fluuiorum omnium maximus ac celeberrimus: maximus quidem est omnium, cum vniuersam irriget terram, imò vniuersum orbem.

Quicquid est in regno animali, vegetabili, & minerali, ad conseruationem sui ipsius, accretionem, multiplicationem & motum, huiusce fluminis eget irrigatione: tanta est huius fluminis virtus & energia, ut si per momentum temporis, & quidem minimum, natura vniuersalis rerum omnium frustraretur tanti fluminis potu, & irrigatione illico deficeret, & corrueret tota machina mundi, cum res omnes egeant perpetuo fotu humili radicalis sui, ad nutritionem & fotum calidi innati.

Quis ergo Philosophorum erit, qui hæc neget cum sole clarissim, & apud omnes ratum, & sanctum, humidum radicale, cuiuscumque rei, conseruationem esse veram & absolutam rei illius cajus est humidum radicale in natum & primigenium? eo corridente corrupt & ipsam et res, cōque vigente,

*In cognitione
Mercurij Phi-
losophorum
encyclopadia
consistit.*

*Humidum
radicale est
cuiuscumque
rei scientia
& notitia.*

& florente, viget & floret, quicquid est in rerum naturā natum. Non ergo immerito in notione illius Encyclopædiam collocamus, cùm humidū radicale cuiuscumque rei, sit virtus & energia ipsiusmet, & rei virtute nota, & energia rerum omnium, quid quæso est, extra cancellos & limites Encyclopædiæ nostræ?

*Achelous
qua ratione
vincatur.*

Non prodest tamen quicquam admodum istius rei notio, hominibus, nisi victoria Acheloi istius fluminis potiantur; Tota siquidem vtilitas & emolumentum, quod ex notione tali exsurgit maximum, in pugna & victoria Acheloi istius consistit; quo autem Marte, & qua belli armorūmque astutia pugnandum sit, cum Acheloo nostro seu Mercurio, vt cum debellare valeamus, id docuerunt ferè omnes Medici ac Philosophi chymici, solo nempe igne debellari, solisque igneis armis cum illo esse pugnandum: vnde illud: Accipe ouum & igneo percute gladio, & accipe aquam & igniuomis constringite furnis, hæc est pugna, hæc est victoria Acheloi nostri: aquæ enim quibus turget ignæ sunt, nec ullo alio possunt præter igneo cohiberi repagulo.

Cogita ergo & fortiter meditare quale debeat esse istud repagulum, & qualia sunt hæc arma ignea, quibus

igneas Acheloi nostri aquas debellare solemus. Datur ignis naturæ, terreæ substantiæ inclusus, qui conuinctus, & mirabili artis ope, cum aqua Mercurij connexus, totum detegit arcanum, & omne pandit ænigma.

Hercules verus, est hic ignis summi Iouis & Alcmenæ filius, qui sua sola claua, & robore Acheloum vincit, ac superat: superat autem constringendo & coagulando: constringit & coagulat terrestri facultate, qua pollet in intimo cordis sui, quod vitæ flamas & ignes continet. Si scias ignem tali igni administrare, verè ignis ille naturæ, connectetur aquæ vitæ, & fient vnum incorruptibile, in centro terræ puræ, quæ nihil aliud erit, quam ignis, aëris, aqua, & terra, in vnum congregata orbem incorruptibilem.

Sic Acheloum vinces, sic verum imitaberis Herculem & Encyclopædiam comprehendes. Latet enim speculum in aquis Acheloi nostri, immo aquæ ipsæ, sunt speculum ipsum in quo licet vniuersam naturam & omnem sapientiam rerum naturalium contemplari: ibi facultates animalium, ibi vegetantium proprietates & metallorum ac mineralium omnium occultas virtutes, ac formas conspicere licet, hinc cœlorum omniū motus, planetarum ac stellarum omnium influxus,

*Ignis naturæ
est clava qua
deuincitur
Achelous.*

*Speculum
in quo tota
natura con-
spicitur, est
aqua Mer-
curialis.*

vel in hæc inferiora irradiationes , & tandem harmoniam vniuersæ naturæ licet conspicuam & apertam habere, sciunt & credunt qui foelici armorum successu Acheloi victoria exornati fuerunt, & speculum hoc contemplati sunt.

*BVSIRIDEM AEGYPTI REGEM
hosplites suos sacrificantem, occidens
Hercules, quid Piochymicis Philo-
sophis cōmonstret ac præsagiat.*

CAPUT XI.

*In centro eu-
iuscumque
rei est mors
illius regi.*

VI medullas Chymicæ artis degustarunt , dum mortem retum omnium contemplantur , afferunt in omnibus naturæ rebus, esse incorruptibile mortis seminium quod vnâ cum seminio vitæ inseparabiliter permiscetur , quodque quæ vitæ sunt , tanquam peregrina , & aduentitia occidit, vorat ac perdit.

Illud ipsum vitæ hostem prædicant omnes , & Busiridi Ægyptiorum crudeli tyranno compararunt , & sub eius emblemate , moralia , seu Ethica per pulchra , & physica quamplurima arcaña occultarunt. Vitium siquidem , quod

Vitium est

*mortis semini-
num.*

quod nobis à natura ipsa implantatum est, & nobis insitum, quod est verum mortis seminum, virtutes omnes quæ nobis aduenæ sunt, & peregrinæ, suffocat ac perdit; ita ut nî prudentia & sapientia summa vtamur, quæ nobis est tanquam Hercules, ex summo Ioue & Alcmena natus, conclamatum est, de vita nostra, & de virtutibus omnibus, quæ sunt vitæ nostræ ornementum ac decus. At si vigeamus prudentia humana, vt vir fortis quisque vigere debet, vitiū ipsummet de medio sustulimus, & ministros eius omnes occidimus, non secus ac Hercules Busiridem illi insidias parantem ac illum sacrificare volentem interfecit, vnâ cum filio Anphidamante & ministris tam diri sacrificij.

*Vitium insi-
diatur virtu-
ti.*

Hæc pugna hæc victoria singulis vitæ nostræ momentis pendet ex arbitrio nostro, singulis vitæ momentis insidiatur vitium virtuti, virtus pariter vitij conamina retundit: sic pugnat Hercules, & sic triumphat, & regno potitur Ægypti, sic dulcedine vitæ humanae fruatur virtus: Alioquin non est hæc vita humana, non Ægyptus mihi aquarum profluvio fœcundata, sed brutorum barbara militia ac Thracia ferox, syluosa; & infœcunda, Crocodilorum ineuitabili astutia vindiquaque stipata, ad cuius periculum euitandum summa

F

nobis est opus prudentia ; qua sola mundi huius incuitabiles syrtes , evitamus , aut saltem vndosas facimus absque periculo.

*Vitium est
eradican-
dum à vita
campis.*

Quod si ad vitæ humanæ decus & ornamentum , vitium imprimis sit eradicandum , quod sit lolium enecans frumenti granum. Sic pari ratione , ut in rebus physicis vitæ germen pullulet & floreat ac vitæ fructus pariat , mortis seminiū est eradicandum : quale verò & quid sit mortis seminiū in rebus physicis , ac naturalibus , quod vitæ germē obtundit imò enecat , facile est chymicis inquirendū : Terrena enim recrementa , quæ nihil salis habent , nihil ignis naturæ sapiunt nec sulphuris chymici redolent naturam , ea omnia mortis seminia prædicamus , ea omnia eradicanda fore percipimus ut floreat vitæ germen .

Id natura quotidie molitur omni hora & omni temporis momento in generationibus singulis , rerūmque productionibus : putrefiunt omnia , & in putrefactione separatur purum ab impuro : ex puro exsurgit vitæ germen & vitæ fructus , & sic fiunt generationes ; calidum enim quod est in sale naturæ agit in frigidum mediante humido , & humidum agit in siccum mediante calido : & sic agunt inter se clementa naturæ , quæ in centro salis eiusdem radices habent , in quo solo centro fiunt no-

*Generationes
qua ratione
fiunt.*

in rerum productiones, prævia corruptione & impuri morte, quod est præ vita inimicum. Illud enim putrefieri debet & mori, ut vita inde exsurget fructus, secundum illud primi Philosophorum omnium: nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fucxit & corruptam, ipsum solum manet, non germinans, nec fructificans: certum est ergo cuncta putrefieri debere & mori, antequam de se vita fructus pariant.

Hoc nobis indicat peculiari in hoc Busiridu ~~suo~~ ^{tempore} capite Busiridis fabella, quæ nos docet ~~tela~~ ^{tempore} Egyptum vita amoenitate, & iucunditate nunquam usuram, nisi post mortem Busiridis sui crudelissimi tyranni, qui hospites omnes et si Egypto, & sibi ipsi perutiles, morti tradebat. Sic pari ratione, nulla erit rebus quies, nec natura quiescat vñquam, quæ est altera Egyptus, cui Busiris alius dominatur, qui est mortis seminium, quod tota natura imperat cuius ope, & ministerio morti omnia traduntur, quæ illi noua, & aduentitia quotidie adueniunt, et si utilissima sint illi & fructuosa, donec tandem adueniat Hercules, qui erit vniuersalis ignis, quo Busiris illa natura iam imperans, morti tradetur. Per combustionem illam vniuersalem, mortis seminum quod rebus omnibus incit comburetur & in abyssum detru-

detur, ita ut tota hinc natura nouam suscipiat formam pulchriorem quidem, & nulli postmodum morti obnoxiam: tunc erit summa quietes tebus omnibus & toti naturae.

Ab hac vniuersali rerum omnium morte, & resurrectione, colligunt Spagyrici Philosophi, rerum particularium mortes, & resurrectiones; ita ut postquam innatum illud mortis seminum separarunt & vicerunt, nouum constuant mixtum, priori longè potentius, & præcipue in metallis, quorum humidum igneum, viscosum, & vnguiculatum, vita germe in se continens, nunquam suas promit actiones & energias, nisi postquam mortuum fuerit; hoc est separatum fuerit & vindicatum à fece terrestri & amurca, qua inuoluitur. Separatur autem ab his omnibus, quæ actiones illas nobiles obtundunt immo prorsus enecant, ignis ope, & adminiculo, qui comburit mortis illud seminum, seu substantiae vitalis excrementum, eoque combusto & corrupto viata flores hinc expullulant.

*Ignis natura
ex quo fonte
educatur &
qualis sit.*

Aduerte tamen ne nomine ignis ibi decipiaris; nam ignis hic communis & elementaris non intelligitur: est alius mihi ignis qui aquæ formam habet, qui metalla dissoluit, & intrinsecum ignem metallorum multiplicat, & custodit ab omni corruptione, &

morte, corruptit tantum, ac destruit
fecem & limum metallorum impurum,
& attenuat, ac in subtilissimam ac per-
nentrantem substantiam conuertit, hu-
midum illud igneum, crassum, & fet-
culentum metallorum omnium, & ad
substantiam incorruptibilem conducit.
Hic ignis non aliunde sumitur, quam
ab ipsomet metallorum fonte; sunt si-
quidem metalla nonnulla cruda, &
incocta, quae omnimodam & ultimum
non passa sunt fixationem, ita ut in cen-
tro habeant adhuc multum humiditatis
radicalis, volatilis & infixi, quod ab alio
radicali humido eiusdem naturae, &
essentia, facile elicetur.

Hoc postquam arte Chymica, distil-
lationumque modis varijs purum pu-
tum factum fuerit, animam auri extra-
hit, & argenti depurat & sublimat, &
in corpus purum, & incorruptibile,
perducit, & sic ultimum Alchymiae fi-
nem & scopum attingit.

*Arcanum
totius Al-
chymie ibi
latet.*

Hic ignis verus noster est Hercules,
à Ioue & Alcmena enatus; metallum
enim cui nomen Iupiter, & terra ex
Mercurio parata, quæ nobis Alcmena
est, constituunt ignem illum de quo
tanta dixerunt Philosophi, vt mihi
maiora dicere & clariora nefas sit.

Sufficiat ergo Philochymicis omni-
bus ignem hunc, verum esse Hercu-
lem qui duram metallorum compa-

*Metalla quo
res ipsius vici
scunda.*

gem, in tehuem pollinem numquam
reducibilem dissoluit, & in salem con-
uertit, omniumque eorum terras de-
purat & steriles, & infœcundas semine
fœcundo imprægnat, & sic parturire
facit vitæ fructus, qui in eorum crasso
& lutoſo limo infœcundi iacebant. Sic
Busiridem hospites suos mactantem
occidit Hercules, & Ægyptum metal-
lorum ab ipsis tyrannide vindicat:
nam quod in terra metallica impurum
est, & fetidum & corrupti sulphuris
sapit naturam, quicquid illi aduenit in
sui naturam conuertit, & sic multipli-
catur impurum metalli, donec tandem
ignis internus suscitatus ab alio igne
eiusdem naturæ vincat illud impurum,
& occidat, terramqne depuret, quod
est Busiridem hospites suos mactan-
tem chymicè occidere, & tyrannidem
effugere.

*ANTEVM GIGANTEM IN
Lybia, lucta victum suffocans Hercules,
quid commonstret Piochymicis
Philosophis.*

CAPVT XII.

ERRAM superare
ac vincere maxima
cunctarum est vi-
ctoria ; nihil enim
terra fortius , cùm
stabilis permanens
ac fixa per se existat:
vnde cubo figura-

*Se ipsum
vincere, for-
tissimorum
est vittoria.*

rum omnium stabiliori compararunt
terram antiqui , & cor ac centrum
mundi dixerunt , quod virtus ac robur
omnium elementorum in terra quies-
cat , non secū ac in corde & centro
rerum omnium virtus consistit : Nihi-
lo minus etsi terra fortissima sit, vincen-
da tamen est, ac debellanda, vt thesaу-
ros infinitos possideamus , qui ex eius
victoria in nos ipsos redundant, secun-
dum illud Boëtij : Superata tellus sidera
donat : coelum ipsum scandere non
possimus, nec supercoelestibus frui ba-

*Absque vi-
ctoria nostri
celum ascen-
dere non
possumus.*

Hoc nobis indicare voluerunt antiqui pugnâ Herculis & Antei: fuit olim Anteus Gigas Lybicus terræ filius, mole corporis prægrandis, & robore fortissimus, à nullo vñquam præterquam ab Hercule superatus, vtpote cui deficientibus viribus solo matris suæ, putâ terræ tactu, nouæ ac recentes exsurgentibant vires, ideò lucta, inexpugnabilis fuit, & indomabilis Hercules tamen ipsum lucta vicit, & sublimem in æra suffocauit.

Quod Hercules olim fecit in Anteo, iam viri fortes ac prudentes, qui Herculis symbolum exhibent, dum affectus & cupiditates dominant ac vincunt, Anteum dicuntur vincere, ac superare: cupiditates siquidem & affectus corporis, Antei prosapiam sapiunt, & verè symbolum eius repræsentant, cùm ex corpore originem ducant, quod terra est ab omnibus, vnde & affectus corporis filij terræ verè dicuntur; & Gigantes Lybiæ & monstra Lybica, quæ nobis semper aliquid adferunt mali.

In hæc corporis monstra verè potest retorqueri proverbiū ~~æt p̄q̄si si aibv̄i zaxdy~~, Ex his enim corporis monstris quicquid mali patitur ratio, ex hoc fonte, tanquam ex vera Lybia scaturi nem dicit.

*Anteus quid
reprezentet.*

Pugnant igitur viri fortes , cum Anteo , ipsumque vincant si brabio fœlicitatis , & corona gloriæ exornari cupiant : in terra siquidem collocati sunt , vt cum terra pugneat , & ipsam vincant , & ex tali victoria cœlum petant hanc enim solum itur ad astra .

Quod & Chymiaæ arcanis medullitus indicatur : Videtur enim Deus in his physicis & secretis naturæ operibus , diuina & supercoelestia symbola collocaisse . Ut enim mentis nostræ diuina stirpe satæ , mandatum est , vt corpori cui immergitur semper obfistat , detmet ipsum , ac superet , donec tandem ad suprema , fœlicitatis fastigia conduxerit ipsum , & eleuauerit ad supremum sublimitatis gradum : Pari modo Chymiaæ studiosis mandatum est , si artis perfectionis culmen pertingere cupiant , vt spiritibus Chymicis , hoc est substantijs volatilibus metallorum , & corporibus eorum seu terris , bellum & pugnam indicant , in qua pugna spiritus corpora sua , vincere debent , ac ita domare , vt ipsa enecent , ne ad cœlum , hoc est ad supremum puritatis & perfectionis gradum impediatur aditus .

Sic spiritus illi metallici , qui Herculis symbolum habent Anteum vincunt ac superant , & in aëra eleuatum suffocatum retinent , hoc est terram suam & corpus suum secum sublimant & ab-

Terra metallica superanda est , spiritibus chymicis .

omni fece & limo terrestri vindicant.
Sic ipsum occidunt, hoc est mutant in
puram, nitidam, fixam, ac permanen-
tem tincturam.

*Quid in chy-
mico difficult-
tissimum est.*

Hæc victoria, hæc pugna in rebus
chymicis maxima cunctarum est vi-
ctoria, atque pugna; nihil enim diffici-
lius est, ac magis arduum, quam An-
teum chymicum vincere: in apparatu
siquidem ipsius pugnæ & victoriæ, ne-
cessè est, ut cœlum terræ misceatur, ter-
ramque cœlum fieri oportet, & ut
ambages, verborūmque tricas mittan-
mus: necessè est, ut terram metallicam,
hoc est salē metallicum occidamus:
occiditur autem si spiritui suo conuer-
tetur, qui cum igneā & ætheream
habeat naturam, summam habet in
hanc terram potentiam, ipsamque pe-
netrat & alterat, atque per aëream
suam substantiam, ad aëris naturam
conuertit: sic sublimat Anteum, hoc
est terram metallicam, puram, nitidam,
aëream, ac igneā reddit, quod agere,
hoc opus hic labor est: nihil liquidem
clamat Chymiae patres, confert arti
nostræ, quin aëris sapiat naturam in
aëre vita est, & perinde in vitam, omnia
conuertenda sunt, antequam prodesse
possint. Addam & ego terram esse su-
blimandam & attenuandam; quia apud
Alchymiam, tinctura tantum perma-
nens ac fixa quæritur, & spectatur:

Terreum verò crassum & grossum nullo pacto tingit , nec ullum ingressum habet, nec perinde alterare aut mutare potest. Aereum solum est, quod tingit, penetrat ac alterat, ac inde necesse est in Chymia facienda, in aërem terram metallicam esse conuertendam. Vnde non ineptè definiunt lapidem suum , & tinturam chymici Philosophi: quoddam compositum ex igne & aëre auri vel argenti , vel corpus tingens, originem habens ex duobus elementis, scilicet et igne & aere p. 48.

*Terreum non
tingit sed
ignem &
aerum.*

Qui ergo sciet terram nostram in aquam conuertere , & hanc aquam in aërem, & aërem hunc in ignem, & ignem in terram ; conuertet & tinget omne corpus , & Hermetis magnetium perfectè possidebit. Ne putet tamen chymias alumnus hæc elementa quæ illi sunt adinuicem conuertenda, elementa simplicia & communia, quibus natura communiter vtitur , ad res omnes producendas, eductus primo ex eorum clementorum centro , tribus primis principijs, scilicet sale, sulphure, & Mercurio , ex quibus natura producit , ac generat omnia in unoquoque & singulo naturæ regno : Sed esse elementa elementata , hoc est substantias metallicas compositas ex quatuor elementis, & tribus rerum principijs, quæ cum habeant qualitates clementorum

*Quid sius
elementa chy-
mica;*

communium suæ substantiæ prædomi-
nantes, nomine elementi cuius quali-
tas cæteris præcellit, insigniuntur: Sic
substantia metallica illa, cui terræ par-
tes supremum tenent gradum terra
vocatur; & sic de cæteris metallicis sub-
stantijs solent effari Philosophi Spa-
gyrici: quæ substantiæ quamvis no-
mine plurali efferantur, vnika tamen
sunt substantia, & ab uno solo & vnicâ
naturæ fonte prodeunt & exsurgunt.

Quod acutè notandum est chymicæ
tyrunculis, ne oleum & operam per-
dant in conuertendis communibus
elementis, vt multi præclari viri, ac
Philosophi fecerunt, & præsertim Ro-
mæ, vt mihi delatum est, ac enuncia-
tum per litteras, quas frequentes ad
me miserunt Philosophi Romani non-
nulli, qui ex tali, ac simili errore educti
sunt, multis à me rationibus in gra-
tiam eorum conscriptis, & ad ipsos Ro-
mam misis, ne in posterum Palladium
meū tam præpostorè interpretarentur.

Deponant ergo oranes Alchymicæ
candidati, ex animo hanc sententiam:
Elementa chymica quæ nobis sunt
inuicem conuertenda, esse communia
ac simplicia elementa, quia verè ea
non sunt, sed substantiæ compositæ ac
mixtæ, quæ artis nostræ industria & au-
xilio ex vnicâ metallo ad hoc peculia-
riter à natura creatâ educuntur, ope-

Tota ars Al-
chymia ibi
est.

industria Mercurij Philosophici , qui
ex centro & corde , illius vnius metal-
li educitur , & distillatus & purus pu-
tusque ex hoc fonte eductus elicit ani-
mam auri & argenti ex eadem ipsa
met substantia , ex qua ipse met eductus
est . Ipsa autem anima est sulphur tin-
gens ac viuificans semen , quod germinat
& fructus dat per dulces & peren-
nes , de quibus qui gustauerint tardum
sciunt occasum , & vitae radices altas
agunt , & Anteum verè vincere pos-
sunt ac Herculis gloria & brabio coro-
nari . In his siquidem naturæ arcanis ,
Antei & Herculis historiam graphicè
depictam habent , qui Alchymia me-
dullam & succum degustarunt .

C A L P E N E T A B Y L A M
*monees antea coniunctos diuidens Hercules,
 quid Piochymicis Philosophis indicet.*

C A P V T XIII.

*Mare Medi-
 terraneum
 unde origi-
 nem habue-
 ris.*

ALPE & Abyla per-
 petuo iugo conne-
 xi montes , terras
 mari priuarunt: eo-
 rum verò diuisio
 medijs terrarum si-
 nubus , tot aqua-
 rum gurgites im-
 missi sunt, vt iam
 in hodiernum diem
 mare Mediterraneum constituant.

*Calpe &
 Abyla quid
 indicent.*

Corpus & anima tanquam Calpe &
 Abyla perpetuo iugo connexi montes,
 dum fuerint nexu primo inter se ligata,
 quo Deus ipse cōnexuerat, calamitates
 miseras,& angustias , quæ maris æstus
 exhibent nescierunt. Postquam autem
 Diuinum illum nexus perdididerint qui
 iustitia originalis,& gratiæ diuinæ mo-
 dò compactus erat, ab eo ipso tempo-
 re immissum est terris,hoc est humanis
 rebus ingens mare & procellosum :

Quicquid patimur angustiæ & calamitatis ex prima Calpes & Abyla separatione ortum habet.

Primus parens noster, Hercules verè primus fuit, qui hos montes Diuino nexus & gratia coniunctos diuisit, & sua diuisione, mala curcta terris immisit, nunquam cessatura, donec iterum diuino nexus coniungantur.

Vt enim in supremo & vltimo Dei Iudicio, Calpe & Abyla montes inter se oppositi, vnum fient, & in terræ globum conuertentur vnicum, non mari procelloso, sed elemento aquæ tranquillæ inundatum; Sicanima humana & corpus, quæ iam varijs cupiditatum affectibus, tanquam procellosis aquarum vndis, vndiquaque agitatur, vnum quid fient, non mundi huius amplius tempestatibus agitatum, sed clemento diuinæ gratiæ & gloriæ circumdataum & exornatum.

*Anima &
corpus hu-
manū qua-
do fient vna*

Postquam hoc arcanum pium & sacrum ex hac dura fabulæ cortice enucleauimus, licet etiam arcana physica, ex eadem cortice depromere. Decet enim maximè Philosophos, & præser-tim chymicos sacra & pia rimari, in ipsis naturæ operibus, vt primi fecerunt Philosophi, qui Theologiam naturalem, ex ipsa natura depromperunt, & Christi dictis hac in parte aliquatenus satisfecerunt. Si nolitis credere mihi,

credite operibus quæ ego facio: non sum ego vituperandus si diuina & sacra naturalibus admisceam: Sunt enim naturalia gradus sapientiæ diuinæ, per quos ascendimus ad umbram quan-dam cognitionis diuinæ virtutis, ut patet in Calpes & Abylæ separatione, quæ nobis arcana permulta recludit: Ea quidem quæ ex corporis & animæ separatione colliguntur, in omnibus animalium vegetantium ac minera-lium speciebus ac individuis: in quibus omnibus quicquid est occulti, secreti, & rati per separationem animæ à corpore, mediante spiritu manifestatur.

Calpe & Abyla, corpus & animam repræsentant: Hercules verò ipsos dividens montes, spiritus est mundi, qui corruptionem & putrefactionem cau-satur in omnibus naturæ regnis, mortemque inducit. Sic mare immittitur omnibus naturæ rebus, hoc est mors inducitur omnibus naturæ mixtis: Mare siquidem mortem ac perniciem repræsentat, propter humiditatem & aquam caliditate mixtam, qua turget in quibus mors rerum & corruptio consistit, cum fiat corruptio actione caloris in humidum. Mare autem sale abundat, & aqua, imò nihil aliud est, quam Sal & aqua. Sal verò nihil aliud est quam ignis terreæ & aqueæ substanciæ inclusus, actione cuius in humidum fiunt

*Mare quid
indicit.*

Sal quid sit.

*Naturalia
sunt gradus
sapientia di-
uina.*

finunt corruptiones, & rerum separations, hic etiam spiritus est, & Hercules noster qui Calpen & Abylam montes perpetuo iugo coniunctos, separat ac diuidit, & ex illa diuisione immittitur terræ chymicæ, mare chymicum, cuius aquas colligere habent chymici Philosophi, vt ex his Salem extrahant, ex quo eliciendus est spiritus ille, spirituum fortissimus, qui Herculis natram, ac robur habet, vt Calpen & Abylam montes chymicos suos, qui sunt eorum sulphura, diuidere valcent: nisi enim diuidant ac separent non dabitur mare Mediterraneum, quod tantæ est necessitatis in chymia facienda, Philosophis omnibus chymicis, quantæ fuit Iasoni Oceanus ad portum Colchicum attingendum, vt hinc vellus aureum asportaret in patriam.

Ex sale chymico extra-hendue est Mercurius Philosophorum.

Non possunt chymici Philosophi vlo ingeniorum modo Colchorum regna inuisere, versus quaæ tendunt omnes, absque mari illo Mediterraneano, quo Oceanum ingredimur & mare Colchicum nauigamus: Diuidendi sunt ergo montes hi Calpe & Abyla, qui sunt corpus & anima metallica, vt ex horum diuisione, habeamus mare nostrum, quo solo nobis est opus, ad rem omnem chymicæ comparandam. Diuidimus autem hos montes, qui in uno corpore coniuncti sunt, ope & auxilio

G

98 H E R C U L E S
Herculis nostri , qui est spiritus metallicus , seu Mercurius Philosophorum & aqua Mercurialis , quæ habet potentiam corpora metallica dissoluendi & præcipue corpora Solis & Lunæ nostræ , in quibus consistit corpus illud & anima , quæ Calpæ & Abylæ comparari possunt : quibus separatis , & secundum leges , ac normas Pyrotechniæ artis ritè præparatis , columnas verè marmoreas Herculis nostri imponere possumus , & his inscribere literis aureis , Nec plus ultra , quia certissimum est naturæ terminos , & artis Spagyricæ limites in his esse montibus . Plus nec ars nec natura potest , quam & Abylam & Calpenam seu corpus & animam separare , eaque perficere , & mari nostro irrigare . Si quis horum montium separationem , animæ & corporis diuisionem , eorumque præparationem non intelligat , abstineat quæso , ab huius opusculi lectura ; non enim ibi discet chymicæ artis operationes & labores , et si labores Herculis ibi depictos & enarratos conspiciat . Sunt enim prius cuique artis huius candidato addiscendæ operationes Spagyricæ , seu laborandi modi sunt addiscendi , antequam ex opusculo præsenti aliquid utilitatis & commodi decerpere queat .

In montis
Calpæ & A-
byla sepa-
ratione tota co-
sistit ars .

AUREA MALA IN HESPERI-
ridum hortis surripiens Hercules, occiso
prius Dracone pernigili, qui ea en-
fodiebat, quid commonstret
Piochymicis.

CAPUT XIV.

NT E R delicias & *Virtus frater*
voluptates virtutis *ius corpore*
fructus decerpere *opus est Mer*
posse, occiso totius *entorum.*
vitij spiritu, qui per-
uigili semper oculo,
hos fructus, & mala
aurea perpetuo ob-
seruat, Herculeum certè facinus est:
Si qui sint inter homines qui tantum
valeant verè hominum fortissimi sunt
vel à Ioue summo nati.

Nihilominus cum Iouis filij simus
omnes, cœlumque & patriam verè
nostram petere debeamus, hæc mala
aurea, seu virtutis fructus decerpere de-
bemus: non enim ante datur cœli aper-
ta subire, auricomos quam quis decerp-
serit arbore factus, hoc sibi ferre munus,

Jupiter instituit, primo aulso non deficit alter aureus, & simili frondescit virga metallo, itaque non animum defpondeant, qui magnanimos sequuntur viros, non possunt ipsi virtutis fructus radicibus euellere, suparet arbor, quæ perenni germinat fructu venientibus omnibus degustando.

Virtutis fructus nunquam deficiunt.

Propterea virtutis fructus aurea verè sunt poma : nunquam enim deficiunt nec eorum odor, & color vñquam extinguitur. Soli sunt qui bonitatis ambitum omnem & circumferentiā in se coērcent. Vnde qui viri boni cupiunt esse, omnes autem debent, isto virtutis amore, hos virtutis fructus colligere habent, & Herculis sequi vias, qui virtutum omnia idea est, & viri fortis, ac boni symbolum vnicum est, viam coeli regiam laboribus suis, ac operibus nobis indicans; & præcipue in collectione, vel potius ablatione malorum aureorum, in hortis Hesperidum, occiso prius Dracone peruigli, qui ea perpetuo obseruabat. Diximus Herculem non colligisse hæc poma aurea, sed surripuisse, & sustulisse, quia per vim & violentiam sustulit, ut nobis sit indicio, qui in hoc mundo, tanquam in Hesperidum hortis, aurea hæc poma habere tendimus, non esse colligenda, sed surripienda & sustollenda : ad quod alludit illud sacram sacrarum paginarum, Regnum

ccolorum vim patitur & violenti ra-
piunt illud.

Poma hæc aurea , non possunt aliter
haberi, quæm vi , & labore summo, &
cum sint virtutis fructus , via virtutis
semper ardua fuit, & confragosa : unde
& Dracones permulti , hanc viam in-
tiam & arduam frequentant & habi-
tant, qui nos tanquam hostes , ab his
thesauris, quorum custodes sunt, auer-
tunt ac deterrent.

*Virtus vi, &
labore acqui-
ritur.*

- Cur autem Dracones sint thesauro-
rum custodes ratio in promptu est , ne
detur pretium ac bonum ullum absque
labore , secundum illud ; Bonum po-
suere Dij labore parandum : nō cquum
est potiri brabio absque pugna , & cer-
taminc, nec coronari nisi quis legitime
certauerit.

*Cur Draco
aurea poma
custodit.*

Non ergo immetitò Draco peruigil
eūstos fuerit malorum aureorum in
hortis Hesperidum : eo enim absente,
raptu facillima fuissent hec aurea po-
ma, nec Herculem expectassent; fuissent
etenim quamplurimi nauci hominum,
qui hec surripuissent nī certamine in-
signi , ac pugna fortissima opus fuisset:
ita etiam virtuosi essent omnes ac mag-
nanimi, nī cum vitio pugnandum esset,
at id ipsum ante debellandum , quæm
virtutis potiri fructu, ciūsque insigniri
gloria , non datur rosa sine spinis, nec
nucleus sine cortice , ac putamine du-

ro, quod frangendum nobis est, sicut
dulci nucleo, quod intus latet, frui cu-
piamus.

Labor ergo qui in virtute paranda,
& in rebus bonis omnibus adipiscendis
consumitur, Herculis labor est, & viri
fortis opus; obstacula vero quæ op-
ponuntur, & quæ bonum paratu diffi-
cile efficiunt, Draconis habent symbo-
lum.

*Draeo quid
sit in Hespo-
ridum hortis.* Est enim Draco, venenum quo^d
vitæ nostræ insidias perpetuas agit, ita-
que si tandem quiescere velimus, insi-
diatorem nostrum occidere habemus,
ut vitæ huius commodis, tanquam au-
reis malis frui valeamus: Nihil autem
vitæ nostræ, commodis magis obstat,
& opponitur, quam vitiorum cohortes,
quæ tanquam dracones, felicitati veræ
vitæ obsistunt, & Hesperidum pertur-
bant hortum, siue humanæ societatis
paradisum, ad quem rarus adueniebat
Hercules, & vir fortis, qui Draconem
occidat aureaque mala surripiat.

*Quare chy-
mia sit diffi-
cilio & ar-
dua.* Quid si in vita humana rarus est Her-
cules, rarius adhuc erit & coruo albo
mirabilior, in chymia facienda: Con-
queritur fere omnis chymicorum tur-
ba, de difficultate artis Alchymiae. Quid
mirum? verus est Hesperidum hortus
Alchymia, in ipsa florent ac pullulant
aurea verè poma: at perwigili Dracone
custodiuntur. Non possunt surripi, nisi
occiso custode, custos autem nunquam

occiditur, nisi prævia insigai pugna; omnes autem pugnam hanc reculant, & pugnæ brabio absque certamine frui vellent.

Sunt tamen Chymicorum multi, qui hanc pugnam non recusarent, modò scirent leges & normas illius certaminis, in quorum gratiam hic ergo depingam, quæ chymicè possunt describi, ut huius certaminis leges notas ac peruias habeant. Etsi alij multi sint ante me, qui idem docuerunt, at non ita facile, nec verbis adeo puris, & extra omnem ænigmatis ymbram prolati, & expansi.

Antequam pugnam & certamen stud aggrediar, explicandum est, quid apud Chymicos sint Hesperides, quid sit hortus Hesperidum, quid sint mala aurea in his hortis pullulantia, quid deniq; Draco custos horum fructuum, aduersus quem fortiter pugnandum est, ipseque tandem occidendus, ut mala aurea suffici posset.

Hesperides ergo quæ apud Poëtas Hespéri fratris Atlantis sunt filiæ tres numero, nomine Ægle, Arethusa, & Hesperusa, nobis erunt & chymicis omnibus, tres illæ naturæ insignes, quæ animalium vegetantium & mineralium sortem & propaginem constituyunt Hespéri, fratris Atlantis veræ filiæ, hoc est spiritus mundi yniuersalis sanguine

*Hesperides
quid sint.*

104 HERCULES
satæ, qui frater est humidi inhati, seu
Atlantis, ut infra explicabitur, Capite
sequenti. Hesperus siue hic noster spi-
ritus vniuersalis, genuit has filias, ex
quatuor elementis. Itæ singulæ pecu-
liares & singulares habent hortos in

Hortus Hes-
peridū qua-
lis & qui.

quibus aurea verè pullulant mala. Hor-
ti sunt individua quæque, quæ in sin-
gulis animantium, vegetantium, ac mi-
neralium generibus constituuntur, hec
individua quæque fructum habent at-
teum miræ virtutis, qui verus lapis
Philosophorum, seu natura ipsius: vnde
clamant omnes Philosophi, lapideri
corum ubique reperiri, quia in centro,
& corde cuiuscumque mixti latet ignis
seu sulphur chymicum, quod est eo-
rum lapis, qui cum auri naturam ha-
beat, seu stabilitatem, permanentiam,
& in igne constantiam, & ignis natura-
lis seu calidi innati sit fons & sedes, &
virtutum facultatum omnium sit
fons & scaturigo, ideo malum aureum
dicitur latitare in centro cuiuscumque
mixti, mixtumque unumquodque di-
cimus Hesperidum hortum esse, aurife-
ro nemore pretiosum.

Malum au-
reum quid sit
in hortis Hes-
peridum.

Draco quid
sit in horto
Hesperidum.

Draco qui per vigili oculo hæc mala
aurea in hisce hortis perpetuo obser-
uat, est moles illa indigesta, terræque
inutile pondus, quod in singulis mix-
tis coaceruatur, & fructum illum au-
reum custodit, ne ab omnibus rapia-

tur. Excrementum illud terreum quod turget in omnibus naturę mixtis, verus est Draco, qui n̄ occidatur aureo illo fructu cuius est custos frui non possumus.

Qua voce ergo sunt excipiendi. Medicis qui Alchymiam contemnūt & veram medicinam puram putam ægrotis porrigere se putant, cùm tamen vna eum medicina, Draconem porrigant. Adeò ut ventriculus ægrotantium medicina frui non possit, quin ipsemet prius fungatur officio & tobore Herculis, occidat scilicet Draconem quem vna eum medicina voravit. At s̄epissime procumbit humi ventriculus, ac prosternitur, & venenum Draconis, hoc est vis, ac virtus excrementitiæ terræ, & sulphuris fuliginosi iungitur morbo & vna, vitam ægrotantium oppugnat. Sic morbi qui per se curabiles erant incurabiles fiunt & lethales, pharmaciis malè præparatis: sed de hac re satis fusè disputatum est multis in locis: at in vanum, quod omnes credere non possint Alchymiam adhuc perutilem esse in præparandis medicamentis. Damno tamen quamplurimorum hoc véritatur, quia medicamenta, absque illa præparatione & excrementorum quibus turgent expoliatio ne propinantr, & sic non possumus frui vera Medicina, quæ pura puta est,

rerum substantia in centro & corde,
retum existens, quæ à Chymicis Philo-
sophis malum aureum nuncupatur, &
Hesperidum fructus verè aureus & so-
laris, quum vitæ nostræ & balsami vita-
lis sit fomes & alimentum.

Habes iam, Spagyricę artis Candidate,
explicata & enodata omnia quæ Caput
hoc luce clarus, manifestant & ostendunt:
docendum superest Draconis no-
stri certamen & bellum, ut eo occiso ac
interfecto, aurifero illo nemore pretio-
so potiri queas.

In hoc potissimum certamine deceat
chymicum arma Herculis, clava im-
primis, arcus deinde, postmodum
pharetra sagittis plena & exorna-
ta. Hæc omnia certaminis huius ap-
paratum constituunt omnem: Clava
patientia est, ac animi constantia firma
ac perpetua, quæ huic arti potissimum
necessaria est. Arcus est vas chymicum,
cuius ministerio & auxilio, Draconem
occidimus. Pharetra sagittis exornata,
est aqua Mercurialis spiritibus metalli-
cis & igneis tanquam sagittis turgens
& exornata, quibus potissimum totum
perficitur opus. Illa, siquidem est aqua,
de qua dicitur multis in locis apud de-
ctissimos Chymicos, non moritur Dra-
co, nisi cum fratre, & sorore sua inter-
ficiatur. Draco ibi corpus est terreum,
& excrementum: frater est calor in-

*In certamine
Draconis q. e.
sunt necessa-
ria.*

natus & primigenius : & soror est humiditas radicalis innata , quæ aquam constituit Mercurialem , quæ modo habeat calorem igneum sufficientem & ab omni menstruali sorditie sit probè emuncta , procul dubio Draconem vincit , superat , ac demum interficit , hinc facilis patet aditus ad aurea illa poma cuelienda . Et ut adhuc intelligent Spagyricæ artis alumpi , modum & normam ceraminiis huius , notent quæ sequuntur . Sumant sanguinem metalli nostri omnium vilissimi , quod inter lapides cœrulços frequentissimè reperi-
Hic lumen ro-
tur , & simo tegitur foetido , sanguinem
hunc facile extrahent , si Mercurio mag-
netico vti sciant , qui educator est ani-
marum omnium .

Hic sanguis xna cum sanguine Mercurij multis distillationibus est purificandus : ex secibus tartareis illorum sal extrahendus purus , putus , ac nitidus ; hunc deinde saltem exornamus anima solidis , quam puram , putam extrahimus . ope & auxilio sanguinis superius preparati . Hæc demum omnia æquali pondere simul mixta , vitro carcere includimus , & Vulcano tradimus custodienda , donec perficiantur , & aureum illud nobis illucescat nemus , pomis aureis vndiquaque rutilantibus exornatum atque refertum .

Dum hæc omnia methodo Spagyri-

ca pertractantur Draconem Hesperi-
dum hortos obseruantem ac custo-
dientem , ab Hercule occisum conspi-
cere licet , & auræ mala ab Hercule
codem subrepta , modò lynceos ha-
beamus oculos , & quæ in præsenti ca-
pitulo dicta sunt intelligamus , quæ
captu quidem facillima sunt his omni-
bus qui Spagyricis artibus , & Alchymic-
rariis & occultis mysterijs sunt initiatæ.
His verò qui Pegaseio chymico fonte,
labra non prolucent , nec Vulcania vi-
derunt antra , summis erunt tenebris , &
plusquam Cymmerijs obuoluta , sed
hos non moror , discant si velint , quæ
discenda priùs , antequam summe hu-
jus utilitatis , & commodi fiant parti-
cipes , antequam terræ fructus colligant.
Georgica discant , & antequam cœlo
chymico beentur , cœlum ipsum fesso
& succumbente pondeti Atlante , hu-
meris ferant oportet ; non enim Chymia
cœlo beat , quin priùs insano iuuet in-
dulgere labori , ut sequenti Capite elab-
rum & manifestum fiet.

*Qui chymi-
cam trattat
summopere
laborandum
est.*

C O E L U M I A M F E S S O , A C
*succumbente ponderi Atlante, humoris
 ferens Hercules, quid Piochy-
 micis commonstret.*

C A P V T X V .

O E L V M humoris
 ferre arduum qui-
 dem est, & magna-
 nimi viri opus, nihilo
 minus mortales
 omnes, ut mortali-
 tatem exuant om-
 nem, vitamque pe-
 rennem habeant, hoc Heroicum faci-
 nus suscipere debent. Cœlum est ani-
 ma humana, quæ cùm præcipua sit cor-
 poris pars, coelestis ac diuinæ propagati-
 onis cœlum meritò dicitur: cœlum enim
 præcipua mundi pars, actionum om-
 nium fons, & scaturigo, animam certè
 humanam repræsentat, cùm & anima
 pariter sit actionum & facultatum om-
 nium radicale principium: & si cœlum
 habeat spiritum, cuius beneficio, suas
 clargitur virtutes rebus omnibus infe-
 rioribus; sic & anima humana vitutem

*Anima ra-
 zionata &
 cœli compa-
 ratio.*

spiritu, cuius ministerio, corporis facultates & actiones perficiuntur: & si cœlum stellis ac planetis exornetur, quorum micantes radij cœlum ipsum illuminant, ac totum retum infernarū orbem collustrant; sic & anima humana, micantibus rationis & intellectus radijs, tanquam sole & stellis condecoratur, ac corpus humanum tanquam quid infernum perlustratur hisce radijs.

*Atlas quid & quare la-
setur.* Hoc ergo cœlum humeris ferre, ac sustinere, succumbente ponderi Atlante, hoc est corpore, magnanimæ quidem est virtutis; corpus etenim prælongo annorum spatio prosternitur ac lassatur, senescente eius robore. Proinde eget Hercule, ad tam graue sustinendum onus: Hercules erit virtus ipsius viri, quæ sola est senectutis nescia & expers sepulchri, nullo pacto mancescit, sed ex ipso senectutis medio vitescit. Vnde ipsa sola potens est, animam humanam senescente eius corpore, fesso ac succumbente tanto ponderi, sustinere, ne labescat, ac vitijs corporeis inhæreat, & simul vna cum eius luto putescat.

*Cur dicitur Hercules At-
lanthem adiu-
nare.
•mid.* Sic eget anima nostra, seu cœlum nostrum Hercule, ut sustineatur: quia corpus humanum cum suo spiritu primigenio tandem aliquando debile admodum & quassatum redditur, & ob-

hoc fragilitatē suam in sui ipsius ruinā, cœlum suum, hoc est animam trahit, nī casum anteuerat virtus quæ semper in ardua tendit , ac crescit in aduersis.

Possumus interpretari cœlum ab Hercule humeris latum, vitara esse nostram, quæ nī ab spiritu vitali quotidie foueatur , & refocilletur, tanquam ab altero Hercule , imminentem ac proximam minatur ruinam, vt pote fesso ac succumbente ponderi Atlante , qui nobis erit humidum radicale primigenium , quod quidem verus est Atlas: vitam enim , seu cœlum nostrum humeris portat : lassatur tandem successu temporis ac senescit ; humidum enim radicale nostrum primigenium quotidie depascitur à calore nativo, hinc debile fit , ac quassatur eius virtus, ac robur , vnde ponderi succumbit , nī ab Hercule succurratur, qui est spiritus vitæ aduentius , ab alimentis ortum habens seu ab aëre, tanquam à loue & ab alimentis , tanquam ab Alcmena, pro paginem dicens.

Alimenta siquidem terrenæ substanciæ, ab spiritu vitæ, qui in aëre latet, imprægnantur & sic dicitur Iupiter Alcmenam , hoc est spiritus vitæ terram prægnantem facere, & generare Herculem, hoc est spiritum vitæ in mixtis omnibus , qui fesso Atlanti ac succumbenti, hoc est labenti humido radica-

*Humidum
radicale po-
tentia dici As-
lus, & cur
eget Hercu-
le, hoc est al-
mento.*

*Alimentum
cur Hercules
dicatur.*

li nostro succurrit, vt vitam nostram sustinere queat.

Vt hæc perfectius intelligantur, ne-
ve videar ad libitum meum, ac placi-
tum hæc antiquorum cōmenta com-
mentari, repetenda nobis erit Atlantis
fratrūmque suorum progenies: ex hac
enim facile colligemus hæc non esse
commenta, sed rerum intrinsecam ve-
ritatem, & occulta naturæ mysteria
coercere.

*Iapeti histo-
ria chymicè
explicata.*

Fuit ergo Atlas Iapetus filius, qui
quidem Iapetus ex coelo & terra ori-
ginem traxit, vxorēmque nympham
Asiam duxit, ex cāque suscepit filios
ingenio & virtute claros, Atlantem,
Hesperū, Epimetheū, & Prometheus,
quorum filiorum virtute claruit ipse,
potius quām virtute sua: Atlas cœlum
humbris sustulit, Hesperus cœlum con-
scendit, Epimetheus hominem ex luto
finxit, Prometheus ignem cœlestem
ex rota solis, ad hominum usum &
commodum furatus est: hoc omne
fabulam sapit, nî detecta cortice, me-
dullam videamus, quæ nobis secreta
naturæ pandit.

*Iapetus est
humidum ra-
dicale.*

Iapetus cœli, & terræ filius, nobis
repræsentat humidum radicale mundi
huius, quod verè cœli & terræ filius
est, quodque nunquam per se claruit,
quia nimis occultum est, & de eo pau-
ca dicta sunt, cāque sub ænigmate, at
filiorum

filiorum suorum virtute, & fama clari-
ruit, quæ enim gignuntur ab ipso tanta
sunt, ut verè ex his fama volet, totum-
que expandatur in orbem. Atlas natu-
ram mineralium nobis exhibit, quæ
cœlum versus ita se extollit, ut mon-
tium suorum cacumine cœlum ipsum
sustinere videatur: Hesperus vegetan-
tium naturam repræsentat, quæ quam-
uis terræ hæreat, radicésque altas in
terra figat, nihilominus caput cœlum
versus ita se extollit ut verè cœlicola
dicatur, quòd in aëris medio viuat,
aër enim cœlum dicitur. Epimetheus
brutorum animantium naturam suo
emblemate commonstrat; quia verè
eorum forma, virtus, & entelechia ex
materia ipsa, tanquam ex luto, ortum
habet. Prometheus naturæ humanæ
vigorem ac virtutem, tanquam verè
cœlestem & supernaturalem, hierogly-
phica imagine nobis indicat: igniculum
enim cœlestem, quem ex coelo furatus
est Prometheus, animam humanam
esse contendimus, propter diuinam ac
supernaturalem eius originem & ar-
tium omnium, ac scientiarum fontem
& principium, ut fertur fuisse igniculus
ille à Prometheo furatus, quem homi-
nibus communicauit, ut cæteris ani-
mantibus brutis præcellerent, ut quod
natura ipsis sponte negaret, ipsimet arte,
mente, & ingenio adipiscerentur.

*Atlas est na-
tura minera-
lis.*

*Hesperus est
natura vege-
tantium.*

*Epimetheus
est natura
brutorum.*

*Prometheus
est natura
humana.*

*Ignis à Pro-
metheo fur-
atus quid sit.*

H.

Sic Iapeti seu humidi radicalis mundi progenies, in quatuor has naturas inter se distinctas, & tamen ab uno fonte productas extenditur: quarum vnam tantum, scilicet Atlantis, seu mineralium naturam impræsentiarum sumus explicatur, & qua ratione ferre cœlum ipsa dicatur, & Herculis ope egere, vt tantum sustineat opus & onus, id omne chymico sumus dicturi eloquio.

*Mineralium
& metallorum
arcanum hic
perfectè do-
cetur.*

Atlantis nomine Spagyrici Philosophi intellexerunt corpus mineralium, quod quidem filius est Iapeti seu humidi, illius generalis mundi, & materiæ primæ, quæ æquè generat mineralia, ac reliqua cuncta: hoc corpus minerale animam suam sustinet, quamdiu potest, tanquam cœlum suum: deficientibus vero viribus suis subuenit illi Hercules, hoc est humidum alimentitum mineralium: nam mineralia cuncta æquè nutritur, ac vegetantia, & animalia, suo tamen modo: Alioquin non producentur, nec propriè generarentur ab ipsa natura; quia quicquid illa producit, ac generat ex similibus nutrit & auget, vt conseruet & custodiat ea quæ produxit. Sic conseruantur mineralia cuncta, quæ natura format, ex sulphure, Mercurio, & sale. Sal corpus eorum est, seu materia: sulphur est vis, ac virtus, seu ignis internus ipsius materiæ, qui cœlum chymicum dicitur: Mercurius

est humidum radicale nutriens, ac
fouens ignem illum, seu cœlum susti-
nens: hinc maximum elicies secretum
in Alchymia facienda, si corpus ali-
cuius metalli, seu Sal ipsius extrahere
sciás, nulla re extranea addita, præter
humidum radicale metallicum, quod
corpus ~~num~~ dissoluit, & in Salem pri-
migenium conuertit, & ope ignis pu-
rificat, & in candidissimam, eámque
nitidam vertit substantiam: Hoc dein-
de corpus purum putum factum, ani-
mam suam suscipit, hoc est virtutem
tingentem, seu sulphur, & ignem.
Et sic perfectissimè humeris suis cœ-
lum dicitur ferre, mediante Hercule,
hoc est humido suo, cuius ope, & au-
xilio, ad tantum roboris & fortitudinis
deuenit; absque enim cooperante hu-
mido illo, cœlum suum perpetuò su-
stinerè non potest, quin corruat, ob
naturæ suæ fragilitatem, & mortis se-
nectutisque fomitem, quem deponere
non potest, quin humido illo foueatur,
nutriatur, & sic nouas nunquani casu-
ras acquirat vires.

*Cœlum hu-
meris ferræ
quid sit.*

Meditare ergo Alchymia candidate,
vt Spagyricæ artis culmen pertingere
valesas, quo pacto Atlantem tuum iam
lassum, ac fessum, & ponderi succum-
bentem refocillare queas: vt cœlum
suum sustinere queat; dabis illi comi-
tem Herculem, qui ex Ioue, & Alc-

*Aetas que
ratione est
refocillans.*

mena natus, vt superius explicatum fuit, tibi negotium omne exsequetur. **Eo absente ac exulante, Alchymia nihil nisi monstrifera est, vndiquaque difficultates & angustiae pullulant, quæ solui non possunt, nisi ab Hercule solo: eo duce ac comite, facilis est istius descensus auerni, & reuocare gradum superasque euadere ad auras.**

G E R Y O N E M T R I C O R P O R E M
*bello superans Hercules eiisque armenta
abducens quid Piachymicis indicet.*

C A P V T X V I .

Tempori dominari summa est prudenteria.

E M P O R I dominari, eiisque potiri rebus, summum est prudentiæ humanæ culmen, hoc est Geryonem tricorporē bello superare, eiisque armenta abducere.

Tricorpor siquidem tempus est, cùm præsenti, præterito, ac futuro constet rerum motu: eius armenta sunt ea quæ in suo mensium, horarumque spatio, tanquam in suo regno enascuntur, quæ homini aliquando felicitatem portendunt; aliquando infortunium, bono-

rūmque dispendium : vt & armenta pecorūmque greges qui nobis sēpissime sunt summo detrimento , aliās verò commodo , & vtilitati quām maxime,

Hic est verus Geryon qui non solum tribus Hispaniæ regnis , at vniuersis terræ prouincijs dominatur : viri fortés omnes , ac magnanimi hunc habent debellandum , eiúsque debent potiri rebus ; fortés aliās , & magnanimi haberí non possunt , quin & prudentes habentur : nec & prudentes esse queunt absque temporis bello , eiúsque victoria. Quid quēso prudentia est , quām temporis usus , hoc est his quē fiunt , quæ factura sunt uti scire , & ex his quæ præterita sunt colligere quē facienda , & quē factura sunt : hoc est tricorporis Geryonis , seu temporis præsentis , præteriti , ac futuri armenta abducere , seu ea omnia quæ in triplici temporis fronte adueniunt conducere , ac ritè gubernare.

Quod si hæc in Philosophia morali , maximum habeant pondus in humani gerendis negotijs : maximo maius habent adhuc in Philosophia naturali , in qua nobis ostendunt quæ peragenda sunt , vt armenta naturæ possideamus , hoc est arcana eius , & thesauros habeamus . Triplex siquidem est natura , animalis , vegetabilis , & mineralis , triplicique unaquæque vtitur principio sāle

*Tēpus est tri-
corpor Ge-
ryon.*

*Natura est
tricorpor
Geryon : eius
armenta sunt
eius thesauri.*

scilicet, sulphure, & Mercurio: Vnde verè Geryon tricorpor natura est, hæc vincenda est. ac bello superanda, vt eius armenta abducere, seu eius thesauros possidere valeamus: debellatur autem sequenti methodo, & hac Martis arte.

In vnoquoque naturæ corpore latet spiritus hic extrahendus arte Spagyrica, & communi & Philosophica: quæ quidem ars diuersa ac varia esse potest, secundum corporum varietatem, ac varium in natura ordinem. Animalium siquidem spiritus extrahuntur, ac separantur ab eorum substantia leui quidem distillatione, putrefactione, ac fermentatione prævia, vt iam docuimus in Myrothecio nostro, Capite suo peculiari & in singulis Capitulis libri primi eiusdem Myrothecij.

*Spiritus en-
iūscumque rei
Hercules dici
potest.*

Hic deinde spiritus purus putusque extractus, Hercules nobis erit, beneficio cuius Geryonem tricorporem bello superabimus, ciusque armenta abduceimus; nam in vnoquoque regno, siue animali vegetabili, aut minerali, natu-ram tricorporem triplici suo principio, sale, sulphure, & Mercurio habebimus vinclam & ligatam, nostroque arbitrio subiectam; ita vt ex natura illa habere valeamus quidquid est in suo imperio. Vnde quidquid animantium erit, vegetantium ac mineralium, in nostra pro-culdubio erit potestate: modum autem,

docuimus omnem in Palladio nostro,
non est opus repetitionibus vti. Repe-
tam tantum quæ prosunt ac faciunt ad
omnes Spagyricos Authores antiquos,
ac modernos intelligendos ; in morte
siquidem Geryonis tricorporis hæc rite
perdocentur : nihil enim occiditur, quin
putrescat statim : alioquin vera mors
non esset. In putrefactione autem , &
morte rerum omnium separantur om-
nia, quæ compositionem constituebant
præcedentem, humidum imprimis radi-
cale , & innatum , quod nobis est , &
Spagyricis omnibus Mercurius : calidum
deinde innatum , quod nobis sulphur
est , & in centro humidi delitescit : dum
verò per distillationem actu separatur ,
quod vnciuosum est , & oleoginosum
sulphuris nostri & ignis sapit naturam :
Quicquid autem cineris in fundo vasis
relinquitur , caput mortuum nostrum
est , fex & scoria , in qua latet sal no-
strum , quod est tertium naturæ prin-
cipium : quod quidem purum, putum,
nitidum ac candidum lotione multipli-
ci faciendum est, vt ab omni vindicetur
clementorum fece, deinde calido in-
nato suo, & humido primigenio, prius
optimè defecatis connectendum. In his
autem operationibus chymicis verè
Geryonem nostrum tricorporem supe-
ramus , & quicquid est in suo regno ac
Imperio verè abducimus. Nihil enim

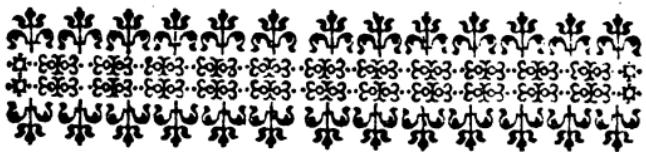
*Principia na-
ture quæ
methodo se-
parari possunt
& qua ra-
tione conne-
ctenda.*

est virtutis ac facultatis, quin certissimè notum manifestum', ac nobis adoptum sit, vt facillimè credunt qui in regno minerali æs Philosophorum, verum tricorporem Geryonem vincitum ac debellatum viderunt, de quo cum silentio harpocratico semper est loquendum: quòd corpore, anima, & spiritu constet catenus tricorpor est; ea siquidem tria corpora sunt, quamuis animæ, & spiritus nomine efferantur. Corpus est sal cius, anima est eius oleum: spiritus est eius aqua, quæ quidem tria in unum redacta debellanda sunt; debellantur autem aqua nostra Mercuriali, quæ nobis est Hercules, vt superius manifestum fecimus Alchymiae candidatis, ex similitudine Herculis progenie, & aquæ nostræ Mercurialis origine.

Aqua Mer-
curij ad opus
chymicum
necessaria.

Distilla ergo aquam ex Mercurio, sed puram ac candidam habe, ex fæcibus salem extrahe, eiúsq; oleum & spiritum conserua, rectifica omnia, ac in supremum naturæ suæ gradum sublima, & cum hac aqua pura tinturam nostram extrahe ex metallo nostro, vili, vitro, & coque, & aquæ suæ rore sapissime irriga, lento igne coque: sic Geryonem vinces in regno minerali, & eius armamenta abduces, seu thesaurum mineralium, & metallorum apertum & tibi concreditum habebis, quo Cacum latronem ~~Vulcani~~ filium semi-hominem

ac flammiuomum certissimè opprimes
vt sequenti Capite tibi clarum fiet.

*CACVM LATRONEM VVLCANI
filium, semihominem, & flammiuomum
opprimens Hercules quid Pio-
chymicis indicet.*

CAPVT XVII.

V I bonis aliorum *muidi verē*
allatrant & famæ
alienæ clanculum
obloquuntur, hi ve-
rē Cacum latronem
imitantur, eiūsq[ue] prosapiam redolent;
semihomines tan-
tūm sunt: cùm alteri, & proximo suo *
inuidere, nec vllum villo prosequi amo-
re, non hominis, sed bruti sit: itaque
cùm effigies habeant solūm hominum,
animos autem ferarum, verē semihomi-
nēs dici possunt, & Vulcani filij ac
flamminomi: cùm id quod ipsi in
alios euomant, verus sit ignis & flam-
ma comburens ac vſtulans; non amor,
non charitas, quibus hominum genus
fecurum & aureum viuit æuum, sed

inuidia est & odium quibus ferreum omnino putet sacerulum: quæ omnia viro prudenti, ac forti vincenda sunt ac superanda, ut tandem pacatè viuat, deuicto Geryone tricorpore, seu tempore, ex cuius victoria, cum famam, laudem & gloriam quam maximam reportet, Cacus clanculum furatur ipsa, tanquam Herculis armenta è Geryone deuicto relata: At tandem luit ipse poenas sui facti, & furti, sūsque deque cuertitur domus eius, & antrum, nihil proderit fumus, nec ignis aduersus Herculem; quin igneos elidat oculos & siccum sanguine guttur opprimat, tuncq;

*Panditur ex tēplo foribus domus atra renulsi
Abstractaque bous abiurataque rapine
Cælo ostenduntur, pedibūsque informe cadaver
Protrahitur, nequeunt expleri corda tuendo,
Terribiles oculos, vultum, villosaque setis
Pectora semiferi, atque extinctas faucibus ignes.*

Zoilis impender fortuna Caci.

Simile obuenit Zoilis omnibus, inuidis, ac detractoribus, furantur famam, gloriam & laudem omnium, sed tandem aduenit vir fortis ac prudens, qui prudentia sua, ac animi fortitudine, liuorem eorum pandit, ac inuidiam: nihil prodest umbrosa spelunca, nec vani corundem fumi & ignes, hoc est mendacia occulta, speciosi p̄textus, & calumniæ, & commenta maligna, quæ speluncam, fumos, & ignes vanos Caci,

nobis exhibent: nihil hoc adferet no-
cumenti viro forti, ac prudenti, quin
tandem **Cacum** deuincat, ac superet,
& iua omnia quæ illi abiurata fuere re-
cuperet, & monstrorum, ac semiferum
foras in publicum protrahatur Zoilo-
rum cadauer.

Quòd si hæc fabella in Philosophia
moralı, sic explicata locum habeat;
quidni etiam in Philosophia naturali,
sedem habere poterit? cùm & ignis præ-
ter naturam **Cacus** noster si vterus latro,
Vulcani filius, flammiuomus ac omni-
no monstruosus.

Latronem dicimus ignem præter na-
turam, quòd multa furto surripiat na-
turæ, eaque antro suo, & vmbrosa mor-
tis spelunca claudat. Vulcani est filius
monstruosus ac semiferus, quòd ex igne
elementali, non cœlesti originem ha-
beat; vnde monstruosus, ac semiferus,
tanquam terræ natus, qui cuncta na-
turalia, & secundum nature ordinem
enata depopulatur, & anhelitu suo flam-
miuomo cuncta suffocat, donec tan-
dem adueniat Hercules, qui monstro-
sum hunc ignem omnia deuastantem
penitus extinguat. Hercules hic, erit
robur & facultas vitæ, omnibus insita
rebus, quæ **Cacum** nostrum superat ac
deuincit, quòd facultates suas proprias
& innatas surripere tentasset; nam sæ-
piissime calor ille præter naturam, facul-

*Ignis præter
naturam est
uterus Caecus.*

tates naturales , vitæ germen , producendi energiam, crescendi potentiam, nutriendi robur sibi arrogare vult, contra naturæ leges vnde in ipsas vitæ facultates irruit. At vita ipsa, seu ignis naturæ qui verus est Hercules, excandescit ira, & arma capit aduersus Cacum illū : ut videre licet in criticis temporibus, in quibus morbo grauissimo fungimur : tunc siquidem temporis videmus Herculem nostrum, seu vitalem ignem, Cacum nostrum seu ignem præter naturalm aggredi , hinc faucibus ingens fumus euomit , hinc sudor erumpit,

*In criticis
temporibus Ca-
ci pugnā cer-
nimus.*

inuoluiturque corpus caligine cæca glomeranturque cauo sub corporis antro vapores atri, & caliginosi, mens obtenebratur , ita ut cum Virgi lio dicere valeamus.

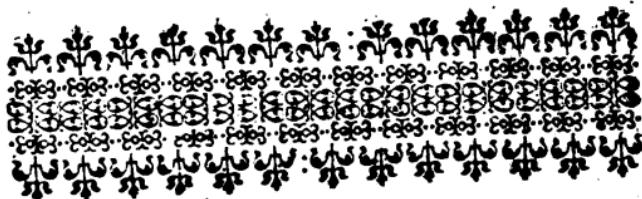
*Faucibus ingentem fumum mirabile dictu
Euomit, inuoluitque domum caligine cæca.*

*Prospectū eripiēs oculis, glomeratq; sub antro
Fumiferam noctem commisisti igne tenebris.*

Donec tandem Alcides , per fumos, per ignes, & aquam , Cacum in tenebris arripiat , & enecet; tunc pacata fiunt omnia, reserantur pori corporis, refocillaturque calor naturalis. Et redeunt amissæ pristinæ facultates , quæ à calore præter naturam abstractæ , & abiuratæ fuerant. Sic Cacum latronem Vulcani filium, monstrum ingens, & horrendum vincimus ac debellamus. At tutiori

pugna in chymicis debellamus Cacum
hunc, si salem chymicum nostrum dili-
genter aquis alteramus, & suis aquis at-
tritis purifemus, varijsq; cōtritionibus,
calcinationibus, & desiccationibus con-
fricemus, plurimisque assationibus con-
crememus, vt fiat terra pura liberata, ac
vindicata ab alijs elementis : tunc enim
temporis Cacum, seu ignem præter na-
turam, qui in sale naturæ residet, extin-
guimus, igne nostrò naturæ adhibito,
qui nobis tanquam Alcides semper
præsto adest, ad hoc arcanum peragen-
dum : Sunt enim Alcides & Cacus apud
Chymicos, Sal, & sulphur eorum, qui in
Mercurio pugnant, donec Sal sulphur
occidat, è cuius morte, Sal restituun-
tur innate, ac propriæ viuificandi vir-
tutes, quas sibi sulphur combustibile
temerè vindicare voluerat : hoc mirum
& insigne arcanū clariū patefieri
non potest. Si Herculis tamen & Caci
propaginem sublimi mentis acie Al-
chymiae candidati perpendere, ac con-
templari velint, hoc arcanum notum
habebunt, & Sal, & sulphur Chymico-
rum percipient, quibus deficientibus
deficit & Alchymia ; & quibus notis,
nota etiam est teta ars nostra.

*Alcides &
Cacus quid
apud Chymi-
cos.*

C E N T A V R O S D O M A N S
*Hercules, & Angia stabulum repur-
 gans, quid Piochymicis repreſentet.*

CAPUT XVIII.

Impruden-
 tes sunt veri
 Centauri.

MPRUDENTES & temerarij, qui præcipiti cursu feruntur ad omnia & incautè, ac inscitè ardua quaæq; tentant, veri Centauri haberi merentur, & digni sunt Hercules clava, vt domentur : neque perinde absonum est, at rationi valde consonum prudentes imprudentibus dominari.

Sunt autem temerarij & imprudentes, veri Centauri ; quod Centauri perniciitate valuerunt, propter semiequi formam quam habere finixerunt Poëtæ. Equus siquidem cursus rapiditate summa valet, & calcaribus impulsus fertur ad omnia, etsi sint inuia, ardua, ac præcipitijs obsita. Sic & temerarius ac imprudens ira compulsus, vel corporis, aut animi leui quodam impetu tan-

quam acri quodam stimulo concitatus,
ad ardua quæque tentanda , etsi sint pe-
riculosa . eaque vitiosa excitatur. Hinc
seuit toto Mars impius orbe.

Vinitur ex rapto, nō hospes ab hospite tutus,
Non sacer à genero, fratrum quoque gratia
rara est :

Imminet exitio vir coniugis: illa mariti,
Lurida terribiles miscent Aconita nouerce
Filius ante diem patrios inquirit in annos ,
Victa iacet Pietas.

Sic Augiæ stabulum crescit ingens, ad
quod repurgandum Herculea opus est
virtute; tantum enim vitij ex temerita-
te , ac imprudentia exsurgit, vt verè
Augiæ stabulum dicere valeamus , in
quo propter tria boum milia stabula-
ri consueta , tanta aderat inquinatio, ac
fœtor prægrandis , vt maior excogitari
non posset , adeò vt solum Herculem
poposcerit eius repurgatio.

*Augiæ stabu-
lum quare ir-
repurgabile.*

Non absimili allegoria , in animo te-
merariorum ac imprudentium propter
infinita ferè vitia , quæ in eo solent sta-
bulari , tantum solet reperiri inquinati-
menti , vt maius repetiri non possit:
eius repurgatio legitimus est Herculis
labor, seu virtutis opus.

Quòd si in animis vitiosorum homi-
num tanquam semibrutorum Centau-
rorum , hoc inquinamenti inueniri
contingat, metaphora hinc deducta,
dicere possumus metalla imperfecta &c

*Metalla im-
perfecta sunt
Centauri &
filij Ixionis.* impura, Centauros esse naturæ, quos Ixion ex nube in Iunonis effigiem efformata, suscepit: igneus siquidem spiritus metallicus sulphureus, qui verus nobis est Ixion, cum terram puram ac candam, salem putâ metallicum purum, summo persequatur amore, nec tanto thalamo dignus haberî possit; Ioui etenim soli, hoc est spiritui mundi reseruatur, nubem à Ioue obiectam, hoc est terram impuram metallicam persequitur, & cum ea copulatur, & ex tali copula metalla surgunt, impura, & imperfecta, vitijs terreis quamplurimis inquinata, quæ Herculi domanda sunt, hoc est spiritui metallico attenuanda: nisi enim attenuetur metalla impura, aquis metallicis, spiritu illo metallico imprægnatis, nihil prosunt arti nostræ, nec ex metallo deinde nostro vili, tinteturam & sulphur verè aureum extrahere possunt; quod si hæc non agere possint nullatenus prosunt, at potius nocent, ac veluti Centauri nuptias Pyrthoi nostri perturbant, vxorémque Hippodamiam præripere tentant, ni ab Hercule nostro domentur. Domantur autem modò atterantur, & aquæ Mercuriali permisceantur, quæ ita attenuat metalla imperfecta, eaque adeò depurat, ut verè feritatem & agrestem, terramque naturam dicantur deponere, & verè cœlestia fiant. Nam eo modo,

*Metalla im-
pura qua ra-
tione atterā-
tur.* corpora

corpora spiritus fiunt, & terra cœlum petit, quod in arte nostra præcipuum, ac sublimiorem sibi vēdicat locum: huc enim deferenda sunt corpora nostra, alioquin nobis prodeſſe nequeunt, niſi corpora fiant spiritus, Ethelia non ascendet, ea autem non ascendentē, vanum est opus chymicum, clamant omnes philosophi in Turba; Ethelia autem est anima occulta metallica, ſeu sulphur naturæ in metallis imperfectis occultatum, quod aqua noſtra extrahit, & ex terreo illo fimo & ſtercore abducit, quod in metallo noſtro præcipue maxima in quantitate reperitur. Vnde non immerito clamāt philosophi Spagyrici aurum noſtrum, lapis noſter, sulphur noſtrum, & argentum viuum, quæ omnia vnum & idem ſunt, in ſtercore & fimo reperitur, & in ſterquilinijs proiicitur: quia certissimum est, animam illam metallicam, ſeu sulphur naturæ metallicum, inueniri in hocce metallico recremento, & ſcoria, quæ verè foetet, & ſtercus metallicum ac ſterquiliū nuncupari potest: unde datus eſt fabulæ noſtræ locus, Augiæ ſtabulum, ab Hercule ſolo repurgatum eſſe: quia certissimum eſt, hæc ſterquilia metallicā, non poſſe vlo pacto, nec vlla artis industria repurgari, quām ab aqua ſola Mercuriali: quæ cūm ex Ioue & terra metallicā originem habeat,

*Ethelia quid
ſit.*

*Sulphur na-
tura vndenkt
extrahatur.*

Hercules chymicus verè dici potest, cui soli competit & Centauros Ixionis filios domare, & Augiæ stabulum, hoc nostrum repurgare, domat soluendo, repurgat repetitis solutionibus, filtrationibus & coagulationibus ; donec tandem purum putum habeat sal metallicum & spiritum , quæ simul coniuncta & vincta indissolubili vinculo connectuntur, & anima deinde auri, vel argenti permiscetur æquali pondere, & hoc omne vulcano & temporis satis longo datur custodiēdum , donec integrè perficiatur : tunc enim temporis solum vas, vnaque materia: hæc enim tria antedicta, vnum sunt, solusq; ignis requiritur vnicæ fornaculæ conclusus , temperatus ac lenis, perpetuus ac perennis.

In alijs naturæ regnis qua stabulum habentus repurgatum in mineralibus. Quod si quis in alijs naturæ phur naturæ regnis, vegetantium putà , & animallium naturis , hoc idem agere cupiat, scilicet Sulphur impurum crudum & incoctum à sulphure naturali & verè vitali separare, spiritum animantium, & vegetantium purum putum habere oportet , & cum eo, Sulphur illud naturæ cineribus & terreis vegetantium ac animantium latitans , extrahere , & ad sublimem cœlestēmque euehore naturam, quam fixam, ac constantem facere decet , coctione perenni. Tunc certè

possidemus arcanū naturæ mirum , & totius mundi thesaurum, medicinæ basin, ac columnam & morborum curandorum tutum Asylum , felix , téisque, quatérque beatus , quem faciunt hæc mysteria cautum, ac prudētem, vt Centauros domare queat , & Augiæ stabulum repurgare valeat , quod inueniet, vbi certè nemo mortalium fere excogitare potest, nî diuina prorsus inspiratio ne ducatur ad hoc peculiare munus, vel manu alicuius amici demonstrantis ad tanta mysteria perducatur , quod certè hoc miserrimo tempore rarissimum est : nam si vix nummus cōcedatur, quām difficilius multò thesaurus integer ac infinitus.

*HESIONEM MONSTRO MARINO
expositam, occiso Ceto liberans Hercules,
quid Piochymicis indicet.*

CAPVT XIX.

A STITATEM muliebrem
voluptatis illecebris exposi-
tam extinctis ac suffocatis
totius libidinis focus , tan-
quam veris marinis pistrici-
bus ac monstribus inclytæ virtutis est la-
bor. Vnde non immerito finixerunt

*Castitatem
difficillimum
est servare.*

antiqui Hesionem monstro marino expositam , ab Hercule liberatam esse: Hesione siquidem castitatem muliebrem insigni pulchritudini cōiunctam, sub huius ænigmatis vmbra nobis ostendit , quæ fere semper voluptatis illecebris exponitur, vt sibi tutos vitæ muros construere valeat, hoc est vt sibi legitimum sponsum adipisci queat, qui tanquam murus aheneus ipsam tutari potest. Fertur siquidem Laomedontem Hesiones patrem, hanc dono promisisse Apollini & Neptuno , ob constructos ac fabricatos Troiæ muros, quam cum tradere, vt promissis staret, recusasset , indignatus Apollo, & Neptunus; pestem ac inundationem Troiæ immiserunt , quibus calamitatibus obsessa Troia, nunquam potuit liberari, nisi secundum oraculi responsum virgo Troiana singulis annis monstro mari-ndœ deuoranda traderetur. Sors tandem incidit in Hesionem Regis ipsius Troiani filiam, quam solam expectabant Apollo ac Neptunus : hanc iam scopulo alligatam ac infandæ morti proximam , Hercules fortè fortuna, hac transiens , illæsam ac liberatam, occiso prius monstro , Laomedonti se tradituram promisit, modò equi diuino semine procreati,in præmium tanti facinoris ac beneficij , sibi traderentur: hunc igitur in modum pactione facta,

*Historia Hesi-
siones.*

Hercules Hesionem à faucibus horren-
di monstri liberauit, occiso monstro. In-
dignatus tamen Hercules cùm equi pro-
missi non sibi traderētur, Iliū expugna-
uit, Laomedontem interfecit, & Tela-
moni qui primus omnium murum cō-
scenderat, Hesionem vxorem dedit.

Quot iam sunt homines Laomedōti
similes, qui ut sibi vitæ commoda ac
munimina, tanquam Troiæ muros
adipiscantur omnia tentant, & periu-
rijs suis fallunt omnes, donec tandem
pereunt ipsi, fortunāque eorum euerti-
tur, & optima quæque quæ illis pretio
summo erant, fortibus distribuuntur,
imò & castitatem virginum quæ illis
maximo habetur pretio, monitrīs ex-
ponitur marinis, hoc est hominibus
salacibus, è quorū manibus vix elabun-
tur, nisi virtute quadam Herculea, &
verè heroica id contingat, quæ forte,
fortuna, in hisce humanis calamitati-
bus obuiam aliquando, sese effundit.

At in hisce fortunæ casibus rarus est
Telamon ac Hercules, hoc est, viri
fortes, & insigni virtute præditi, rarò
occurrunt qui ab hisce calamitatibus
nos emergant: quòd si fato quodam id
contingat præstò illis adsunt equi di-
uino semine procreati, hoc est fama,
& gloria, sunt pretium tanti facinoris,
quæ veluti equi Pegasei, tantum faci-
noris & heroicæ virtutis, ad cœlum

*Explicatio
historie He-
sionis,*

vsque extollunt, & per vniuersum terrarum orbem deuehūt : fama siquidem & gloria sunt diuinæ propaginis , quæ nos ad periculosa quæquam tentanda compellunt ; ea enim est vis , ac robur famæ , ac gloriæ , vt ad ea acquirēda difficultaria quæque adimus , hisque aditis , laborib[us]que susceptis nullus inuenitur , qui mercedem rerum gestarum non desideret gloriam . Quorum palato non sapiet hæc moralis explicatio , intima naturæ riumentur , vt videant quid in centro cuiuscumque rei pulchrum sit , & virginis Hesiones nobis exhibeat imaginem , & simulachrum . Terra siquidem per pulchra latet , in omnibus naturæ indiuiduis , quæ Virgo dicitur impolluta , & incorrupta , quam solam expostulant Neptunus & Apollo . hoc est humidum & calidum innatum cuiuscumque rei , in pretium ac mercedem constructi Troiani muri , hoc est corporis fabricati : humidum etenim & calidum innatum construunt & fabricant corpus cuiuscumque rei , & in præmium tanti facti Hesionem exposcunt . hoc est terram puram ac virginem , quæ salis naturam sapt expetunt , vt in ea perstricto societatis vinculo , viuant ac perdurent : in alijs enim corporis partibus persistere non possunt , pestis illicò adest & corruptio , mors & destrutio corporis , quod antea ipsamet

*Hesiones
chymica qua
lis & que.*

cōstruxerant. Corpus crassum ac fæculentum verus est Laomedon, qui Hesionem suam hoc est terram illam puram, quæ in centro suo latet, Apollini & Neptuno, recusat : Pestis hinc aduenit & corruptio, donec tandem Hesione, seu terra illa virgo, humiditatibus corruptentibus, acri mordacitate proditis, ac falsedine plenis, quæ in omni corruptione turgent, deuoranda traditur. Præstò tandem adest, diuinus Alcides, hoc est spiritus mundi, qui suo labore, ac diuina prorsus agendi facultate, ac potentia, Hesionem, seu terram illam virginem, è corruptione illa vindicat, destructis humiditatibus corruptentibus tāquam mōstris marinis: Corpus adhuc viuens tradere non vult, Herculi spiritus suos, qui sunt equi diuino semine procreatis; spiritus siquidem vitales vniuersiusque corporis cœlestis sunt prosapiæ, & proinde non temerè à mythologicis equi diuino semine nati nuncupantur: quod ab influxu solis, radiisque eius ortum habent: hinc etiam influxus radiisque solares, equi dicuntur solis.

His ergo equis, seu spiritibus vitalibus Herculi non concessis, Troiæ indicitur bellum, eaque destruitur ac euertitur, Laomedon interficitur, equi illi diuini possidentur ab Hercule, & Hesione Telemoni nubit, hoc est, corporis prima

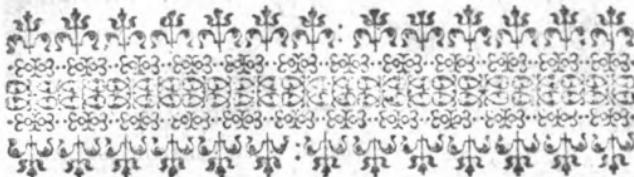
Corpus crassum Laomedon est.

*Influxus
radios equi
dicuntur.*

compages euertitur & destruitur, corpusque ipsum, quod est Laomedon morti ac neci traditur, spiritus eius traduntur ac permiscentur spiritibus generalibus mundi : Purum autem corporis seu terra illa virgo, nouum ac recens suscipit corpus, priori fortius ac nobilis, & sic Telamoni iungitur, hoc est spiritui primo connectitur qui ad corpus primum destruendum primus impenditur. Sunt enim spiritus qui primi, corporis destructionem moliuntur, & iunguntur terrae, virginis corporis, & sic dicunt Mythologi Telamonem Hesionem ducere vxorem : Herculem Laomedontem interficere, Troiam euerte-re & equis potiri diuino semine procreatis.

Omnium rerum ortus ac interitus Hesiones fabula deteguntur.

Sic rerum omnium progenies & ortus ac interitus sub huius fabulae tegmine nobis deteguntur : & quod secretum est, & arcanum in intimis naturae thalamis omnium oculis exponit exspectandum : si qui sint, qui haec non videant sciant pro certo, glaucomate oculos eorum infici, non est possibile clarius loqui, ac interpreta-ri naturae mysteria, nisi manuali experientia manifesta fiant.

INSVLAM CON DIRIPIENS

*Hercules eiisque Regem Eurypilum vnā
cum vxore & liberis neci dans, quid
Piochymicis portendat.*

CAPVT XX.

Ac i imponere le-
gem, parcere subiec-
tis, & debellare su-
perbos, hoc inclytæ
virtutis est opus, ac
fortitudinis eximiæ
fama, ac gloria. Fer-
tur Eurypilum, Her-

*Fortitudinis
insigne qua-
le.*

culem de Troia ac Laomedonte trium-
phantem, hospitio recipere noluisse,
cū insulam Cōn tempestate aduectus
appulisset Hercules. Quamin humanita-
tem, virtutisque contemptum ægrè fe-
rens, totam diripuit insulam, Eurypi-
lum interfecit vnā cū vxore, & liberis,
& merito quidem, ac summo cum iure;
virtuti siquidem ac fortitudini obste-
re velle, impari robore, ac fortitudine,
imprudētiæ summæ viuum est simula-
chrum : victori exercitui etenim ac

Exercitui vitori recur- rere debimus. triumphanti vnuisque prudens ac sapiens , si sit impat viribus , aureas & argenteas debet illi parare vias , cum donis maximis , ac muneribus præclaris occurtere illi , vt aliò vertat viam , & tutā ac quietam linquat patriam : si hoc fecisset Eurypilus insulam & regnum suum , non Herculi præbuisset diripendum , nec suæ mortis , vxoris , ac libero-ruū omnium suorū causam & occasio- nem sibi ipsi adsciuisset , sed pacatè ac tranquillè regnasset . At fatale est in- cautis , cum periculo , ac bonorum suo- rum detimento , prudentibus ac sa- pientibus , vitæ normas ostendere , vn- de ipsis natum est proverbum : foelix quem faciunt aliena pericula cautum . Ex his ergo patet , Herculi , hoc est , for- titudini inuidæ nunquam esse obfi- stendum , at potius blandiendum ; hinc nobis multum exsurgit emolumenti , illinc verò calamitatum gurses emer- git .

Non secus ac in chymicis arcanis tractandis contingere solet , si fortitudini spagyricæ , hoc est , spiritibus æthereis , ac igneis obfistere velimus , & viam cohibere , non solùm vase rumpuntur ; at etiam arcanum ipsum chymicum disperditur , vna cum rebus omnibus , quæ ad arcanum pertinent : Sic Cos insula diripiatur ab Hercule , & Eurypilus interficitur , vna cum vxo-

*Cos insula
qua ratione
diripiatur.*

re & liberis suis.

Heu! quoties id mihi ipsi obtigit, dum spiritus metallicos æthereos & igneos, qui spagyricis Herculis profundi ac in dolem repræsentat, cohibere vellem, vasis contractis, ac diruptis, omnia per cineres dispersa sunt, & in aëra volitarunt spiritus, sic direpta est tota insula mea Cōs, & Eurypilus interfectus, vnā cum vxore, ac liberis. Arcanum siquidem chymicum Rege ac regina contat, ac prole summa, unde non immeritd, finxerunt Græci Eurypilum interfectum esse vnā cum vxore, ac liberis omnibus ab Hercule hospitiij legibus violatis indignato. Hoc quidem sapissime cōtingit in chymicis arcans peragendis; dum enim spiritus æthereus & igneus benignè & pacatè non recipitur à terra nostra, quæ est Cōs insula, cui imperat calidum innatum fixum, tanquam Rex; & humidum innatum, tanquam Regina, quibus adeat proles summa, ac numerosa, spiritus putà multi ac copiosi, tunc temporis dirumpitur vas, terra nimis excandefacta, tanquam Eurypilo bitemente.

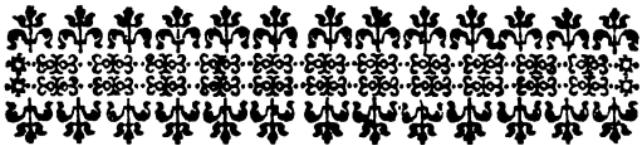
Ob quam rem sint rei spagyricæ candidati hac in parte cautiores, ne in vas calefactum spiritum suum tanquam huc tempestate aduectum proiectant, edpede te ntim infundant, ut Eurypi-

*Arcanum
chymicū Re-
ge & Regina
confut.*

*Quid Rex? &
quid Regina
sit apud chy-
micos.*

lus, siue arcanum chymicum benignè recipiat spiritum, siue Herculem. Atque diripietur tota insula, & totum peribit arcanum, quod Philosophi omnes in turba saepe saepius indicarunt, his verbis: Irriga saepius, & pedentem infunde, ne submergatur terra nostra, & fiat in ea diluuium: multipli siquidem via hic errare possunt chymiae tyrunculi, vel subitanea aquæ mercurialis impositione, qua vas aliquando dirumpitur, vel nimia eiusdem aquæ irrigatione, qua submergitur nouus & tenellus artis chymicæ foetus, & aquis suffocatur, vel etiam parca & nimis pauca huiusc fontis chymici vnda superfusa, qua aduritur terra nostra, & sulphur nostrum quod temperatam ac moderatam expostulat irrigationem, saepiusque iteratam, ne copia vitalis vnde suffocetur, vel ea deficiente aduratur & vstuletur igneo sui ipsius calore interno, in quibus omnibus, Herculem insulam Condiripientem cernimus, & arcanum chymicum penitus annihilari.

Quibus modis errare possumus in chymia facienda.

AMAZONAS DEBELLANS

Hercules & hippolytem earum Reginam iure
belli captam, surrepto eius baltheo, Theseo
suo bellorum socio tradens, quid Pio-
chymicis demonstret ac indicet.

CAPUT XXI.

A R T E bellóque,
potentes Amazo-
nas , quamplurimi
sunt qui existimant
eas ipsas virtutis, ac
fortitudinis esse si-
lachrum; nihilomi-
nus si ad rationis
lancem ac trutinam earum historias re-
uocemus , vitij potius esse veras ico-
nes ac imagines inueniemus , quām
villam vlliis virtutis , ac veræ fortitu-
dinis præfērant speciem.

Id enim colligimus non solum ex
nomine , & earum etymo : sed etiam
ex victus regimine, earumque impudicè
ac facinorosè gestis,dictæ sunt Amazo-
nes quod mammis careat: *μαλός* enim
māma est, vnde *μαλος* quasi sinè mam-
ma: fuit enim apud illas , cruenta ac

*Amazones
quid indicet.*

*Amazones
unde dicta
earum leges
& decreta.*

penitus Draconica lege sancitum, ut natī mares omnes, quos ex viris susciperent, in ipsomet vitæ ortu interficerentur, femellis tantūm seruatis, quibus mammam dextram nouacula cādenti præscindebant, ne pugnæ ac martis arti esset impedimento.

Earum ergo etymon demonstrat, Amazonas mulieres esse, quæ naturali ac diuinæ legi parere, ac obediēre nollent, sed fastu ac superbia nimis turgida, etiam cum periculo mortis, ac summo dolore, leges has naturales, ac diuinæ perfringere vellent: nōnne siquidem lege naturali ac diuina sancitum est, mulieres omnes partum suum nutrire debere, ob quam rem mammas ambas illis, summa cum prudentia cōmunicauit, vt si quando vna hārum ægrotaret, vel casu aliquo deficeret, altera partui educando inseruiret: hæ verò mulieres genio naturali, ac Deo ipso prudētiores, vnam tantūm sibi arte parabant mammam, eāmque solūm femellis, non masculis reseruabant: quid quæso in rerum serie crudelius, ac vitio ipso turgentius reperiri, possit.

*Mulieri cur
māmas am-
bas natura
dederit.*

*Crudeles
erant Aam
zones.*

Crudelitas in summo est quæ sibi non parcit, ac vitium sumnum est, quod in ipsa vitæ prauitate, ac morum omnium depravato cultu, virtutis ac fortitudinis culmen ponit: natis non

parcere est sibi ipsi vim inferre , māmis carere velle , est naturales peruertere leges : bello præesse , Martēmque profitari , est altius quām natura postulat sapere velle , & quod natura negat in uitāque Minerua recusat , discere ac facere tentare.

Hæc omnia in regno Amazonum summo cum rigore vigebant , ac proinde vitij regnum potius , quām virtutis imperij præseferre speciem summa cum ratione , contendere vellem : peculiare siquidem est ac vitio proprium , naturæ ac Deo repugnare , virtuti verò , & naturæ & Deo parere ratum est , corūmq[ue] leges ex iure summo obseruare consuetum.

Non ergo temerè finxerunt Græci Herculem Amazonas debellasse , cùm virtutis sit labor peculiaris , mulierib[us] fastum , superbiam , ac dominandi , & imperandi eximiam cupiditatem deuincere , & præcipue superbiam , quæ apud Amazonas vera & vnica erat Hippolyte regina & Imperatrix , caput omnium , quam iure belli captam Theseo suo dedit desponsandam , vt penitus deponeret animum superbū , iugo maritali subiectum . At prius baltheum ei abstulit , hoc est belligerandi facultatem : Baltheus siquidem est succingulum bullis ornatum è quo pendet gladius belli , ac Martis index : Baltheum

*Regnum A-
mazonum
erat regnum
virtū.*

*Hippolyte
quid indicet.*

*Hippolyte cum
Theseo nupta*

ergo illi sustulit , hoc est præcepit ne amplius Bellonæ ac Martis labores susciperet , sed munera sua, pensaque reuocaret , & lanam, linumue colo alligatum fuso traheret , & sic tradidit Theseo nubendam , vt viro forti pareret , & œconomica tractaret & curaret.

Sic in vitijs mulierū debellandis, prudenter ac fortiter est agendum , quæ ipfis conueniunt , & ex natura competunt tradenda ; quæ verò eaſum genium antecellunt , ac supra vires sunt, auferenda , ac surripienda veniunt , & virtutibus connectenda ne in vitium vertantur , hoc dictitant morales Philosophi, vitia ut corrigantur , virtutibus esse connectenda , vel opponenda. Hæc sunt quæ ad Ethicam possunt referri. At qua ratione & quo mentis ingenio Amazonum historias ad arcana chymica reuocare valeamus, id ipsum arduum , ac difficile non admodum erit: cùm Amazones nobis exhibeant ac repræsentent sales chymicos, qui in centro cuiuscumque rei latitant : hi enim præpotentes sunt, & quamvis naturam femineam præfegerant , nihilominus arma virorum tractant , bellique & Martis labores sustinent : quicquid enim est laboris , & belli , in vita hominum, ac animalium omnium, ac omnium rerum perdurante natura , id ipsum sal centrale cuiuscumque rei patitur, postquam

*Amazones
salet repræ-
sentant.*

postquam victum est cessat bellum, ac labor mixtorū, quo persistunt in individui specie. Est enim in omnibus naturæ rebus, intestinum bellum, Marte-que illo furente pereunt omnia, & occidunt. Sales sunt soli, qui Martis illius furori resistunt, ac regnant, & imperant dum persistunt : Natis masculis non gaudent sed eos occidunt, non secus ac Amazones, quia verè sales naturales cuiuscumque rei corpora quæcumque interficiunt, quamuis ex ipsis oriātur, Sales tantum centrales referuant tamquam sui similes, quibus mamma dextram inurunt, hoc est humiditatem alimentitiam corruptioni obnoxiam detrahunt, exsiccata, ac vstulata hac alimenti humiditate, quæ est verè mamma dextra, qua corpora quæque nutriuntur, hac sublata, & inusta pereunt corpora, elementis coadunata, Sale solo centrali persistente, tanquam Amazonū vera filia atque nata.

Solus in rerum natura reperitur summus Alcides, hoc est spiritus universalis, qui hos Sales vincit ac debellat, hoc est fixat ac coagulat, spiritusq; volatiles saliū omniū, qui acres ac mordaces sunt, bello, Marteque potentes, dulces reddit, fixos, ac permanentes, & ita iure merito vincit, ac debellat, & præcipue Hippolyten, Amazonum Reginam, hoc est Salem metallicum qui

*In omnibus
rebus est bel-
lum intestinum*

*Mamma dex-
tra vstulata
apud Ama-
zones quid
indicit.*

*Hippolyte
quid apud*

chymicos in-
dicet.

verè altera est Hippolyte Amazonum
fortissima, & imperatrix: Nam hic me-
tallicus est corū salū omniū potentis-
simus & cæteris omnibus imperat, cui
potissimum spiritus generalis, Alcides
noster bellum indicit, ac ipsum supe-
rat, ac debellat, spirituique metallico,
bellorum socio tradit, vt cum ipso con-
iungatur nexus indissolubili, veluti Hip-
polyte data fuit, vt nexum matrimonij in-
separabili Theseo iungeretur.

Spiritus me-
tallicus est
alter Theseus

Est enim Theseus spiritus metallicus, Herculis bellorum socius ac fidus Achates, quem Hercules summopere adamat, & quicquid pulchri, ac rari iure belli, ac Martis impetu acquirit, Theseo suo tradit conuertendum, & præcipue Hippolyten Amazonum Reginam quam per pulchram, ac potentissimam dedit illi desponsandam: Hoc est, spiritus vniuersalis Mercurij, postquam salem metallicū, ex metallorum compage extraxit, depurauit, omnem extraneam & præter naturam, agendi facultatem ac potentiam in ipsomet domuit ac deuicit, tunc temporis detracto eius baltheo, hoc est corroden- di facultate sublata, qua tanquam suc- cingulo præcingitur, spiritui metallico puro puto, tradit coniungendum, vt ex his iunctis, ac connexis, oriatur tandem Hippolytus castissimus iste filius, qui nefandos Phædræ nouerat con-

Hippolytus
quid apud

cubitus fugiens ab equis suis monstris
marinis exterrefactis; currum suum pér
scopulos, ac saxa trahentibus loris im-
plicitus in varias disceptus est partes,
quem posteà Æsculapius ab inferis re-
uocauit, & pristinæ sanitati restituit.

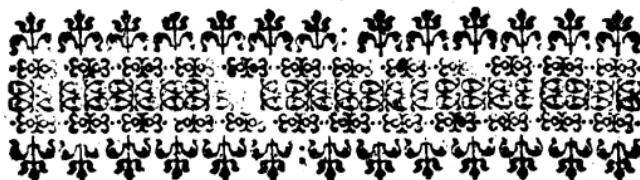
*chymicos in-
dicet.*

Ex coniunctione siquidem spiritus
metallici, & salis puri eiusdem oritur
sulphur illud, quod Chymici omnes ex-
optant, quod nefandos terræ impuræ
tanquam alterius Phædræ amplexus
fugiens, dum currum suū conscendit,
patris iram fugiens, equis suis, per aëra
volitat intrà vas in quo sublimatur,
tandem loris implicitus, hoc est con-
sumatus in varias discepitur partes, tam
in cinerem convertitur, qui in infimo
vasis loco, persistens gehennæ ignem
patitur, ex quo loco tanquam ab infe-
ris, à philosopho peritissimo, tanquam
ab alio Æsculapio reuocatur, & potio-
ne conuenienti, & nectarea, pristinæ
sanitati restituitur, Quod fit dum po-
tione aquæ Mercurialis multoties ite-
rata, vitæ facultatem, penetrandi po-
tentiam, ac transmutandi robur illi in-
fundimus.

*Historia Hip-
polyti chymie
explicata, to-
tam artem
completans.*

Hic latet tota Alchymizæ ars, ac latè,
diffusèque expanditur omnibus qui
summis ferè labris chymiam degusta-
runt. Siqui sint qui adhuc conque-
rantur, quod non clarius adhuc locu-
sus sim, sciant ipsi si chymici sint, illis

hoc solum sufficere, ut artem penitus
habeant notam, non tamen absque la-
bore summo, & meditatione profun-
da: laborent ergo necesse est, si labori-
bus Herculis perfici velint pigros enim
ac nihil pensi habentes, nec Herculis
clava, nec Leonis Nemæi insignia de-
cent.

A INFEROS DESCENDENS
Herculos, Cerberumque iter prohibentem
triplici catena vincitum ad superos
trahens, quid piachymicus
porredar?

CAPUT XXII.

Mori commu-
ne est omni-
bus.

Cerberus
quid sit.

O RI humanum
est, ac omnibus
hominibus statu-
tum, legique diui-
na sanctum est; ni-
hilominus pauci
sunt qui Herculis
virtute freti, mortis
iter aggrediantur, & ad inferos intre-
pidè descendant. Cerberus adest, qui
triplici gutture in nos allatrat, & ab

hoc heroico labore, nos tremulos auer-
tit, corpus hoc est, quod triplici facultate,
naturali, vitali, & animali, tanquam
triplici capite, ac gutture mortis vias
difficiles, ac arduas nobis ostendit. Sed
haec omnia vana sunt: descendendum
tandem est, Cerberusque iter prohibet
triplici catena vincitus, ad superos tra-
henduss, nisi enim hoc fiat. Superas non
possimus euadere ad auras, quod incli-
ta virtutis est opus ac labor, sed mor-
tis perpetua mancipia sumus, & nul-
lum corruptionis nostræ scimus orientem,
sed perpetuis Solis occasi tene-
bris immersi, permaneamus. Mori qui-
dem perfacillimum est, at mortis æternæ
effugere sepulchrum & hinc æternæ
vitæ frui lumine, ac gloria, est verè Her-
culem imitari, ad inferos descendere
superasque euadere ad auras, quod præ-
clarè nobis cecinit Virgilius dum canit
his verbis poëtico metro mensuratis.

Fasiliς descensus Anerni.

*Noctes atque dies patet atri ianua Ditis,
Sed renocare gradum superasque euadere
ad auras.*

*Hoc opus, hic labor est. Panis quoq[ue] equia
aramia.*

*Iupiter, aut ardens exere ad aspera
virtus*

Dis genit[us] potuero.

*Qui nobis viam, ad inferos descen-
dendi patofecere, ac modum docuere,*

*Corpus est
Cerberus qui
nos à morte
serret.*

quo Cerberus deuincitur , superásque trahitur ad auras , hoc est mortis vias nos docuerunt , in quibus Cerberus , hoc est corpus nostrum prosterñitur omnimodo, ac triplici catena vincitur , amore, putà gratia, & puritate,his enim nodis tanquam vinculis,ad cœlum trahitur Cerberus , qui tamen triplici capite,ac gutture, seu triplici sua facultate in nos allatrat, vt mortem vitæ thesaurum terribilem nobis efficiat, & ab his terrenis ac infimis laboribus nos auer- tat, ne ab his editis & exantlatis cœlum petere valeamus: præter naturam enim est, ac extra omnes diuini statuti leges corpus , cœlorum intima ac pénétralia inuisere , absque morte prævia in qua putrefieri necesse est, corporisque maculas omnes deponere , & candorem qui cœlo competit acquirere , quem candorem ac nitorem mors sola, per putrefactionem , & per puri ab impu- ro separationem dare non potest, nî amor diuinus, ac gratia coelitus infusa superueniant , quæ corporis candorem ac nitorem coelestem perficiunt, & ab- soluunt , & sunt vincula ; & catenæ, quibus anima nostra, seu diuinus Al- eides corpus suum ad supercoelestes eughit auras.

*Vincula qui-
bus vincitur
Cerberus
quælia sunt.*

Hæc est diuina Alchymia , quam vir fortis ac prudens, sequi ac tractare omni animi conatu habet, hæc si potiri

queat nulla alia indiget, cum ex ea sola, & corporis & animae perennes & incorruptibles emergant diuitiarum & omnium thesaurorum fontes.

Si quis tamen aliam Alchymiam corruptibilem & temporaneam habere cupiat, & ex his semieratis antiquorum patientinis colligere eam velit, compleetur quæsto; quid sit ad inferos descendere Cerberumque triplici catena vincatum, ab ipsis tenebrarum astris ad lucem reuocare, & discet forsitan modò animi, ingenijque robore valeat inferos esse centrum cuiuscumque reis cuius limini, Mercurius vitæ adest alligatus, qui totam rei occultam natum, terrenamque supellectilem fideliter custodit, non fecus ac Cerberus Plutonis, ac Ditis antra inuiokanda conservat.

Mercurius siquidem vitæ, verus est Cerberus, triplici enim constat substantia, Salis, Mercurij, & Sulphuris, quæ sunt Mercurio triplicia capita, ac guttura quibus omnia vorat, & ad inferos deducit seu morti tradit, sua mordaci, ac acri Salis natura, ac facultate, quam tanquam canino dente, ac gutture omnia, ad materiam usque primam reducit: est enim proprium Salis omnia interficere & ad ultima ortus ac interitus principia deducere, ideo traditur Salam esse custodem totius formæ ac

*Inferi qui
sunt.*

*Mercurius est
item Cerberus.*

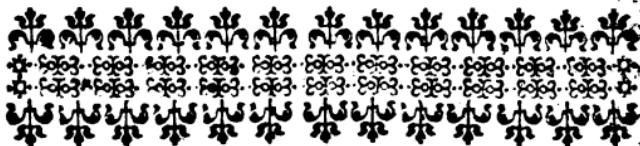
terrenæ omnis virtutis, & Cerberi inferorum custodis veram nobis exhibet imaginem, ob quam rem miretur quælo rei chymicæ alumnus carissimus, subtilem & acutam Græcorum hanc fictionem, qua sub tegmine huius fabulæ, illi manifestatur arcanum totius naturæ potentissimum: per Herculem siquidem nostrum, seu spiritum Mercurij ad inferos descendimus, hoc est omnia ad primam deducimus materiam, in qua sola Cerberum inuenimus, triplici gutture allatrantem, siue Mercurium Philosophorum triplici substantia agentem, quem ad superos triplici catena vincitum deducere oportet, hoc est perficere debemus, ac omnino depurare, & ab omnibus terræ maculis vindicare, ac tandem coagulare, ac figere, & triplici vinculo perligare: oportet etenim substantiam Mercurialem substantiam sulphuris, ac substantiam Salis, quæ in eo reperiuntur permanentes, ac omnino fixas esse, easque puras, ac ætheris & cœli naturam imitari: Alioquin nihil secreti, & arcani huius Plutonici degustabimus; campos Elysios, seu felicitatis humanae ultimos terminos non videbimus; quia invictus Cerberus, & triplici illa catena non deuinctus prohibebit iter ad infatos, hoc est secreta & arcana que in centro latent cuiuscumque rei &

*Qua triplici
catena vin-
citur Mercur-
vium.*

principiū metallorum, quæ sunt Ditis ac Plutonis domus, ac palatia magnifica, non inuisemus; Cerbero enim non deuincto ad inferorum prohibetur iter: Eo autem superato, quicquid est in regno Plutonis manifestum & aperatum habemus, & sic gradum reuocamus, superasque euadimus ad auras.

Hoc omne tibi domesticum erit, Alchymiae candidate, si scias dare Mercurium Mercurio, & ignem igni, in hac enim sola operatione descendet Hercules ad inferos, Cerberusque iter prohibentem, triplici catena vinctum, ad superos trahet. Compara tibi solum Herculem, & scias illi Theorum suum comitem inseparabilem, administrare his solis ducibus, quicquid erit in regno mercuriali, ino & vegetabili, & animali, certo certius tibi comparabis.

ALCESTEM ADMETI

*Regis coniugem ab inferis ad virum
reducens Hercules quid Pio-
chymicis indicet.*

CAPUT XXIII.

*Virtus est
semper me-
morabilis.*

NUNQUAM ad Sty-
gias ferrari ad um-
bras inclyta virtus,
quin gradum reuo-
cet, superasque euadat
ad auras : id a-
pertissime habemus.

in Alceste Admeti
regis carissima coniuge , quæ ut virum
suum , à faucibus Orci ciperet , fata-
lēmque diem illi protogaret , pro ipso
mori non recusauit , ut Parcis satisfa-
ceret , quæ Admeto Regi in gratiam
Apollinis tantum gratiæ , & fauoris
erogitantis promiserant , se fatalem
illi diem prorogare mōdō quis amico-
rum fatalem illum diem pro ipso subi-
re vellet : inter autem omnes , tum
sanguine proximos , tum amicitiæ vin-
culo connexos , sola inuenta est con-
iuncta , quæ se alacriter pro marito suo

Parcis obtulit, vt immatura sua morte, matuoram sui mariti mortem immaturam efficeret, ac in longius vitæ æuum prolongaret.

Virtus fuit insignis & amor Alcestes, quo solo meruit, ut ab inferis ad Hercule reuocaretur ad maritū suum. Admetum: quod nobis indicio est heroicas virtutes ac facinora præclaras, nunquam perpetuis obuelari vimbegis, nec silentij obscurō puluere obuclari posse, quin tandem in lucem prodeant, & sibi ipſi, & quibus facta sunt, proſumpta. Virtus ipsa virtutem reuocat in lucem, et si sit occulta, & tenebris inuoluta. Cimmerijs, imo & ex sepulchro vires maiores acquirit, & famam celebriori rem, quo circa ne nos territet mox, aci sepulchrum, ad præclara facinora testamanda, virtutisque iter incedendum, abi ipsam morte, & sepulchro nos eripi viri tūs, iauitis ac nolentibus Parcis & fato ipso recusante: Namq[ue] enim longa via virtus, & sola est expers sepulchri, qui bene, virtuosè, ac fortiter vivit: bisq[ue] uit bis vivere dicitur, imo perenniter cum longo re dicitur. La sit æterna virtus, & qui per virtutem perit, nunquam pol interit.

Si Alceste Ethicis sit virtus, Chymicis Philosophis erit humi litas radicalis, metallica, aut cuiuscumque rei alterius quæ vera est coniuox Admeti, seu Sulphuris vitæ, cuius armenta seu spiritus

*Alceste quid
indicit.*

*Alceste quid
apud Chymicos
indicit.*

vitales , per longum temporis spatium pascit Apollo, humaniterque receptus, à Parcis impetrat , yt fatalem mortis diem effugere queat , modò pro illo, quis amicorum aut consanguineorum mortem oppetere velit : at inter suos consanguineos , & amicos sola inuenta est sua coniux , quæ vitæ suæ dispensio, mariti vitam à morte redemit.

*Alethes hi-
storia expli-
catio.*

Sulphur pariter hoc mortuum , quod vitalium spirituum est author & pastor . Apollinem cœlo ac Olympo de- pulsum , apud mortales exulantem & spiritus sulphuris vitæ tanquam Regis Admeti armenta pascentem humaniter recipit , hoc est influxum Solis , è cœlo descendenter in se recipit , & se cum illo amicitia vinculo coniungit , in cuius rei beneficium Apollo , seu influxus iste coelestis , dat illi virtutem , ac robur prorogandi vitam in longius ; modò unus ex consanguineis & amicis suis , hoc est , modò Mercurius vel sal , vel spiritus vitalis aliquis vice illius mortem opperere veint . Inter quos solus inuenitur Mercurius ex quo fit aqua Mercurialis , quæ est illi tanquam vera coniux & vxor sulphuris , quæ vitæ suæ dispensio , mortem oppetere non recusat , modò sulphuris vitam redimere queat , & à mortis & corruptionis sepulchro vindicare : hoc claret in Arcano metallorum : Mercurius si-

quidem qui est vxor sulphuris nostri,
dum atque in lectu o Philosophorum
concubunt, Sulphur præseruatur à
morte, et si mori videatur, Mercurius
vero vice illius mortem appetit, &
Acheronta transmeat: donec Hercu-
les, qui est Aquæ nostra Mercurialis,
Plutonis ac Ditis antra inuisat: hæc
enim aqua Mercurialis Acheronte re-
fuso, & Cerbero superas tracto ad au-
ras, vitam tribuit humiditati radicali
istius arcani, & suscitat illam, & vna
cum corpore suo reducit ad lucem
priorem, & reddit sulphuri suo nistidi-
orem & puriorem, quam prius fuerit:
& sic dicitur Hercules Alcesten ab in-
feris reuocare, & ad virum suum, seu ad
sulphur nostrum deducere, ut pacate
iterum viuant, & felicissimum ducant
æsum: humiditas siquidem hæc, è
corruptione & morte sua suscitata &
calido suo, seu sulphuri suo, coniuga-
lī vinculo sociata, est Arcanum Philo-
sophorū, de quo dicitur apud Herme-
tem: fortitudo eius integra est, si versa
fuerit in terram, & in cœlum ascende-
rit, iterumque in terram descenderit,
suscipiens vim superiorum & inferio-
rum, de quo clarius loqui Chemicis
non concessum est, ne sigillum me-
atis perfractum velint.

Vires aquæ
Mercurialis.

Aqua Mer-
curialis con-
gelata est
Arcanum
physicum.

AB INFERIS REVERVS.

Hercules, Lycum Thebarum Regem

quod Megara coniugium inferre

valuerit; interficiens, quid

Piochymicis demonstret.

CAPUT XXIII.

Virtus omnia tentat.

IHIL tām altē constituit natura , quō virtus non possit enī; nihil enim intentatum reliquit virtus : Postquam se ipsam probaverit, alios etiam sibi coniunctos similibus, aut difficilioribus rerum fortuitarum casibus probare tentat.

Virtus sapientissime exultat.
sed ab exilio redit potenter
Sæpe sæpius exultat virtus, & ad inferos descendit, tenebris obscuratur, ac caligine densa inimicorum quamplurimorum, qui in ipsam virtutem velut nubes in solem præteruehunt, at tandem etiam aliquando reuocatur ab infero, & redit ab exilio potenter multo quam fuerit antea : Inimicos vincit ac superat, non secus ac sol dissipat nubes, quæ illius lumen pro tempore obscurauerant, hoc nobis præ oculis

exhibit Hercules ab inferis rediens & Lycum Thebarum regē quōd Megaræ coniugi vim inferre voluisse interficiens.

Quis enim est inter viros fortes, ac virtuosos, qui non tandem famæ aut gloriæ suæ detrimentum patiatur; & sui ipsius splendoris & luminis eclipsim ferat, & sic ad inferos descendat? quo tempore Lycus insurgit in Megaram Herulis coniugem, hoc est in famam & gloriam virtutis nostræ, insultat Lycus seu Zoilus, ac inuid' ac famæ virtutis nostræ coniugi obloquitur & sic vim inferre tentat. At cum in pristinum splendorem reddit virtus, ac ab inferis reuertitur, Lycos hos omnes, seu zoilos, ac inuidos interficit, dissipat, ac fugat, quicquid attentatum est. Simile nobis exhibit simulachrum corporis nostrum, dum diuino ac supercœlesti numine, ac virtute reddit à morte in vitam in sua resurrectione, vitium omne interficit, ac fomitem peccati omnem extinguit, quod animæ, seu Megaræ suæ coniugi vim inferre voluisse: Vitium etenim est quasi Lycus, qui semper in animam insultat, ac eius famam, & gloriam obscurare tentat, donec corpus suum ab inferis redeat, hoc est à corruptione in vitam emergat, tunc temporis purum coniungerur puræ animæ, & vitia omnia

*Nihil est in
rerum natu-
ra quod de-
trimentum
non patiatur.*

Id clarius in regno mineralium ma-
 nifestum habent Spagyrici omnes, qui
 centrum mineralium speculantur. Est
 enim in omnibus mineralibus, ut &
 in reliquis omnibus naturæ mixtis, cor-
 pus, anima, & spiritus, quæ tria in reso-
 lutione rerum omnium ab inuicem
 separantur & in separatione spiritua-
 lem omnino acquirunt agendi poten-
 tiā, ac miram penetrandi virtutem,
 Adeò ut corpus ipsum, post putrefac-
 tionem suam & mortem, seu ab inferis
 rediens, potentiam habeat interfici-
 endi spiritum, hoc est coagulandi, ac
 fixandi: in coagulatione ac fixatione
 spiritus dicuntur interfici, ac verè mo-
 ri, vnde præclarè admodum, ac doctè
 dixerūt Græci Herculem ab inferis re-
 deuntem Lycum interfecisse, quod
 Megaræ suæ coniugi vim voluisset in-
 ferre. Hercules hic, corpus est, tan-
 quam omnium fortissimum, quod ex
 putrefactione rediens spiritum suum
 aggreditur, & fixat, ac coagulat ipsum,
 & sic interficit, quod Megaræ suæ con-
 iugi vim inferre voluisset. Spiritus si-
 quidem est ille solus, qui putrefactio-
 nem in rebus molitur, dum ergo cor-
 pus putrefit, ipse tunc temporis animæ
 ipsi vim infert, ac corrumpe tentat,
 sed cum putredinem nesciat, ob semi-
 nis

In omnibus
 rebus est cor-
 pus, anima
 & spiritus.

Spiritus quo-
 ratione di-
 cantur mori.

Spiritus in
 Chymicus est
 solus qui mor-
 tem molitur.

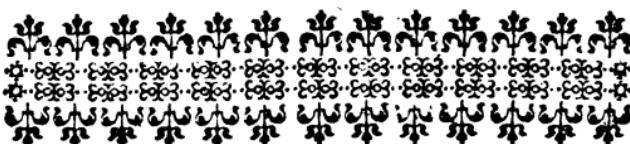
nis ignei & ætherei copiam, qua turget
irriti sunt conatus, ideò dum corpus
surgit ab ipsa clementorum suorum
corruptione in nouam compositionis
puritatem ac candorem, inuenit spiri-
tum suum animę suę occupatum, com-
prehēdit ipsum, coagulat ac fixat, & sic
interficit, ac necat Lycum Thebarum
Regem, hoc est spiritum, totius arcani
metallici, ac thesauri Chymici verum
& vnicum Regem,

Est enim spiritus metallicus verus *Lycus quid
Lycus, hoc est verus Lupus: οὐκονιμ
Græcè sonat Lupum, & apud authores
Chymicos spiritus hic metallicus, Lu-
pus cognominatur, ut videre est apud
varios artis Spagyricæ authores, & præ-
sertim apud Baſiliūm Valentīnum anti-
quissimum Chymicæ artis authorem:
Lucus verò cognominatur ea ratione,
quod voret corpora rerum omnium,
& putrefactionem inducat & mortem
rebus omnibus, & vt Lupus animalium
omniū voracissimus carne pascitur, ac
nutritur, sic & Lupus Chymicorum
qui est eorum spiritus ex metallis ex-
tractus, qui eorum aquam Mercuria-
lem constituit & componit, carne pas-
citur & sanguine metalli nostri, ac adeò
consumit illud, vt nihil nisi terram ari-
dam & sterilem relinquat, quam caput
mortuum dicimus, & terram damna-
tam, quā ossibus ab omni carne decau-*

*Traditum ab
occulto lapido
Philosopho-
rum.*

L

datis æquiparare pōssūmus , quos lupi linquunt tanquam inutiles & nutritioni eorum nihil facientes.

*AQVILA M QVÆ EXEDEBAT
perpetuò renascens Iecur Promethei in Cau-
caso religati, sagittis interficiens Her-
cules, quid Piochymicis indicet.*

CAPUT XXV.

*Aurum est
rerum omniū
potentissimū.*

V R I sacra fames ,
quid non mortalia
pector a cogis? tu ve-
rè es Aquila illa quæ
corrodis ac excedis
perpetuò renascens
iecur Promethei in
Caucaso religati.

Homo diues auro ac argento præpo-
tens est verus Prometheus, qui auro &
argento fretus , imperium , vel potius
tyrannidem in alios exercet , & sic quod
solis Dijs ac regibus competit , sibi te-
merè arrogat , ignémque cœlestem fu-
ratur , hoc est agendi , ac imperandi fa-
cultatem: Est enim hæc facultas , ac po-
tentia cœlestis ac diuina , quam Diui-
tes auro fricti , ac mammona , in paupe-

tes crudeliter exercent, ac semper timen^ene abeat, ac pereat, aur^d destruet: quo circa crescit in ipsis habendi ac ditandi cupido, ac hydropica siti male affecti, quo plus sunt potæ, plus sitiuntur aquæ, crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit: vnde meritò excruciantur Diuites studio illo, ac dira libidine augendi ea quæ habent, eaque simul amittendi metu, vnde ipsis pecunia supplicium est, & verè Cauca-
so religati, comedentis ac exedentis Aquilæ patiuntur rostrum insatiabile; nisi tandem diuinus adueniat Alcides, seu virtus inclyta, ac magnifica, quæ sola famem illam insatiabilem, seu Aquilam exedentem sagittis suis encat, ac interficit, ac iecur perpetuò renascens, quod est thesaurus perpetuò crescit marcescit tandem, ac contabescit seposita thesaurorum cumulandorum dira libidine, quæ exedentis Aquilæ simulachrum in Prometheo nobis demonstrat: Cura enim illa imensa, ac perpetua ditandi deposita, thesaurorum ac diuitiarum certus imponitur finis, & sic eorum ipsis suppetit usus: sic ditiores sunt ac beatores, quod satis habeant, quibus contingunt nihilque amplius optent.

Beatores autem sunt Spagyrici Philosophi, si Aquilam Chymicam quæ tenacientis perpetuò iecoris carnes

Iuuentalis

*Petunia est
est supplicium
diuitum.*

*Aquila exea-
dens iecur
Promethei
quid sit.*

exedit, ac comedit in Prometheus Caucaso mōti alligato, sagittis Herculis interficere valeant, infinitas ac immensas possidebunt verè diuitias, nec tamen etiū habeant infinitos thesauroū aceruos, ac studio acri, ac mordacie eos ipsos thesauros multiplicandi detinebuntur, cùm sic partæ opes, sinè cura ac studio crescant. At oportet antequām hoc contingat: Alcidem sagittis suis interficere Aquilam illam, quæ iecur perpetuò renascens exedit Prometheus in Caucaso religati.

*Aquila apud
Chymicos
quid.*

*Iecur Promethei, quid
apud Chymicos.*

Ideò Aquilam intelligimus Mercurium Philosophorum qui verè Aquila dicitur passim apud authores: is solus est, qui iecur comedit perpetuò renascens Prometheus nostri, hoc est, is solus est, qui comedit sulphur nostrū perpetuò renascens arcani nostri, seu Salis nostri, qui verus est Prometheus, nam primò omnia in rerum natura finxit, ac construit, & dispensat, cœlestem ignem furatur ex rota Solis, hoc est calorem naturalem rerum omnium, qui verè cœlestis est, & ex influxu Solari, accipit ac furatur, & centro cuiuscumque rei alligat, cuius rei crimine, supplicio miro afficitur, Caucaso putà religatur, & Aquilæ insatiabilis patitur rostrum, quæ illi perpetuò renascens iecur consumit ac exedit.

Caucasus

Caucasus nobis repræsentat naturam

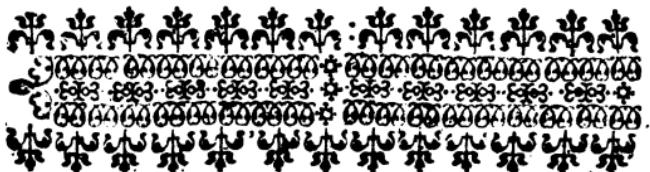
lapidis, ac Petrae simulachrū & effigiem, in quam substantia metalli nostri conuertitur & cui alligatur, ob calorem internum cœlestem in centro sui ipsius crescentem, qui substantiam illam & essentiam in lapidis ac duræ silicis natu-ram indurat.

*apud Chymicos quid inde-
cer.*

*Explicatio ie-
coris perpetuò
renaſcentis
Promethei.*

Sulphur internum, quod est caloris naturalis vera cistula, perpetuò crescens ac renascens, caloris naturalis ex-terni, & alimentitij fotu, iecur illud perenniter crescens nobis repræsentat. Aquilaverò comedens ac exedens, est cōsumptio caloris illius naturalis, quam patiuntur res omnes, toto durationis suæ tempore: in Arcano autem Chymico, est Mercurius Philosophorum qui Sulphur naturæ perpetuò comedit, variòisque colores apparere facit, donec tandem adueniat Hercules, hoc est vis illa fixans, ac coagulans, quæ Acrimoniam seu comedentis Aquilæ nostræ naturam interficit, seu in rei permanentis ac persistentis essentiam conuertit: tunc pacata fiunt omnia, nec Prometheus amplius cruciatur, ac dilaniatur corrodenti Aquilæ rostro, hoc est fixum est, ac omnino persistens calidum illud, & humidum illud radicale metallicum, nullos timens ignes, nec villas famelicas Aquilas, quæ suūt virtutes exedentes, ac corrodentes humili calidi innati rerum omnium

quod nî perpetuò cresceret, breuis es-
set & curta vitæ supellex.

CYGNVM MARTIS FILIVM

equestri certamine vincens Hercules, ac
Theodamantem occidens, quòd ei ciburna
denegasset, illiusque filium Hylam
secum abducens quid nobis
portendat,

CAPUT XXVI.

*Belli compescere rapinas
virtutis est
opus.*

ELLi compescere ra-
pinas, ac populationes
militum, assuetas ac
vulgares actiones pro-
hibere posse, est Her-
culeæ ac insignis vir-
tutis opus, & præser-
tim hoc in fæculo, in quo dum milita-
tur rapinis potius, populationibus ac
furtis vacatur, quàm hostibus debell-
landis, imò occasiones ac tempora op-
portuna hostem debellandi præterla-
buntur: non vt bellum in longius pro-
trahatur tempus, ad victoriam inte-
gram adipiscendam, sed vt rapinæ ac
furti persistant tempora, ac longius per-

durent. Itaque bellum hodiernū verè dicere possimus rapinam ac furtum, non pacis instrumentum ac viam, sed pestis ac famis semitas ac vias certissimas: Plus enim disperditur vini ac frumenti uno belli anno, quam consumi possit decem pacis annis. Ad tantam enim superbiam, arrogantiam, ac immodicum viuendi modum insolescunt milites, ut quasi nunquam indigere deberent, omnia perdant ac consumant: & ferunt ac patiuntur hoc belli Duces, magno iuris bellici detimento: nam hinc morbi Epidemici in castris fiunt, neglecto legitimo, ac frugali victus regimine: hinc militum strages numerosa quam maxima, plusquam in maximo prælio, quod belli Duces euitare possent modò rapinam, & militum insolentem arrogantiam & audaciam in ipso belli limine compescerent.

Sic Cygnum Martis filium deuincerent, ac Theodamantem occiderent quod cibum illis denegaret: ex his si quidem populationibus ac rapinis, fames adeat, & ciborum administrandorum denegatio, quæ militum ingentem aciem perdit, ac Duces ac Reges frustratur intentis: Quocirca ut hanc calamitatem effugiant & belli euitent Charybdim, necesse est ut hunc Cygnū Martis filium, ac Theodamantem deuincant ac occidant, filiumque eius

Morbi Epidemici in bello unde oriuntur.

Quid sit Cygnus Martis filium occidente.

*Hylas est
ordo ac iusti-
tia militaris.*

Hylam secum abducat, qui erit ordo legitimus belli, ac iustitia militaris, qua felicissimum militia habet exitum, ac prospero rerum successu terminatur, Alioquin in cassum abeunt omnia, non secus ac in arcanis Chymicis peragēdis, omnia pessū eunt, nisi in principio Hercules Chymicus equestri certamine vincat Cygnū Martis filium, ac Theodamantem occidat, quod fit dum Mercurius Philosophorum ferrugininem Sulphuris Philosophorum occidit hoc est coquit, & ad perfectionem deducit.

*In principio
Lapidis Phi-
sici qualis
apparet co-
lor.*

In principio siquidem coctionis Sulphuris Philosophorum, nulli apparent imperfecti colores, & præcipue ferrugineus color, qui Martis naturam, ac prosapiam testatur, unde iure merito materia Physica, tunc temporis verè potest nuncupari Cygnus Martis filius ac Theodamas, ob ferri imperfecti metalli naturam, quam præ se fert, & colorem unde etiam à Philosophis ferrum dicitur & calx ferri, neque vlo pacto mentiuntur, nec variiloqui sunt.

Quocirca nō in principio coctionis nostræ Mercurius, qui est verus Hercules noster, deuincat Cygnum hunc Martis filium, ac Theodamantem, in cassum abeunt omnia, & percunt: sed adhuc non sufficit Theodamantem interficere, at etiam oportet ut post in-

ternecionem patris, abducatur & Hylas,
theodamatis filius carissimus, quē Hercules
ducat oportet ad Colchicā expedi-
tionem, & Argonautarū fiat socius.

Hoc faciet prudentissimus Artis
Spagyricæ alumanus, si post mortem
Theodamantis, ac Cygni Martis filij
interitum, hoc est postquam materia
nostra quæ ex Martis propagine est,
mortua fuerit & putrefacta, & sanguinem
dederit suum, multique colores
imperfecti ac medij apparuerint ac
transficiant, albūsq; apparuerit color, Sul-
phurque albū se sublimauerit, ac in altū
se sustulerit, quod verè dici potest Hy-
las Theodamantis filius propter varias
mutationes & insignes alterationes
quas ipsum Sulphur patitur antequam
ad albedinem perducatur: Tunc enim
temporis à Mercurio nostro, seu ab
Hercule abducitur, & ad expeditio-
nem Colchicam conducitur. Nam cer-
tissimum est, Sulphur hoc album à
Mercurio nostro, tanquam ab Alcide,
deduci, ad ultimum ac supremum per-
fectionis gradum, hoc est ad rubeam
tincturam, quæ est supremum artis
Chymicæ fastigium, & vera est Argo-
nautica expeditio.

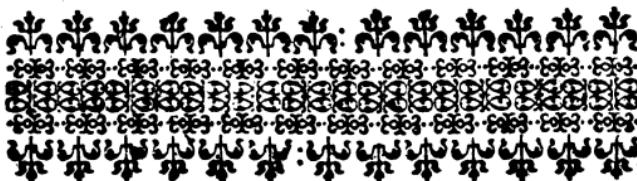
Nam ut Argonautæ nihil aliud ex
hac periculosa ac suprema expeditione
reportarunt, quam vellus Aureum: pa-
ri etiam ratione Sulphur hoc album

*Hylas qua
ratione ab-
ducendus fit.*

*Sulphur al-
bum est Hy-
las. Et quare.*

coctione continua in Mercurio Physico, non alia de causa, rubicundum pertingit colorem, quam ut ad auri naturam omnia conuertat, & ad veræ vitalis vitæ tinteturam deducat: quod nihil aliud est apud Chymicos antiquos, quam vellus Aureum ex Colchica terra reportare; nam Colchos quasi Χάλκος dicitur terra ærea & metallica ex qua, arte & industria Chymica verum Aureum vellus reportamus.

Colchos unde dicatur.

C E R C O P A S D E V I N C E N S

Hercules dum Omphale Lydorum Regina seruiret, quid Piochymicis portendat.

C A P V T X X V I I .

Virtus et si sit immemor sepe sui, tamen magna operatur.

VA M V I S otio torpescat virtus, & sui ipsius aliquando obliuiscatur ac dormitet; nihilominus semper aliquid heroicum, ac magnū, ex ipso otio, ac virtutis somno eruitur, ac in lucem erupit,

& hoc est Cercopas deuincere, & Omphalæ seruire: fuerunt enim Cercopes populi Pitheciusæ insulæ, omni flagitorum generi dediti, ac penitus criminibus ac vitijs nefandi, quos deuicit Hercules, ac superauit, dum Omphalæ Lydorum Reginæ seruiret, cuius amore peribat, & cuius gratia tantum sui ipsius oblitus est, ut clauam suam, cum cole permutteret, in eoque lanam ac filum duxerit, ac alia Hercule indigna, peregerit, amore fœmineo inebratus: cum his tamen absurdis, ac tanto viro indignis, Cercopas deuicit, ut nobis sit indicio, qui virtutem profitemur, ne vnquam adeò profundo torpescamus otio, ut omnes virtutis scintillæ, ac fauillæ, extinguantur; at in medio vitiorum, ac voluptatis centro elucescant.

Sic quamvis Omphalæ Lydorum Reginæ seruiamus, hoc est voluptatum barathro simus immersi; nihilominus Cercopas vincimus hoc est virtutis aliquid ex nobis exsurgit, vitia alia comprehendendo, ac superando.

Cercopas autem vincit Hercules, ac superat in Chymicis operibus, dum eterogenea cuncta separat, ac vitia corrigit omnia, quæ ex primo originali elementorum fonte terræ nostræ exsurgunt. In dealbatione, ac mundatione terræ hoc contingit; solus enim

*Explicatio
Omphala
Regina Ly-
dorum.*

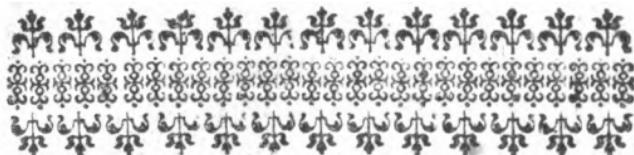
*Cercopas
quemodo
vincat Her-
cules.*

*riue terram
dealbat.*

Hercules noster , id est Mercurius est qui dealbat ac mundat terram nostram, & purificat ipsam, ac vindicat ab omnibus eterogenaeis excrementis, ac interim Omphalæ Lydorum Reginæ amore vstulatur, ac ipsius seruitutis durum patitur iugum , ita vt vestem ipsius met Omphalæ induat, ac clauam suam, & Leonis Nemæi pellem, cum colo & fuso, ac muliebri omni indumento permutet, sui ipsius immemor, ac prosap iæ suæ oblitus , cuius Cupidinis flamas exardere videmus, dum intrâ vitrum nostrum , quod est palatum, ac basilica Regia , in qua Hercules noster, seu Mercurius terræ nostræ incumbit , ac eius amore vstulatur , atque eius viuis adeò flammis exardescit, vt vestem terræ nostræ, siue Omphalæ induat , ac in eius naturam conuertatur.

*Quid sit Her-
culem Om-
phale regina
seruire.*

Mercurius siquidem postquam terram dealbauerit, ac eius maculas omnes deleuerit, nexus indissolubili cum ea connectitur, & fiunt quid vnum incombustibile, ac omnium penetrabile. Sic iure merito dicimus Mercurium Omphalæ , seu terræ Spagyricæ amoris igniculo exardescere , & eatenus animitus illi seruire , ac Cercopas deuinccere, dum quod terræ nostræ inimicatur, separat , ac consumit.

*PTLVM DIRIPIENS HERCVLES,
eiisque Regem Neleum cum tota eius domo,
prater Nestorem trucidans, ac Iuno-
nem Neleo ferentem opem,
selo trisulco vulnerans,
quid Piochymicis
commenſtret.*

CAPUT. XXVIII.

N humanis rebus , *Pylus quid
quicquid virtutem
non lapit, virtus ipsa
respuit, ac diripit :*
sic Pylum quæ no-
bis humanitatem
vitijs scatentem , ac
redundantem ex-
hibet , diripit Hercules , ac eius Re-
gem seu superbiam vnâ cum affeclis
omnibus suis , ac vitiorum supellecti-
libus disperdit , ac interimit , præter Nes-
torem tunc temporis forte fortuna
exulantem , hoc est prudentiam huma-
nam , quæ quamuis virtutis umbram
aliquam possideat nihilominus , si hu-
manitatis sortem miseram , ac labilem ,
ex qua ortum habet , perpendamus ,

eam vitij radices , & succos sapere , aē redolere percipiemus : tamen quia virtutem se qui tendit , eatenus virtutis sobolem & aseclā constituimus . Vnde ab Hercule in perditione Pyli , totiusq; Nelei domus , sola ipsa prudentia seruata est , & meritò quidem ; quia tunc temporis exulabat : Solent enim vitiosi homines in magnis vitæ périculis , & in supremo vitæ suæ termino , priuati prudentia , & quo magis ea indigent , tunc temporis patiuntur eam , ab eorum negotijs vrgentioribus exulare : confidunt tantū suis diuitijs , ac opibus , tanquam præpotenti Iunoni quæ tunc temporis Neleo , quidem ferre opem conatur , at irriti sunt eius omnino conatus , Hercules noster , telo trisulco , Iunonem illam vulnerat , & sic vanos efficit Iunonis in Neleum affectus .

Telum trisulcum quo vulnernatur Iuno quid sit.

Telum istud trisulcum quo Iuno , seu diuitiarum & opum confidētia vulneratur ab Hercule seu virtute , est vis illa heroica triplici robore insignita , magnitudine putà animi , contemptu rerum infernarum , ac amore virtutis , quibus sulcis telū Herculis armatur , ac Iunoni plagam , ac incurabile vulnus infligitur . Sic Pylum diripit Hercules , eiisque Regem Neleum cum tota eius domo , præter Nestorem interficit , ac Iunonem telo trisulco vulnerat Neleo ferētem opem , hoc est diuitias omnes

*Quid fibi
vuls Pylum
diruere.*

contemnit ac nauci pendit, magnitudine animi, contemptu rerum terrenarum, ac amore virtutis, quibus armatus Hercules ab officio suo, & rerum intentu nunquam desistit ac deflecit.

Sic etiam apud Chymiae alumnos interpretari possumus Pylum insulam *Pylus insula* materiam esse Chymicoru*cui imperat* *quid abymis* Neleus, seu spiritus mineralis qui verus Neleus est: & non ab Hercule nostro interficiatur, eiusque insula, seu terra nostra diripiatur, vna cum tota sua familia, non prodest quicquam in Chymicis operibus: Mercurius siquidem noster, quem semper in Chymicis Hercules interpretati sumus, terram Chymicam habet diruendam putrefactione, in qua putrefactione verè dicere possumus Pylum verè dirui, ac Neleum *Neleus quid* eius Regem, vna cum tota sua familia *apud Chymis* interfici, quia omnia diruuntur & corrumuntur, ac interficiuntur omnes spiritus & praecipue Sulphur nostrum quod in hac Insula imperat ac regnat. Præter vnam Salis naturam quae illæsa, ac inconcussa manet, quae Nestoris nobis repræsentat effigiem, seu prudentiam sobolem, quae rebus in aduersis, ac summis vitae periculis ac discriminibus semper constans, ac permanens esse solet.

Iuno verò quae Nelo ferre opem *Iuno quid* conatur & trisulci telo ab Hercule vul- *apud Chymis*

neratur, Aurea est natura incorrupta, ac cœlestis quæ materiæ Chymicæ, seu terræ metallicæ subuenit, ac eam à corruptione, & morte vindicare tentat : at

*Quid sibi ve-
lit telo trisul-
co vulnerare
Junonem.*

dum id ipsum tentat, ac molitur, telo trisulco vulneratur ab Hercule nostro, seu Mercurio qui cùm triplici substantia constet, Mercuriali putâ, sulphurea ac salita, virtute illa triplici fauiciat ac vulnerat ipsam Auri naturam, seu tinturam, quæ in occulto metalli nostri iacet, & sic telo trisulco vulneratur Juno, ab Hercule seu Mercurio nostro dum Neleum ab ipso mortis suppicio vindicare cupit.

Qui ex Spagyricæ artis candidatis in supremo illo Philosophorum arcano, terræ Chymicæ, variam ac diuersam alterationem, ac mutationem contemplati sunt, fortasse non mirabuntur: has abstrusas, & occultas huius fabulæ explicationes, at veras & synceras reputabunt, ac ex naturæ rei centro eductas: nec fortasse aliud præter id ipsum solum huius fabulæ author subintelligere voluit, dum hæc figmenta excogitauit: Sunt enim naturæ mira, quæ obscuero hoc fabellæ velamento obtenguntur, vt factitari semper apud antiquos solitum fuit, qui naturæ secreta tacere penitus, sed filijs doctrinæ, &

*Antiqui se-
creta natura* Hermetis alumnis pandere voluerunt: tali tamen modo, vt non opinio declarata

declarata essent, ac manifesta, sed ænigmatis cortice obuoluta, ut ea detecta,
ac confracta, doctis, ac dignis patefacta fierent ut obuenit in hisce omnibus Græcorum fabulis, quæ miro artis Spagyricæ tegmine, secreta naturæ, ac artis miracula pandunt, nihilominus penitus occultant ac celant, his omnibus qui artis Spagyricæ sacris initiati non sunt nec Elementorum & naturæ mysteria occulta, vñquam contemplati sunt, at potius naso adunco suspidunt.

Hi certè nunquam telum Herculis trisulcum sibi comparabunt ut Iunonem nostram vulnerent, Neleūmque occidant, ac diripient Pylum insulam hanc auriferam, quam quidem auro deprædari ac spoliari vellent. At labores & Herculis certamina quæ in hac diripienda insula subire debemus, penitus recusant, imo nescio quo glaucomate detenti, reputant artem Spagyricam vanam penitus & inanem, cui tamen ipsudare deberent totis vitæ diebus, ut auro tandem potirentur inexhausto, cui summopere inhiant: credant si ve- lint tot Authorum authoritatibus, tot historijs, quibus mentiri nefas est, si colchycum verè vellus aureum habere voluerint, insulāmque nostram Pylum diruere cupiant, ut Neleum cum tota sua domo interficere possint, hoc

M

*Sulphur na-
tura est se-
men auri &
metallorum
omnium.*

enim occiso , & interempto , prodibit statim in lucem Sulphur nostrū , quod est semen auri, quo solo egent Alchymistæ , vt aurum & argentum efficere queant de eadem materia ex qua natura ipsa in visceribus terræ igne inuisibili format cuncta metalla , ac ea ad perfectionem perducit,hinc auri & argenti micat ac lucet substantia.

E V R Y T H U M O C C H A L I Ā E

*Regem occidens Hercules, ipsamque Occha-
liam Urbem delens & Iolem sibi de-
negatam vi obtainens, eamque
in Eubocam abducens, quid
portendat Piochy-
micis.*

C A P V T X X I X .

*Vanitatem
comprimere
virtus est.*

A N I T A T I S aureos montes excelsos ac elatos , in nobis ipsis deprimere , hoc summæ virtutis est labor , ac opus : hoc est Eurythum Occhaliæ Regem verè occidere , tantæ enim fuit præsumptionis , ac vanitatis , vt Herculis amicitiam , ac consanguinitatem nimis fastidiosè respueret , ac Iolem illi in uxorem dene-

garet, quare indignatus Hercules, op-pugnauit Occhaliam ipsam Vrbē eam-que funditus deleuit, Eurythum eius Regem interfecit, & sic Iolem vi obti-nuit, & in Eubocam abduxit ibique mirificè adamauit.

Quod & viri fortis miro virtutis la-bore etiam in se ipsis quotidie expe-riuntur, dum vanitatis radices omnes radicitus auerruncant ex animis suis, ipsumque vanitatis fontem penitus ex-hauriunt, tanquam Occhaliam diruen-tes: Sic Eurythum occidunt, & Oc-chaliam delent: Iolem verò in vxorem sibi denegatam vi obtinent, hoc est sin-
ceritatem animi, ex illo vitorum con-flictu, ac victoria, magna animi con-tentione, tandem obtinent, ac in Eu-bocam secum abducunt, hoc est, in vitæ integritatem trahunt: *ut si* quidem vitæ integritatem sonat. Qui enim ho-minum Eurythum hunc Occhaliæ Re-gem occidere possunt ac Occhaliam ip-sam Vrbem delere valent, hoc est vani-tatem humanam comprimere possunt ac compescere, toto vitæ suæ tempore, in summam vitæ integritatem, ac sine-ritatem æuum suum verè trahunt ac ducent.

Dispari iam sensu, Eurythum hunc, & Occhaliam ipsam interpretari possu-mus, in Chymicis arcanis, spiritum mi-neralem nigrificantem, ac corrupcen-

M 2

tem materiam nostram Chymicam
quæ verè, apud nos, vera Occhalia di-
ci potest, cum occidat omnia quæ ei
incumbunt: Hercules autem adueniens
& Iolem sibi in vxorem poscens, hoc est
terram puram, ac virginem, quæ in inti-
mis Occhaliæ penetralibus habitat, spiri-
tus mineralis innatus ac internus ipsius
terræ Chymicæ, tanquam Rex, ac im-
perator ipsius terræ seu Occhaliæ vrbis,
ac Pater Ioles denegat Herculi Iole, seu
Terra metal- lica pura per Iolens indi- cassa.
terram hanc puram ac virginem, quam
Sulphur terræ, ac naturæ dicunt Philo-
sophi Spagyrici, quam repulsam ægrè
ferens Hercules, bellum indicit Occha-
liæ Regi, ipsumque debellat, ac occidit,
vrbemque eius delet fūditus, Iolémque
sibi denegatam vi obtinet, ac in Eu-
boeam secum abducit. Quod fit dum
aqua Mercurialis seu Mercurius Philo-
sophorum terræ Chymicæ incumbens
eam putrefecit, ac diluit spiritus inna-
tos ac internos alterando, vnde diuer-
si ac varij apparent colores, donec tan-
dem unus appareat color albus, ex quo
tandem exsurgit terra foliata, seu Sul-
phur naturæ: pulcherrima illa terra, quæ
nobis Ioles imaginem repræsentat,
quam Hercules in uxorem sibi expo-
stulat adiungendam, denegatur tamen
ab Eurytho, eius patre, quia terra illa
Chymica, nunquam ex se dat illam ter-
ram puram ac suæ puritatis florem

*Sulphur na-
tura nunquā*

quem Sulphur naturæ dicimus, nisi post
sui corruptionem ac internacionem, &
mortem: vnde verè dicimus occiso Eu-
rytho Occhaliæ Rege, ac dirutâ Occha-
liâ vrbe, tunc temporis Herculem vi
obtinere suam Iolem, quia verè post
terræ Chymicæ putrefactionem Mer-
curius Philosophorum extrahit ex ter-
ra illa, florem illius, cum quo indissolu-
bili vinculo connectitur, ac copulatur,
ad rei metallicæ perfectionem. Sic enim
Iole in Eubœam abducitur, hoc est in
cœlum sublimatur, ac in supremum pu-
ritatis, ac nitoris gradum euehitur dum
per aquam Mercuriale, ab amurca, &
fæce Elementorum omnium vindica-
tur, & à corruptione suæ terræ separa-
tur, donec nitorem, ac splendorem cri-
stallinum acquirat, & Herculis socie-
tati, ac matrimonio dignam, habe-
mus Iolem hanc, seu terræ nostræ flo-
rem. Ex quo exsurgunt fructus immor-
tales, de quibus qui gustauerit vitæ lon-
ginquos videbit terminos, & ex oculis
eius depelletur albugo, qua obtenebrâ-
tur oculi, ne videant arcana naturæ, quæ
in centro illius continentur.

Fœlix térque quatérque beatus qui
hos fructus habere potest ut sibi soli
egeat, nec ullius alterius vnquam sit,
cum verè suus esse possit, in cuius pos-
sessione vera consistit fœlicitas ac vitæ
tranquillitas, alienam enim viuere vi-

*facile emer-
git ex terra
metallica.*

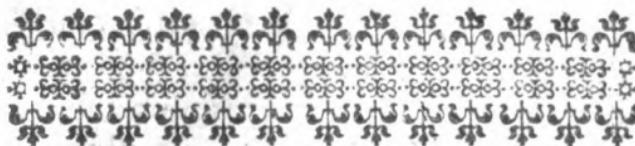
*Sulphur na-
tura quo me-
do extraha-
tur.*

*Aulicorum
vita, non est
verè vita.*

tam, ad alterius ambulare gradum, & ad alterius dormire somnum ac cibos sumere , non sibi viuere est, sed alterius fulcro vitam suam sustentare , quod si labescat , & vitam nostram labi necesse est, quod verè viuere miserè est.

*Præbeat; simus
quid agen-
dum sit.*

Rumpamus ergo vitæ nostræ nodos gordianos, ut nostri simus, nec aliorum vitam viuamus : hoc vitæ munus facilime consequemur si Herculi nostro, Eurythymo Occhaliæ Regem tradimus debellandum , ac occidendum , ac Occhalam ipsam urbem præbeamus illi diruendam , donec sibi rapiat Iolem eamque abducat in Eubœā , ibique indissolibili matrimonij vinculo, cum ea copuletur , vt huic exeat vitæ fructus, qui nobis , ac omnibus , qui eos degustant , vitæ tranquillitatem summam pariunt , ac nobis solis viuere faciunt, ac naturam omnem ex intimis eius Thalamis cognitam nobis patefaciunt nudamque nobis exhibent Dianam, ac Proserpinæ sacra tamdiu occlusa pandunt.

*VESTEM NESSI CENTAVRI
sanguine infectam à Deianira missam in-
duens Hercules ac in rabiem versus
constructa pyra sacrificaturus, se
comburens, quid commonstret
Piochymicis.*

CAPUT XXX.

VESTEM hanc huma-
nitatis caducam ac la-
bilem induiti sanguine
Nessi centauri infe-
ctam hoc est peccati
labe ac maculâ conta-
minatam, exuere non
possimus, quin Deo sacrificaturi py-
rà constructâ moriamur, morte sola itur
ad astra: felicitatis æternæ palatia, ac
magnificas domos ingredi non possu-
mus nisi per mortis semitas ac vias, at
prius oportet in rabiem ac furorem
verti, ex ueste induta Nessi centauri san-
guine imbuta, hoc est ex peccatis con-
tractis, quæ vt expiemus in furorem ac
rabiem excitari debemus, vt actum cō-
tritionis hinc elicere valeamus, vt con-

*Qua ratione,
exuenda sis
vestis Nessi
sanguine de-
libuta.*

M 4

*Humanitas
et Deianira.*

*Sapientia ac
prudentia
ubi consistat*

structa pyra comburamus ea omnia ,
quæ mortalitatis nostræ vitia sapiunt
ac redolent. Humanitas ipsa seu naturæ
nostræ imbecillitas , quæ nobis Deianira-
m repræsentat, nobis hanc vestem cō-
taminatam transmittit zelotypiâ labo-
rans summâ , sciens nos capi ac affici
amore Ioles , seu animæ nostræ , quam
puram ac syncretam possidere volumus.
Ipsa verò Deianira , seu naturæ huma-
næ imbecillitas , vt redeamus ad amo-
rem sui ipsius & cultum, vestem volup-
tatis , ac deliciarum, vitiorum omnium
criminibus infectam ad nos transmit-
tit , quam nos Deo sacrificaturi indui-
mus, & in ipsa vitia irruimus , ac tanto
impetu ferimur vt in rabiem versi, con-
structa pyra , & vestem ipsam & quic-
quid mortalitatis vitij sapit , ac olet cō-
buramus vt sic mundo corde placea-
mus creatori Deo , & sic cœlum vna
cum ipso concendamus: Id certe ope-
rari debemus si Herculem nostrum imi-
tari debeamus, ac viri fortes, ac sapien-
tes haberi mereamur. Sapientia enim
vera , virtus , ac fortitudo animi, in his-
ce vitae prælijs deuincendis consistit,
non coronabitur, qui legitime ac acer-
time non pugnauerit ac vicerit. Et in
pugna ipsa ac prælio quamuis moria-
mur, nihilominus vincimus, ac brabium
victoriæ obtinemus, æternæ vitae corol-
lā insignitum, ac perornatum, vt cerne-
re licet in ultimo hoc Herculeo labore,

in quo cœlo donatur Hercules exantlatis tot ac tantis vitæ laboribus. In Chymicis Arcanis peragendis hanc vestem à Deianira missam sanguine Nessi centauri delibutam diruere ac comburere debet Hercules in rabiem versus ac furorem , vt pote perfectionis culmen summum adipiscatur materia nostra.

Deianira siquidem est natura Metallica, quæ cū amore Herculis , seu Mercurij Philosophorum pereat , dum ad perfectionem albedinis deuectus est, nec hic commoretur amore Ioles percitus & affectus,cōtinuato ignis calore vestem sanguine centauri delibutam induit Mercurius,quam mittit illi Deianira, seu natura metallica : hac veste indutus Mercurius,in rabiem vertitur, ac in furorem concitatur , ac construēta pyra, se ipsum comburit tali ac tanta combustionē, vt omnino moriatur , seu perfecte figatur.

Quod ita fieri intelligent Chymicæ artis Alumni , vt ænigmatis limites omnes prætergrediamur , si postquam natura Chymica , colores omnes præter gressa fuerit,& ad albedinem vltimā peruererit , eam ipsam iterum aqua Mercuriali inebriauerint ac potauerint, & aucto ignis gradu , eam calefecerint , ita vt sanguine centauri Nessi induatur,ac in ita in rabiem,ac furorem

*Deianira est
natura me-
tallica.*

*Natura Chy-
mica qua-
tione ver-
sur in rabi-*

conuertatur, donec rubicundissimum acquirat colorem, ac ultimum perfectionis gradum in quo quiescit, quod est beati, ac in cœlum euehi, non secus ac Hercules, qui exantlatis huiusc vita laboribus, vita functus, in numerum deorum translatus est, quod contingit viris fortibus omnibus, qui recto vitæ tramite peracto, innumeris exantlatis vita laboribus præclaris, ac pijs, cœlo tandem beantur, ac ultimam & supremam vitæ æternæ fœlicitatem consequuntur.

Quod ex vili materia nostræ Spagyricæ substantia colligere facile est, quæ dum præparatur, tot & tantos patitur labores ac varias sui mutationes, antequam ultimum illum ac supremum perfectionis gradum consequatur, ut verè dicere valeamus, eam ipsam materiam Spagyricam Herculeos exantlare labores, ac monstra deformitatis suæ substantiæ deuincere ac superare, donec tantem ultimo sanguine Centauri delibutam induat vestem, ac penitus excandescat, ac in rabiem vertatur tantam, ut constructa pyra se ipsam comburat, ac verè moriatur, hoc est perfectè figatur, & in ipsa fixione ultimum puritatis gradum adipiscatur.

Adeo ut cum ratione asserere valeamus materiam Spagyricam Herculem verè imitari, & quicquid sub ænigmate,

*Felicitas
semper cum
labore acqui-
ritur.*

*Natura Chry-
micorū Her-
culem imita-
tur.*

huiusc historiæ vel fabellæ contineri, id ipsum redolere meram Alchymiam, & Arcana huiusc secretissimæ scientiæ nec quicquam aliud intellexisse huiusc fabellæ inuentores: tanti enim pretij fecerunt Alchymiam antiqui omnes ut ne quicquam vñquam scripserint absque vmbra, ac cortice ænigmatis, ne indignis ars hæc pateficeret, quod satis claret libris omnibus hac de re in lucem editis. Quocirca valeant iam omnes artis nostræ candidati, & hæc illis sufficiunt de Herculis laboribus.

CONCLVSION TOTIVS OPERIS.

 ECTORVM aliquis forsan reperiri poterit, qui vanos hosce labores existimauerit, vanam eorum explicacionem ac denique vanam omnem Alchymiam. At nihilominus ego ipse parcum illi tantum iniuriæ, cum nesciat quid faciat, nec quid cogitet, in tenebris enim & abyssō ignorantiae demersus, ac eius luto obcæctus, nequit eligere quod pulchrum est, bonum ac verum: difficultimum est qui

Qui vanam existimant alchymiam vani & va- cui verè sunt

ego

Ingarus pul- chri ac bonū eligere non posset.

bile tumet, ac ictero laborat, de coloribus ferre iudicium cum omnia illi appareant bilioso infecta colore, oculus ægrotat & suo quo imbuitur colore deluditur.

Mens mysochymicorum non dispari ratione suo afficitur morbo quo deluditur, circa iudicium rerum Chymicarum quæ etsi obuiæ sint, ac manifestæ, nihilominus obscuræ, rancidæ, & vnguis suis dignæ videntur, ac theatro scientiarum & artium eliminandæ, ea sola ratione, quod obscurius interpretentur, quam postulet voluntas ac desiderium eorum, qui offas præmanfas expostulant, & arcana artis penitus explicata expetunt, & adhuc forsan acida, & palato non arridentia inueniunt.

Expectent quæso in cœlum hiantes donec Æther aurum pluat, tunc enim temporis id continget, & à me explicatam habebunt artem Chymicam, ut in votis habent: rerum minuit maiestatem qui reuelat mystica nec manent secreta, quorum turba fit conscientia. Lapi-des pretiosi, Adamantes & carbunculi, & artium omnium mira, omnium oculis non obijciuntur nec propatula fiunt, sed scrinijs & cystulis perquam optimè obseratis reconduntur, & solis his, qui haec iusto pretio mercari cupiunt manifestantur, irridentes autem

*Arcana non
sunt diuin-
ganda.*

procum eliminantur , imo & baculis
sæpe sæpius procum ab ipsis rerum pre-
tiosarum arcis detruduntur.

Arcana Chymica lapidibus ipsis pre-
tiosis , insignioris sunt pretij, & ideo
meliori iure merentur recodi, & fideli-
ter obseruari, ne obuia fiant omnibus :
tunc enim non essent arcana, sed triuia-
lia & vulgaria quædam opera, quæ tan-
dem vilescerent ac quibus satiatum
profanum vulgus nausearet : occurren-
dum est tali nauseabundo ventriculo,
nec cibi ad satietatem sunt illi propi-
nandi, conseruadus est illius appetitus,
vt delicatius degustet ac prælibet ea
omnia , quæ acri ac mordaci succo de-
libuta, & sale Chymico condita offeri-
mus , & idcirco prudentibus ac sapien-
tibus satis obuia atque penitus clara, &
admodum grata . quibus solis placere
studeo, alijs autem placere displicere est.

Plaudant ergo Mineruæ alumni , &
Panchymicum expectent meum , quo
spero me illis omni ex parte satisfactu-
rum , tanquam medullam veram to-
tius naturæ in eo reseraturum, vbi verè
vitalis Philosophiæ florem , vndiquá-
que micantem eluceiceret , & morbo-
rum omnium curationem tutam ac
certam & nullatenus fucatam pandet.
Hic pro Colophone libet historiam
cuiusdam puellæ enarrare quæ mihi
inuisenda data est, vt à cancrofis phage-

*Arcana Chi-
mica verè
sunt arcana
quod obscure
doceantur*

*Studis placere
dispicere est.*

*In panchymio
co tota eris
natura expli-
cata, & mor-
bi humani
omnes expli-
cari curasi.*

denicis capitis viceribus turpissimè de-
fœdatam vindicarcem. Mense Ianuario
 anni 1630. Apud locum Dauignonet
 quidam causidicus, qui cum sibi ex mi-
 ferorum lachrymisvenalis linguae mal-
 leo, numismata cudere non posset, me-
 dicū me turpiter delusū, morbo & mor-
 te puellæ cuiusdam suæ, ab argento me
 emungere voluerit. Per furorem quan-
 dam suam puellam illam facie obuela-
 ta tradidit inuisendam ne mihi inno-
 tesceret, rogatūmque est, ne Pharma-
 copœo & Chyrurgo innotesceret mor-
 bus & puella ut medicamenta dare vel-
 lein, meis proprijs manibus fabricata,
 hisce precibus obtemperans dedi illis
 vnguentum decantatum ac celebre,
 pro tinea capitis curanda apud Ambro-
 brosium Parè, Guidonem, & Gordonē,
 celeberrimos in Chyurgia authores.
 Tribus tum demum, aut quatuor clap-
 sis mensibus ab vnguento præscripto
& dato, postquam morbus summopere
 inualuerit, & caput fere totum occupa-
 uerit non solum pericranio exeso, sed &
 cranio ipso corroso, nam tinea illa pha-
 gedemica & cancrosa valde erat, de ge-
 nere elephantorum ulcerum : nullo
 alio adhibito consilio, an totum caput
 perungendum eslet tali vnguento,
 perunctum est, quid perunctum imò
 infarctum, & duorum fere digitorum
 crassitudine incrustatum, suturæ omnes

& commissuræ, eo vnguento cooperata, & non solum commissuræ, at etiam (piget me ac dolet vesaniæ tantum enarrare) aures omnes oppletæ ac doloributæ, ita ut magno cum cruciatu nulla Patris sui, iam facti de nouo Chyrurgi commota pietate intra viginti quatuor horas mortua fuerit: quod non contigisset, si sola aqua tepida caput lauasset. Mortua igitur puella conquestus est Rabula hic forensis apud supremam Tolosatum Curiam de vnguento illo, à me præscripto & dato, imperitique medici poenas me subire edicto publico volebat, nihilominus ipsem et causam meam patrocinatus, edicto publico calumniâ hæc omnis diluta est, & ideo rabulam hunc stultitia & fatuitate summa correptum per totum iam terrarum urbem diuagari volumus, vt discant eiusdem farinæ homines, nunquam se Chyrurgorum aut Pharmacopœorum officijs, & muneribus fungi debere, ne deprauatus medicamentorum usus in ipsos retorqueatur.

FINIS.

Gloria & Laus sit tibi Iesu.

TOLOSÆ,
Ex Typographia PETRI
D'ESTEY , sub signo
Præli Aurei,juxta
Collegium
Fuxense.

